

ახალი თარიღა

შაბათი-კვირა

გაზეთი ქმარ-შვილს
ოფიციალური სადილავის
ნარჩენებით კვებავდა

გვ. 1
ინგლისის ყოფილი
პრემიერი ჩანთით
დანას დაატარებდა

გვ. 16

სტრატეგია

TV პროგრამა

გვ. 10

21 — 22 ნოემბერი, 2009

№301 (5042)

ფასი: 30 თეთრი

18 წლის ბიჭმა ნაღებზე მიბოული სადენები კბილებით გაღარღნა

ქართველები ომში ტანკებს მიწოლით ქოქავდნენ

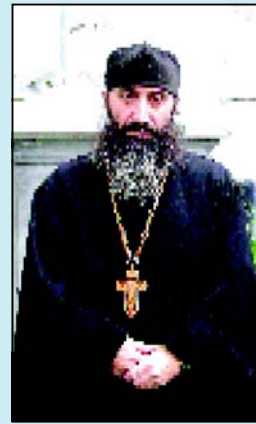
**მინდა გიორგის
სახით ღვართმა
საქართველოს
მზარველი
ანგელოზი
მოუვლინა**

**სიღვრის
გაკეთებული
კარკები
კალიან
მასუქებს**

**ნიუმრისტაბი
ყველაზე
მოწყენილი
აღაშიანები
პარტი**

საქართველოში
ყველაფერს ეშველა,
ფეხბურთის გარდა

გვ. 7

23
ნოემბერს
გიორგობას
მახტო
ქახთველები
აღნიშნავენ

ყოფილმა სახალხო
დამცველმა ცოლს მუშაობა
აღიი დააწყებინა

**საყვარელი
აღაშიანისთვის
ბევრ რამეს
დავთმობ**

სასურველ სასი ოდ
ადიარებული მამუკა
ლომაშვილი დათჯანებაზე
სერიოზულად ფიქრობს

**გვირის
ქრონიკა**

**გია ხუროშვილს
კარზე ექვსი
„ვენოკი“ მიუტანეს**

მთავრობის საპარლამენტო მდივანი ქალების
ყურადღებით შეწუხებულია

**ლადო გურგენიძემ
„სახალხო განკის“
ახალი გუნდი
ნარაღმინა**

**„გიგი უგულავა კაზინოებს აკონტროლებს“
ციხეებში 49 ათასი პატიმარი ზის**

რას იზამს კონსტანტინე გამსახურდია

ომოზიციურად და ზვიადისტურად განწყობად საქართველოს კონსტანტინე გამსახურდიას გადამწყვეტილება ჯერაც არა აქვს მიზნულუბო. ამ ვერაფრით უნახავია კონსტანტინე გამსახურდიასთვის პარლამენტში შესვლა.

პარლამენტში შესვლისკენ მათ ხან ნაციონალი ლიდერები მოუწოდებენ, ხანაც თვით მისივე სააკაშვილი. მაგრამ ესენი ცივ უარზე არიან. ცივ უარზე იყო კონსტანტინე გამსახურდიაც, თუმცა მისი ოპოზიციის თავდადება უცნაური იყო. ის გადაჭრით არ ამბობდა უფრო პარლამენტში შესვლაზე. მისი თანაპარტიელები გამოუდგებიან მას გათხოვნილად, ამ საკითხზე ფიქრობენ.

სანამ ისინი ფიქრობდნენ, ნაციონალურმა კომისიამ შექმნა, საქართველოში ძალიან ცოტად დაიჯერა, რომ მათ პირველი პრეზიდენტის ისტორიის შესწავლა სურთ. ამის გაკეთება რომ სდომოდათ, ნინო პარლამენტში შექმნიდნენ კომისიას. ეს საკითხი ნინო მონვევის პარლამენტშიც დადგა დღის წესრიგში, მაგრამ ჩავარდა.

ახლა კი თითქმის იგივე ხალხი მოულოდნელად დაინტერესდა კომისიის შექმნით. ამიტომაც ვარაუდობ, რომ ხალხს ეჭვი აქვს. რამდენად სჯერა ამ კომისიის ფუნქციონირების პირველი პრეზიდენტის შვილს, ვერაფერს გეტყვი. ორი წლის წინ მან მამის სიკვდილიდან დაკავშირებით დაუკუმენტურეო ფაქტივები წამოიჭრა, კონსტანტინე გამსახურდია პარლამენტს ტოვებს. ეს ინფორმაცია მისმა თანაპარტიელებმა დაადასტურეს. ერს ამის შესახებ თამაზ ნინოშვილს მკვლელობის შემდეგ მოუხდა. 13 ნოემბერს სააკაშვილს სახლში მოკვლეული იპოვეს გამსახურდიას დროინდელი უშიშროების მინისტრი თამაზ ნინოვა. ზოგიერთი ფაქტობრივად, რომ მისი სიკვდილი გამსახურდიას ამბებს უკავშირდება. მათი მტკიცებები, ნინოვას ბევრი რამის თქმა შეუძლებელია ამბობენ. ამბობენ იმასაც, რომ ხელისუფლებაში ვიღაცებმა ამის გარკვევას უნდა აღადგინებინათ. გვიხარის ისიც, რომ კომისიის წევრების დატოვებამ დაიწყო. ეს ინფორმაცია არაერთ დადასტურდა. არც ის დადასტურდა, რომ თამაზ ნინოვას გამსახურდიას სიკვდილთან დაკავშირებული სკანდალური ინფორმაცია ჰქონდა. თბილისში კი კვლავ კონსტანტინე გამსახურდიას გადამწყვეტილებას ელოდებიან. მან კი კომისიის რიგითი მემორს სხედომ გამართა და განაცხადა, პარლამენტთან არსად არ მივდივარ.

თბილისის მერობაზე პრეტენზია ქიქოძისას გაუჩნდა

თვითმართვლების არჩევნებშივე ჯერ კიდევ დიდი დროა. ამის მიუხედავად, ნაციონალური და ოპოზიციის აქტიურად ემზადებიან. ოპოზიციის ტრადიციული განცხადებით შემოიფარგლება. ნაციონალური კი ლაპარაკს საქმეს აწვავს.

მართალია ისინი რაღაც რაღაცებს სახელმწიფო თანხებით აკეთებენ, მაგრამ ფაქტია, რომ აკეთებენ. ამის გამო ოპოზიციის წევრებმა, მოსახლეობის ნაწილი კი მიიჩნევს, რომ ნაციონალური მთავრად უფარებენ პრობლემებს.

ნაციონალური არჩევნებისთვის თითქმის მზად არიან. პრობლემები მათაც აქვთ. როგორც ამბობენ, ჯერ საბოლოოდ არ არის გადაწყვეტილი, ვინ იქნება მათი მერიობის კანდიდატი.

ერთი პერიოდში სწორედ ბაგი უგულავაზე იყო ალბუმი. ეს ბოლო პერიოდი ამბობენ, რომ ნაციონალურების კანდიდატი სხვა იქნება. უფრო ადვილად ამაყობს, როცა ტრადიციონალურად გამოიყენებენ. ამ დღეებში მათ თავიანთი მერიობის კანდიდატურ დასახლეს. ზვიად მთავრის პრემიერის ნაციონალურების რჩეული იქნება.

ომოზიციისგან განსხვავებით, ნაციონალური ამ პრობლემას იცოდნენ. მოგვარებებს, ყველაფერი ისე იქნება, როგორც სააკაშვილს სურს. სააკაშვილს ჯერ მერიობისთვის კანდიდატი არ შეურჩევია.

აი, ოპოზიციის საქმე კი ძალიან ცუდად არის. საქმის ისეთი პირი უნახს, რომ არჩევნებზე ოპოზიციისგან მერიობისთვის რამდენიმე კანდიდატი იბრძობლებს. არც ისე მად დაზარალებულს. უკვე დიდი ხანია ექსპერტები ოპოზიციის საერთო კანდიდატის დასახლებას ურჩევენ.

ერთიანობაზე უცნობი ბევრს საუბრობენ, მაგრამ მოლოდინს საუბრობენ. გაერთიანებაში ხელს ამბობენ უმჯობეს. არადა, თავადვე ამბობენ, როგორც კი ამბობენ დათვრულნი, სააკაშვილს დავამარცხებთ.

ერთიანი კანდიდატის გამოსახლებად ოპოზიციის პრემიერის ჩატარებას აპირებს. პარამიერის იდეით კონსერვატორები გამოიყენებენ. ამ დღეებში მათ თავიანთი მერიობის კანდიდატურ დასახლეს. ზვიად მთავრის პრემიერის ნაციონალურების რჩეული იქნება.

კანდიდატურებს სხვა პარტიებიც მალე წარმოადგენენ. პრემიერის მონაწილეობის ურჩევნად ირავიბის დასახლასაც, რომელმაც მერიობის სურვილი უკვე ოფიციალურად განაცხადა.

გავრცელებული ინფორმაციით, პრემიერის მონაწილეობის ლეგატი გაჩენილია. მიუხედავად იმისა, რომ იქნება ოპოზიციის რჩეული. თუმცა, ვინ იცის. წესით და რიგით, მას არც საბჭოთა რიგითი უნდა ნაცემ არჩევიყენებინ.

შალვაპირიკა ვერ ისვენებს

პარლამენტში ყოფნის დროს თავისი ინიციატივებით ალექსი შალვაპირიკი აქტიურად გამოიჩინდა. იდეებს ის მამული აფრქვევდა, როცა ტრადიციონალისტთა კოორტიონს ახლდა ახამიშის ბლოკში ღირსძინებდა.

ბედის სიავისა და სიკარგის წყალობით, აღმრიქნებას დროულად დააწინა თან და განაცინა. ნინო მონვევის პარლამენტში ნაციონალურიდან ის ერთ-ერთი ყველაზე აქტიური იყო. იმდენად აქტიური, რომ სააკაშვილმა თავის გამოსვლაში მას 22-ე საუბრის ადამიანი უწოდა.

ეს შეფასება ნაციონალურებაში მთლად კარგად ვერ გაიგეს. როგორც ჩანს, იდეები, რომ შალვაპირიკი 22-ე საუბრის პარლამენტში იმსახურებდა ყოფნას, ის საარჩევნო სიამოვნება შეუყვანიათ. სხვა ნაციონალურების მსგავსად, შალვაპირიკის ეს ამბავი დიდად არ შეუხებია. ახლა არც ოპოზიციისა გადასულა. კარგა ხანს პარტიის შემადგენლობაშიც ირჩებოდა. ბოლო ხანებში კი ისეთი განცხადებები გააკეთა. ყველას

დატის გამოსახლებად პრემიერის ჩატარება მოითხოვა, გადაირჩინა.

მთლად ასევე არ გადაირჩინებ, შალვაპირიკის მერიობის ამბიციას რომ არ გასწიონ. აქტიური ნაციონალურებთან კომენტარზე რომ მივიდნენ, ასე თქვენ, ეგ ადამიანი წევრი პარტიის წევრი 2005 წლის დიდად არის არის. არადა ყველას ახსოვს, რომ ერთი წლის წინ ის ჯერ კიდევ ნაციონალური იყო.

ნაციონალურებაში რაკი მასზე უარი თქვენ, არც ისე დაინტერესდა ვალში. პარტიიდან წასვლის შესახებ განცხადება დაწერა. მაგანმა ჩათვალა, რომ მემუარების წერას დაინწყებდა, მაგრამ, ზურის უკარგავად მემუარების ნაცვლად ინიციატივების წერას შეუდგა.

ახლა მოითხოვა, რომ ცესკოში ყველა პარტიის თითო ხმა უნდა ჰქონდეს. ნაციონალურები ამ იდეას არ აღფრთოვანებია, მაგრამ არც ოპოზიციისა დაინტერესებულა. შალვაპირიკი ამის გამო არ დაინტერესებულა და უთქვამს, კიდევ მრავალ ინიციატივას წარვადგენ.

კრიტიკულად გამოინათვამებს ნაციონალური ელიტა მშვიდად ითმენდა. ხოლო როცა შალვაპირიკი მერიობის კანდიდატის გამოსახლებად პრემიერის ჩატარება მოითხოვა, გადაირჩინა.

ეონა, 9 აპრილს დაგეგმილ აქციაზე ის გაუძევიდათ ოპოზიციისა.

მერე გაიკრია, რომ ოპოზიციისთანვე ბევრი პრობლემა ჰქონდა. სააკაშვილის გადაყვნიების იდეას იმსახურებდა და დღემდე მამიანი, რომ სააკაშვილი ჯერ არ უნდა წავიდეს. მისი აზრით, პრეზიდენტს მხოლოდ უფლებები უნდა შეეზღუდოს.

კრიტიკულად გამოინათვამებს ნაციონალური ელიტა მშვიდად ითმენდა. ხოლო როცა შალვაპირიკი მერიობის კანდიდატის გამოსახლებად პრემიერის ჩატარება მოითხოვა, გადაირჩინა.

ყოფილა კლიჩე თარსი, დღისთვის გახსნა ლარისი

ამ რუსეთში საუკუნეების წინ რაც დაგეგმობა, ისტორიულად გვიტოვებს. გასული საუკუნის 90-იანი წლების დასაწყისშივე კარგად გვეჩვენა. შარშან კი სულ მთლად მიგვასხა და გაგვანადგურა. ამის მიუხედავად, ბოლომდე მანვე ვერ გავგვიგია, რუსეთი ნამდვილი მტკერია თუ არა.

ბოლო ხანებში ჩვენი ხელისუფლება რუსეთზე აშკარად ენის მოჩლიბით საუბრობს. ახლახან ხმებზე კი დაყარეს იმის თეობაზე, რომ პუტინი თურმე საქართველოს გამოლიანებას უწინასწარმეტყველებს. ბოროტ ხმების მტკიცებით, ხელისუფლება რუსეთთან რაღაც გარიგებებზე წასვლას აპირებს. რამდენად მართალია ეს ამბავი, არავინ იცის. თუმცა ფაქტი ფაქტად რჩება, რუსეთთან მიმართებაში ჩვენი ძალიან საჭკობა იქცევია.

რუსეთს, როგორც მტერს, ისე რომ უყურებდნენ, ჩვენი რუსეთის ლარის საკონტროლო გამშვები პუნქტის გახსნას ალბათ არაერთი არ დათანხმდებოდნენ.

ლარის საკონტროლო გამშვები პუნქტი რუსეთში 2006 წლის ივლისში ჩაკეტეს. თავიდან ეს ამბავი ქართველებმა ძალიან შეიცხადეს. მერე კი ნელ-ნელა მიიგრებენ რუსეთთან სახმელეთო მიმოსვლის გარეშე ცხოვრებას.

ჩვენგან განსხვავებით, ლარის ჩაკეტვა ძალიან მტკივნეულად განიცადა სომხურმა მხარეს. სომხები ამ გზით ძალიან სარგებლობდნენ. ამდენად, სავაჭრო ნორმალურია, რომ ყველაფერი აკეთებენ საზღვრის გასახლად.

სომხებმა იმდენი იჩაბიღეს, რომ საზღვრის გახსნაზე რუსეთს დათანხმდნენ. ეს 2007 წლის მოხდა. ქართული მხარე კარგად თანახმა იყო ლარის ამოქვეყნებაზე. მერე თავიდან გაკითხვის ამბები და გაარკვეეს, რომ ეს საზღვარი მარტო სომხების მოქალაქეებისთვის გაიხსნებოდა. აი, მამის ჩვენებურება რუსებს თავაზიანი უარი შეუთვალეს და უთხრეს, იმ პირობით დათანხმებით, თუ ქართველები ისარგებლებენ. ავგისთვის ომამდე, შარშანაც ბევრი ისარგებლებს ამ თემზე. მაგრამ მამისაც ლარის მხოლოდ სომხებისთვის იხსნებოდა. მერე ავგის ტყვე დადგა და... სომხებმა რამდენიმე თვის განმავლობაში თანე დაგვიანეს. ამ წლის დასაწყისში რომ ოპიკეტივით, ვეღარც შეძლო მათი გარეგნება.

მამის მოსაწვევად ოფიციალური ერევანი თურმე ყველა ხერხს მიმართავდა. ისინი არც მანტავს ერევნიდან თურმე. მოგვსუნებოდა, რომ სომხეთი ახლახან თურქეთს დაუტოვებდა. რაც იმას ნიშნავს, რომ ერევანი მარტო საქართველოზე აღარ იქნება დამოკიდებული.

საზღვარიანთან და თურქეთთან კონფლიქტის გამო სომხების ქართველ პორტებიდან შემქონდა სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი პროდუქტები. ერევნიდან შემოუბოლოდა, თუ ლარის არ გახსნენ, მომავალში სულ თურქული პროდუქტის ვისარგებლებთ. რაც იმას ნიშნავს, რომ საქართველოში შემქონდად შემოსვლებს დაკარგავს. მაგანმა ისიც თქვა, რომ უნდა საქართველოს ხელისუფლებას რამდენიმე მილიონი გადაუხადესო. ასეა თუ ისე, ხელისუფლება მოითხოვს საპარლამენტო ოპოზიციას. ექსპრესიები კი გათხოვია, ამის გაკეთება არავფრთოვანებია. მათი განმარტებით, ლარის გახსნამ შეიძლება ვაზებზე დაგვაკარგვიონ.

ხელისუფლება ამ საშიშროებას ვერ ამჩნევს. ისე კი გაიკეთებენ, რუსებისგან ყველაფერს უნდა ველოდეთ. სანტენესო, თუ ყველაფერს უნდა ველოდეთ, ლარის რატომაც იხსნება.

შალვაპირიკი „სიხარულით ღროს“ მოვებს

სკანდალური შალვა რამიშვილის გარშემო კიდევ ერთი სკანდალი აგორდა. ამ დღეებში ცნობილი გახდა, რომ ის „იმედზე“ თავის მოუოს „სიხარულით ღროს“ აღარ წაიყვანა. „იმედში“ განამარტეს, რომ ეს რამიშვილის პირადი გადამწყვეტილება იყო.

ეს ინფორმაცია თავად შალვა რამიშვილმაც დაადასტურა. მან ისიც თქვა, რომ „იმედთან“ რომ მას უროსი კინამარიშვილმა საინტერესო ნინადგება შესთავაზა. თავად კინამარიშვილი „იმედის“ ჩადგა სათათუბო. განახლებულ მასტროსის თებერვალში წარმოვიდგენს. ვნახოთ, აღმოჩნდება თუ არა რამიშვილი მის გუნდში.

გერეგრობით კი სკანდალური რამიშვილი „იმედზე“ რჩება და „სამსონიანებზე“ იზრუნებს. „სიხარულით ღროს“ კი ახალ ნაწყვეს მოუტენია.

არსად არ წავა, მაგრამ მის გარშემო დიდი ჭორები აგორდა. ამტკიცებენ, რომ მას უროსი კინამარიშვილმა საინტერესო ნინადგება შესთავაზა.

არსად არ წავა, მაგრამ მის გარშემო დიდი ჭორები აგორდა. ამტკიცებენ, რომ მას უროსი კინამარიშვილმა საინტერესო ნინადგება შესთავაზა. თავად კინამარიშვილი „იმედის“ ჩადგა სათათუბო. განახლებულ მასტროსის თებერვალში წარმოვიდგენს. ვნახოთ, აღმოჩნდება თუ არა რამიშვილი მის გუნდში.

გერეგრობით კი სკანდალური რამიშვილი „იმედზე“ რჩება და „სამსონიანებზე“ იზრუნებს. „სიხარულით ღროს“ კი ახალ ნაწყვეს მოუტენია.

გერეგრობით კი სკანდალური რამიშვილი „იმედზე“ რჩება და „სამსონიანებზე“ იზრუნებს. „სიხარულით ღროს“ კი ახალ ნაწყვეს მოუტენია.

გერეგრობით კი სკანდალური რამიშვილი „იმედზე“ რჩება და „სამსონიანებზე“ იზრუნებს. „სიხარულით ღროს“ კი ახალ ნაწყვეს მოუტენია.

გერეგრობით კი სკანდალური რამიშვილი „იმედზე“ რჩება და „სამსონიანებზე“ იზრუნებს. „სიხარულით ღროს“ კი ახალ ნაწყვეს მოუტენია.

გერეგრობით კი სკანდალური რამიშვილი „იმედზე“ რჩება და „სამსონიანებზე“ იზრუნებს. „სიხარულით ღროს“ კი ახალ ნაწყვეს მოუტენია.

გერეგრობით კი სკანდალური რამიშვილი „იმედზე“ რჩება და „სამსონიანებზე“ იზრუნებს. „სიხარულით ღროს“ კი ახალ ნაწყვეს მოუტენია.

გერეგრობით კი სკანდალური რამიშვილი „იმედზე“ რჩება და „სამსონიანებზე“ იზრუნებს. „სიხარულით ღროს“ კი ახალ ნაწყვეს მოუტენია.

გერეგრობით კი სკანდალური რამიშვილი „იმედზე“ რჩება და „სამსონიანებზე“ იზრუნებს. „სიხარულით ღროს“ კი ახალ ნაწყვეს მოუტენია.

გერეგრობით კი სკანდალური რამიშვილი „იმედზე“ რჩება და „სამსონიანებზე“ იზრუნებს. „სიხარულით ღროს“ კი ახალ ნაწყვეს მოუტენია.

გერეგრობით კი სკანდალური რამიშვილი „იმედზე“ რჩება და „სამსონიანებზე“ იზრუნებს. „სიხარულით ღროს“ კი ახალ ნაწყვეს მოუტენია.

ახალი თანხა... გამწვით... 1993 წლის... 23 ივლისიდან

დამფუძნებლები: ნინო ბატურაძე, სურამ ბერიძე, სოხია გოგინაშვილი... შალვაპირიკი - ლალი ალხანიშვილი... შალვაპირიკის მიადგილე - შორენა მარსაგინაშვილი

მისამართი: ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზირი, №89/24... ტელეფონი: 95-25-89... E-mail: axtaoba@mail.ru

შორენა მარსაგინაშვილი... რედაქციის თანხმებით გარეშე გასული დამფუძნებლები, სურათების და სარეკლამო განცხადებების სრული და ნაწილობრივი გამოცემის უფლებები.

თეა მარცხაი

18 წლის გიჟმა ნალეობმა მიბოჟული საღანები კბილებით გაღარკნა

ქართველები თმში ტანკებს მიწვლით ქოქაქდნენ

ნამოიყვანე და ტანკები გამოიყვანინო, ვიფქვე, რომ მისი ეკიპაჟი ან დაინა, ანა გაიტყა. არ მინდოდა ახალგაზრდები ხიფათში ჩაემგდო. ერთხარ, მე ტანკის ვერ, ნამოიყვანე და მე და ვერ გამოვიყვანოთ-თქო. მითხრა, შენ ერთი არ ეყოფი, ტანკის მინდოდა სჭირდებოდა. გაუკვირდი, კი, რომ ტანკი მინდოდა 30 ტონა. ვუყურებდი, ხომ არ გაგიფუნდა, 30 ტონიანი ტანკი როგორ უნდა დავტარი

ახვასხის ომში ბუჯი უკიხოხრი ამაზოკა მომხდია. ეს უკიხოხრი ძიხითადაც ჩვენებუთა გამოუყვანობის ბილი იყო. გამოუყვანი ქათვლები ძალიან ხშირად გავიწახნა ჩამუხებს სწავლიდნენ. ედამინის უხუცეს ჩვენს გახდა სხვა ალაბთ უხასხის დაქოქავა ძანაგუს მინილით. ჩვენებუთები ყი ამას მშენებუთადაც ახეხებდნენ. ქათვლები საბძილო თავისუფლებებზე ახალ თამბაქოში თავგეიძით ვახუტავ, ხომილე უხანავადის ბაგატიონის ქით-ქითი შეთაჯი იყო და ეს თავისებულებანი საკეთის თავზე ქუთა გამოეცილი.

გიორგი თავდგირიძე:
— გამოუყვანობის მიუხედავად, ახვასხის ომში ჩვენი სამხედრო ნაწილები კარგად იბრძოდნენ. სამუხაროდ, არ არსებობდა ერთიანი ხელმძღვანელობა, რომელიც ცალკეული ბატალიონების კარგ მოქმედებას გამარჯვებდა აქცედებდა. ერთხელ, ერთ-ერთი დასახლებული პუნქტის დაკავების ბრძანება მივიღეთ. ამისთვის საჭირო იყო მდინარის ფორსირება. მდინარეზე ერთადერთი ხიდი იყო. ძალიან მნიშვნელოვანი იყო მისი განაწინება. მონინადალდეს ხიდზე არ იყო. ისინი მთავრად იდგნენ. ხიდის მისაღწევად იცადებდნენ და ხელს უშლიდნენ ჩვენი ქვედანაყოფის წინსვლას. ჩვენი უბედურება ის იყო, რომ ხელმძღვანელობა ვერ მოახერხა სწავლასხვა ქვედანაყოფების ერთობლივი ბრძოლის ორგანიზება. გარდა ჩვენი ქვედანაყოფისა, ხიდთან იდგა სამტრედიის ნაწილი. სამტრედიის ცოტა ხმაბალად ნაიქვანია. საუბარი სულ 12 ტანკზეა. ამ 12 ტანკში შედიოდა ამ დროისთვის ტექ-72. ეს ტანკები ძალიან ცოტა გვეყავა. ტანკები ბევრი რომ გვეყოფოდა, საკმაოდ ძლიერი შეტევითი ოპერაციების განხორციელება შეიძლებოდა. გარდა იმისა, რომ ასეთი ტანკები ცოტა გვეყავა, არც მისი გამოყენება ვიცოდით.

სულ არავინ არ იცოდა ტექ-72 მართა?
— ვინც იცოდა ამ ტანკის გამოყენება, იმ ქვედანაყოფს ეს ტანკი არ ჰყავდა. ვისაც ჰყავდა, მათ ამის გამოყენება არ შეეძლო. სანამ მდინარის ფორსირებას მოვახდენდით, მონინადალდესთან სრულდებოდა. ამ დროს დავინახეთ, რომ ტანკები მოვიდნენ. ეს ამაზე ძალიან გაგვიხარდა. ჩაეთვალო, რომ ისინი უნდასრულდნენ ბრძოლას გამოირყევი ძალის როლს. ჩვენ კი უნდა გავყვებით და ტანკების დადგენა ფლანგებიდან უზრუნველყოფდით. ჩვენიანა მოსული ტანკები ხიდიდან 15 მეტრის დაშორებით გაჩერდნენ და წინ არ იძირდნენ.

რატი?
— ამის გასარკვევად სამტრედიის ქვედანაყოფთან გადავხანვე მკაცრად ვარისკაცი, რომელსაც მეთაური უნდა ენახა. ვარისკაცი დაბრუნდა და მიხიარა, რომ მეთაური უნდა ენახა და არ ამოდის. ადვილი და მე ნაველი მის სახანავად. როგორც წესი, მეთაური მის ტანკის კოშკურში (საბატალიონი სამეთაურო კოშკურს არსებობს). ჩვენი პირველი კავშირები გამოიწვია იმან, რომ ქვედანაყოფის მეთაური იხდა მესამე თუ მეოთხე ტანკის შეტევისთვის განყოფილებაში. ის 40-45 წლის ოფიცერი იყო, რომელიც საკმაოდ შემინებული ჩანდა. ვითხოვე, თუ რატომ არ მივიდის. მისი პასუხი, ვერ თქვამს ნადით წინ და ჩვენ უნდა ვაგვიყვებით. რაც დიდი ახსურად იყო. მე მას ვუხსნიდი, რომ ნაველი მსხვერპლი იქნება თუ ტანკები წინ წაიღონ. სამუხაროდ, ვერაფრით ვერ დავუშტაკივე. მიხტევიდა იმის გარკვევად, მართლად თუ არა თავის ან ტანკს. მითხრა, რომ ვაჭმური ჰქონდა. მითხრა ის, რომ ტანკისებთან არიან გამოუყვანდლები და არ განაჩინა სამართლო გამოკვლევება. ამის გამო ეჭვიმდობდა, რომ ტანკების გამოყენება ვეფქტური იქნებოდა. სამტრედიის ქვედანაყოფის მეთაურთან ესაუბრობოდა, როცა მიიხრია, რომ მივიდა ის ოფიცერი, რომელიც მოვიხიანდა ამ ოპერაციას ხელმძღვანელობდა. მას ჩვენიან საუბარი სურდა. მე მის ვკვარს არ დავასახელებე. ის იყო პოლკოვნიკი, საკმაოდ ასაკიანი და საკმაოდ გამოცდილი. ახლადილი შეფასებით მას ხალი ჰქონდა, რადგანაც კარგად ვერ დაგვეტა ოპერაცია. ეს იყო მოლოდინი სიტყვიერი განკარგულების დაგეგმვა ოპერაციაში. ჩვენ ხიდიდან 20-25 მეტრის დაშორებით მდგარ დანერგულ შენობასთან ესაუბრობოდით. ჩვენ უნდა, 2-3 მეტრის მოშორებით, მამა-1 იდგა. უნდად ჩვენი ყურადღება მიიქცია იმან, რომ ეს ბეჭემე ცუდად მომჩანობდა.

რატიმ მიაყოლო, რომ ის ცუდად მომჩანობდა?
— ბეჭემე დაიწყო მანერა. ვერ ერთი მუხუხუხოზე შემობრუნდა მარჯვნივ, მერე მარცხნივ. შემდეგ კი კოშკურის მოძრაობა დაიწყო. გავიფიქრე, გამოუყვანელი მძლელი ხომ არ შინა და რაიმე ნიციდენტი არ მომდებარ-თქო. საუბარში შემიყოლია. ამასობაში ვაჩვენე, რომ კოშკურს ტრიალდებდა. კოშკურის ლულა დაახლოებით ერთ მეტრში ჩერდებოდა ჩვენი უფროსის თავთან. ის იყო უნდა ვიფიქროს, რომ გამოიხიდა, არ გაისარდას-თქო, რომ ბეჭემე გაისროლა. საწყალი პოლკოვნიკი ძირს დავარდა. მან ალაბთ მსუხუბტი კონტეინერი მიიღო. როგორც იქნა, ნამოიყვანე. ნაველი ბეჭემესთან. ეკიპაჟის მეთაურის ნახვა მინდა. ლუკვინი ჩაკვებლი აქვო. ვაკავცხებ. ლუკვი არავინ არ გამოიღო. ბეჭემეს მიუხედავად და მექანიკოსის ლუკვის გარდა აქვს სადესანტო ლუკვი, რომელიც ბეჭემეს უკანა ნაწილშია განთავსებული. ვიფიქრე, იქნებ რომელიმე ლია იყოს-თქო, ერთ-ერთი მართლაც ლია იყო. შევფიქრე ბეჭემეში. მეთაურს ვიხილე, იქნებ ლუკვი გააღო, უნდა დაგეგმარავო, საქმე მაქვს-თქო. გაბილი ლუკვი. ვუყურებდი, ბეჭემე როგორმე აქედან გაიყვანე. ნამოიყვანი და ფორსირება საღანთან მივედი საბურთის გასაგრძელებლად. მან ის-ის იყო მშვეერი ჩამოვიფიქროსა. ვაკვირებ და ვხედავ, რომ ბეჭემე კოშკურს ისევ ამოძრავებდა. ვიღარ წარმოვიდგინე, რომ კვივეს რაღაც მოხდებოდა. ვაკვირებდი, ალაბთ კოშკურის გას-სრობებს და აქედან მერე გახა. ამ კოშკურში მთელი ბრუნე გააკეთა, 300 გარდასული მობრუნდა და ისევ ფორსირეს საღანის თავთან ახლოს გააჩერა ლულა და გაისროლა. უკვე ძალიან კომიკური სიტუაცია შექმნა. ბეჭემესთვის ვერ არ მტყელა, ფორსირეს საღანელი უნდა წამოეყვინო.

იხდა ეს მეთაური დაეცა?
— ახლა. ნამოიყვანე, ვფიქროს. ვუყურებდი, არაფერი არ მომხდარა. ახლავ მოვკვარებდი ყველგორს. ბეჭემეს მეთაურს დავეცე, მოკვლე და ასეთი რამეები. მინდა დამეპრობიდან გამოვიყვანო. დავიძირე ბეჭემეს. მინდა შევქვერე ლუკვი, რომ მეთაურის გადმოსვითი. ადვილი ბეჭემეს. ამ დროს კვლავ დაიწყო კოშკურში ტრიალი. ასეთ დროს მწლია მალა გაჩერდა. ჩამოვედი და ვიფიქრე, ისევ უნდად შევქვერებო-თქო. ამ დროს ის კოშკურს ისევ დატრიალდა და ისევ ჩვენი უფროსის თავთან გაჩერდა, რომელიც ვერაღაც ტრანსმესელს უფროსებს... ბეჭემე მესამედვე გაისროლა. უკვე ვეღარ ვიკავებ სიცოცხლს. მთელი უბედურება ის არის, რომ მესამედვე ნასროლი წინ მივდი ტანკს მოხვდა.

— არ აფეთქდა ტანკი?
— ტანკს ჭურჭი ძირითად კორპუსში არ მოხვდებოდა. ტანკს გვერდზე ეწ. ზიპები აქვს, სადაც მარაგნაწილებია. ფუნქციონირებადი სისტემები იქ არ არის. ოდნავ ცეცხლზე ავარდა. სწრაფადვე ჩაქრა. ტანკის ეკიპაჟმა ვერ იგრძნო, წინიდან იყო გასროლია თუ უკნიდან. ამ დროს ცეცხლს გამოიძინეს ჩვენი ერთ-ერთი თანამებრძოლი, რომელიც იქვე მდგომ სახლში ბუნებრივი მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად იყო გასული, გადართობული თვალებით და თითქმის ჩადილი. ის დღეს ხელისუფლების ერთ-ერთი მაღალჩინოსანია. ის ბიჭი ხანგრძლივად იმყოფებოდა, რომ მას სიკვდილის იმდენად არ შემინებია, რამდენადაც არ სურდა მარაგნაწილი მოაკვდარიყო. როგორც იქნა, ბეჭემეს მეთაურადვე მივადინე. ვუთხარი, უბრალოდ დაძარი და გვერდზე გადაიყვანე. თქვენივე არაფერი გვიწავდა-თქო.ამით ბეჭემეს პრობლემაც მოეხსენია.

არ გაგვირკვევიათ, ბეჭემეს ეკიპას ფორსირეს საღანის უბნი ხომ არ სჭირდა?
— არა. ეს ნიციდენტი შინა ბრალი იყო. გამოუყვანი ეკიპაჟი დასვეს ტექნიკაზე. აი, ასეთი სატანკო ნაწილები გადმოსროლას ბრძოლის ველზე. მათთვის არც მოსამზადებელი ფსიქოლოგიური საშუალება ჩაუტარებიათ. ბეჭემეს ნასროლებით დაზარალებული ფორსირეს საღანად საკმაოდ ცუდად იყო. მისგან მივიღე დასტური, რომ სამტრედიის ქვედანაყოფისთვისაც გაეცა ბრძანება. ნაველი მეთაურის სახანავად. მის ოფიცერს და ვარისკაცი შეშინებული არიან. მეთაური მუხუხუნი, შეძილდა მოიხსენიებო. ვუყურებდი, რომ ამით ოპერაციას ჩაგაფიქრებო. ბოლოს ისიც კი ვუთხარი, რომ თუ გინდა, თქვენ წადით და ჩემს ეკიპას დავეცე ტანკებზე.

ქვედანაყოფში ვგავათ ისეთი ხალხი, ვინც ტანკის მართვა იცოდა?
— რა თქმა უნდა. ჩვენი ტანკები და ბეჭემეები თან არ გვეყავდა. იმიტომ, რომ ჩვენ, როგორც საუცდანიშნულების ქვედანაყოფი, ისე გვიყვებოდნენ. ამბობდნენ, რომ არა გავაგანახეს. რაც ახსურდა იყო. დავალბა მოკვდეს როგორც საუცდანიშნულების ქვედანაყოფს. დავალბეს კი ვასრულებდით როგორც სახალხო ქვედანაყოფი. სატანკო მეთაურმა ისიც მიხიარა, ხიდი დანადგეგმულია და ვერ გადავალთ. ვხედავ, ნადები მომალაც ახეცია. ტანკისანადალდეგო ნადები ხიდზე ეწყო და მათუღებოთ იყო გადამბეჭული-აფეთქებდა. თვინათით რაღაცა იყო. ვითხოვე ერთი გასროლა გააკეთე და ზედაპირზე დაწვნილები ნადები გადაიხეცებდა. ვგვიანდებოდა, ოპერაცია სასწრაფოდ უნდა დაგვეწყობა. მითხრა, რომ ვერაფრით ვერ დაგვეხმარებოდა. იმის პირობა კი მოგვცა, თუ ხიდი გაინაწილები, ის იფიქრებო, ხიდი გადაიაროს თუ არ გადაიაროს. ტანკები გაუცვალე არიან. არადა, ეს არ უნდა დაგვეჭავა. ამ ტანკებმა შეიძლება ოპერაციის მიზანმიმართული არ მიიღონ, მაგრამ მონინადალდეგო აუცილებლად იქნებოდნენ ფსიქოლოგიურ გაღვივების. ჩვენი ქვედანაყოფის ბიჭებისკენ წავედი. რაღაც უნდა შევთანხმობო. სანგარს რომ მივუახლოვდი, ჩვენმა ოფიცერმა პეტროვკამ ჩამიკრიფა. მივაძახე, ხალხი მიღიარე? მითხრა, ტანკისკეებისკენ მივიდეთ, უნდა გავაფრთხო, მონინადალდეგო ტექ-72 ტიპის ტანკები აწყვეტილებით მივიდნენ და მოქმედებდნენ. ეს რომ გავიფიქრე, აკრიბოდილი იღვით გადავკეთე და პეტროვკა გავაჩერე. მას რომ ეს ამაზე ტანკისტურ ბიჭისთვის მიეტანა, ხომ წარმოვიდგინებოდა, რა მოხდებოდა. ისედაც ძლივს ვაკავებდით.

მაღლ გამოიხდნენ მონინადალდეგის აწყვეტილი ტანკები?
— ეს აწყვეტილი ტექ-72 იყო ორი უმჯობესი ტანკი ტექ-54, რომელთაც ერთი დადიოდა და ვერ ისრუდა. მეორე ისრუდა, მაგრამ ვერ დადიოდა. ის, რომელიც ვერ დადიოდა, ჩამბული 3 ყვადა მეორე ტანკს. რა უნდა თქვა, როცა ოფიცერის ასეთი საუკეთესო იტლებულების სახედრო ტექნიკა ტექ-72-ად მოიქცებოდა. ქვედანაყოფში გვიყავდა ნვეამდელი ელდარ მუხაგივი, 18 წლის თბილისელი ბიჭი. სანამ ოპერაციას ვაჩვენებდით, ხიდის განაღდება უნდა მოვეცდებო. ბიჭებთან ვითარობდით, როგორ შეიძლებოდა ამის გაკეთება. ჩვენთან ერთად იყო სიუ-ენის ოპერატორები, აკუ-უ-ში ისიც ჩვენთან ერთად იჯდა. უნდად ის ფეხზე ადგა, რაღაცას იძილებდა... ერთი ჩვენი ოფიცერი ცდილობდა, რომ ისევ აკუ-უ-ში ჩამოესვდა. ვითხრა, მაცალიე, ისეთ კარებს ვიკლი, რომელსაც ცხოვრებდით ვერ გადავხედავ. ჩვენც ვაკვირებდით და ჩვენი ყურადღება მიიქცია ელდარ მუხაგივი. ჩვენც ვაკვირებდით ხიდზე იყო ჩამოკიდებული ხელებით და ასე გადავადგილებდით. ასე მიუახლოვდა საფენებს, კბილებით გადავადგინა და ცალი ხელით გადავტარა ისინი. როცა მომჩნა, ჩახტა მდინარეში და გამოიჭრა. მისთვის ეს დავალება არავის მიუცია. მან თავისი ვაკვაკობის ხარვეზი გადამხეცტა ამ პრობლემის მოგვარებას. ნადების მოშორების შემდეგ დავენივე ხიდის ფორსირება. აღმოჩნდა, რომ ეს სახიფათო არ იყო. მონინადალდეგო შემინდა. ლუკვინი ნინადალდეგოდა გაგვიჩინეს. ჩვენი ტანკები ამაყად გადმოვიდნენ ხიდზე.

ახეთ შემოხედივით ხშირად იყო?
— ხშირად იყო. ხალხს გამოვადგინებდა არ ჰქონდა. ტანკებთან დაკავშირებით ერთი საბატალიონი ისტორია შეგვიქმნებოდა კვივე, რომელიც მოლოდინ ქართველებმა შეიძლება ჩაიდინონ. იმი ახალი დაწყებული იყო. ვერ ბოლომდე არ იყო გარკვეული, რომ რომელი მიაჩნოთლებით იმოქმედებდა. ჩვენი ქვედანაყოფი ქალბის თავზე, მთაზე იმოქმედებდა. ჩვენი პირველი საბრძოლო ნათობა სწორედ იქ მივიღეთ. პირველად ამბოვნიდით ნადმჭერებების დაბომბვის ქვეშ. რაც არ უნდა ისწავლო სასწავლებელი ამ პოლიტიკაზე, ის საბრძოლო გამოცდილების ფსიქოლოგიურ ეფექტს ვერ შევადგინა. ამას ბევრი ვერ უხვდეს. საბოლოო ვაჭმი, მებრძოლთა ოთხმოცი პროცენტზე პირველი საბრძოლონათობის შემდეგ უფრო იბრძოდნენ. ჩვენი ქვედანაყოფის გარდა, სამი ტანკი იყო ამ მიზნით. ჩვენი ბრძანებით მალან დაგვეჭავა. ზოგი ტანკი, ზოგი დადიანდა. რამდენიმე თანამებრძოლთან ერთად ბეჭემეები გავყვანივ არ ადგალია, სადაც ჭურჭელი არ ეცემებოდა. ნადმჭერებთან დაბომბვა ვერაუბრულად დაიბრუნებოდა იყო. არადა, თურმე ისეთი ჭურჭებს ვგვსრულდნენ, რომლებსაც ასავთქმელები უხტები არ 3 ქონდა. ჩვენი საბრძოლო მანქანები უსაფრთხო ადგილას რომ გავიყვანებო, ჩვენთან სამტრედიის ქვედანაყოფის მეთაური მოვდა. სულ სამი ტანკი იყო მის განკარგულებაში. მთხობა, შენი ხალხი

ფრონტის სარდალს „ბეჭემე“ ყურის ირში სამჯერ ესროლა

ადვილიდა? აღმოჩნდა, რომ მეთაური ამისთვის მომზადებულია.

— რანიადად?
— ტანკები შეუყვანებია შემაღლებულზე. საკმარისია ხუთი კაცის ოდნავი ბიჭი, რომ ტანკი ჩამოსროლდებოდა და გაკვირდებოდა. მე გვიჩინე, მარტო საქართველოში ხდება ტანკის მინილი დაქოქვა. მანქანა რომ დაიქოქავ, ბევრჯერ მიხროლილიყარ, მაგრამ თუ ტანკის მინილი დაქოქვა მომხდებოდა, ვერასდროს წარმოვიდგინებ და ვერც იმას წარმოვიდგინებ, თუ მოკვდიელი კლდის თვითმფრინავით შეიძლებოდა ფრენა.

ესეც ახვასხე მოხდა?
— სოხუმში გადავხედა თვითმფრინავებით ხშირად გვიკვდა. დაფრინავდით „არბის“ თვითმფრინავებით. ამ პოლოტე-ბით ყოველივეს აღფრთხილებული ვიყავი. ისინი დადიო-თქო-რსამ და ხან მტრ ერესას ასრულებდნენ. საკმაოდ სასიფათო იყო ფრონტისპირა ქალაქში ფრენა. ყოველი გაფრინების ისინი საკუთარ სიცილებს საფრთხის ქვეშ აგდებდნენ. ერთ-ერთ ბრძოლაში სერიოზული დანაკარგები მივიღეთ. თბილისში დაგვბრუნდით. დალოტული მეგობრები დავასახელებდი, დაჭრილები მოვიხიანებო. მოკვდი რომ ვიქცა, ჭრილობებს ვიშუშებო. ამ დროს ბრძანება მოვიდა, რომ სოხუმში უნდა წავიდათ. ეს ის პერიოდი, როცა მოლაპარაკებები იწყებოდა. ჩვენ ცოტათი პროტესტის გრძობა გავიჩინა. თუ მოლაპარაკებები იწყებოდა, მაშინ რა საჭიროა ჩვენი ბატალიონის გადასროლა, რომელიც იმ დროისათვის ბოლომდე ფრონტზე იყო. ახალი ვიყავით, რომ ავიღებოდად თქვენ ხართ საჭირო, რადგანაც იყავებოდა რაღაც შეტევა, იმისთვის, რომ მონინადალდეგო მოლაპარაკების მაგდეს-თან რაც შეიძლება დამომოტი დაგვედი. ბრძანება დილით მივიღეთ. შეკრებას მთელი დღე მუშუდით. საღამოსთვის ყველანი უკვე აეროპორტში ვიყავით. თვითმფრინავი გადატვივო-თულია. ფეხზე ძალიან ბევრი ხალხი დგას. ჩვენი შტაბის უფროსი რამაზ ჯეიბა ოლუმინატორთან მის, მე მის გვერდით ვიჯერო. უნდა აფერინდებო, პოლიტიკა გამოვადგა და ამბობს, აფერინს ვიყვებით, ცხვირი უნდა ავიწო. მაგრამ უნდა გადავხედათ. ვარისკაცი გადავიდნენ უნდა. როცა პაქური აფინით, გამოვიდა პოლიტი და გაეთიხარა, ახლა წინ გადმოვიდა და თანაზრად გადაინაწილდით.

გუგუშობოდა თუ ასე იყო საჭირო?
— გუგუშობოდა თუ არა, არ ვიცი, მაგრამ ასეთი სფეროში ხშირად ჰქონდა ადგილი. იმ დღესაც ასე მოხდა. აფერინდით. ვიცი, რომ სოხუმშივე ფრენას 55 წუთი სჭირდება. ვიცი ისიც, რომ როგორც წესი, მფრინავები არასდროს ბოლომდე არ აყვებდნენ რანტიდან ავხებს.

— რატომ?
— გადატვივრით იყო რომ არ ყოფილიყო თვითმფრინავი. სასურველი იყო თვითმფრინავი ცარიელი ავხით დაშეგვეყვანა. ხშირად საარტილერიო ჭურჭლებზე მიგვეყვანა. ეს კი დაშეგვეყვანა ორმაგად სასიფათოს ხელდა. ერთი არასწორი მანერა და შეგუ-ბის აფეთქებას გამოიწვევდა. მიფრინავთ, გავიდა 45 წუთი, გავიდა კიდევ ათი წუთი. დაბლა ისევ არ ვუშვებო. შტაბის უფროსი ოლუმინატორს არის აკრული. მუხუხუნი, შუტები არ ჩანსო. ვიფიქრე, მეორე რა მოხდა, სოხუმში ფრონტისპირა ქალაქი და შეიძლება შუტი არ არის. იყო შემთხვევა, რომ როცა თვითმფრინავი აეროპორტს მიუახლოვდებოდა, შუტი მაშინ ანთებოდა ორიენტაციისთვის, მერე კი ქრებოდა. ასეთ ვითარე-ბაში დაშეგება ძალიან საჩირო იყო, ეს პოლოტები სერიოზულ რისკზე მიდიოდნენ. იმ დღესაც დიდ რისკზე წავიდნენ. გაღის დრო, თვითმფრინავი ხან შეამთვროს სიმაღლეს, ხან ისევ აკრული. ერთ-ერთი ასეთი მანერის დროს შტაბის უფროსი გაფრინებულ-ლი მომხრუნდა და მუხუხუნი, ჩვენი თვითმფრინავი ასაფრენ ზოლს პერსონელიკურულად კვეთს. ვიფიქრე, ალაბთ ორიენტაციის დაერევათ პოლოტებს. ისინი არა უნდად ცდილობდნენ დაეფხებო, არამედ მონინადალდეგის ტატიტორაზე შედიოდნენ. მე არ ვიცი, რა გავუბრუნებოდა მოხდა. სათანაზვარი რომ გავიდა, ყველანი უკვე შეგუდებით ვიყავით იმ აზრს, რომ თვითმფრინავი უნდა ჩამოვადინებოდა. რადგანაც წესით და როგორ, სანგავი უნდა გადაეყვანულიყო. თვითმფრინავში სრული სიჩქარე, ყველა ჩამოვადინებისთვის ეწავდებო. ამ დროს შემოდიხ პოლიტი და ამბობს, უკან, თბილისში მივიდეთარო.

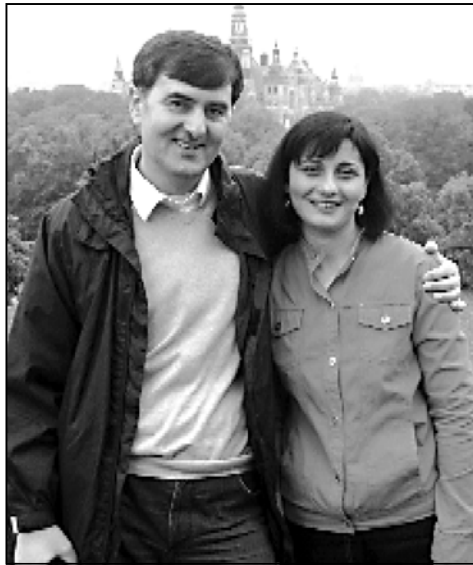
რანიადად? ხანგავი ხომ აღარ იყო?
— საბედნიეროდ, აღმოჩნდა, რომ ერთი პოლიტი თავის სოხუმზე მეგობრის სახანავს დაიბრუნა. ამიტომ მეტი რანიადად გადაგვარჩინა. დაბრუნებული თბილისში, სოხუმში მერე დივს გაფრინდით. იგივე პოლოტები და იგივე თვითმფრინავი იყო. შტაბის უფროსი ისევ ოლუმინატორთან წის. უკვე სოხუმში ვართ. მოკვდილად მდიერი ტანკის ხანა გვიყვანა. ვითომც არაფერი. თვითმფრინავი კვლავ აკრებლას ვერსს. შტაბის მდიერი მეთაურიც, ალაბათ მასი გაიხლას ამისთვის საკმაოდ მდიერი ხმაური იყო. ვიფიქრე, ფანი აქვს მოკვდიული და მტრი ხმაური ამიტომ ჰქონდა. დაჯდა თვითმფრინავი. გაიღო ლუკვი. ველოდებით, სანამ ტანკი მოვდა. ვაკვირებ, ადამიანების ძალიან დიდი მასა მიდის თვითმფრინავისკენ. ერთი კი ვიფიქრე, რომ ჩემი ბატალიონი ვერ არ იღებოდა ასეთ დახვედრას და ნიტა რა ხდება-თქო. რატომაც ვყველა კულისკენ იყურებოდა. ჩვენც ვაკვირებდით, დავანახეთ, რომ თვითმფრინავს კლდი აღარ ჰქონდა. აღმოჩნდა, რომ მას რაკეტა მოხვედროდა. უსხტად იმ ადგილას, სადაც ძირითადი გამონადეგები ტემპერატურის კრიტიკული მასაა. ეს მატერიალ მოშორებდა არის. ამან დაგვარჩინა. გავეკვირებოდა იმაზე, რომ თვითმფრინავი რაკეტა მაშინ მოხვდა, როცა კურსი დაჯდომის ტრაექტორიაზე იყო აღებულიო.

სიღვდრის გაკეთებული ქერები კალიან მასუჯებს

ყოფილმა სახალხო დამცველმა ცოლს მუშაობა ალით დააწყებინა

ლ.ა.
სოზარი:
 — მერე საბაბი არ ჰქონდა, მაგრამ მაინც მირეკავდა ხოლმე (იციან).
თამაზ:
 — გარკვეული პერიოდის შემდეგ ისევ შეხვედით და ვიგრძენით, რომ ერთმანეთი ძალიან გვაკლდა. ამის შემდეგ მალევე შექმენით ოჯახი.
 — **სოზარი იყო სახალხო დამცველი. დღეს ის პოლიტიკაშია. რადენადაც მოინურით**
 ლი იყო, რომ შაბათ-კვირა სახლში გამეტარებინა.
 — **რამდენად უფრადღებიათ მუშაულები ხართ?**
თამაზ:
 — ვართ, შეუღლებისდაგარადა. დაბადების დღეები არ გვაგვიყვდება და სხვა მნიშვნელოვანი თარიღებიც...
სოზარი:
 — თამაზ ზოგჯერ ზედმეტად უფრადღებინაც არის.

მისი გადანყვებილება?

— მე ყველა გადანყვებილება მთავარი ნიშნავდა, სადაც ის იქნება. სოზარი საქმეში ბოლომდე, 100%-ით იხარჯება. მის გადანყვებილებას პატივს ვცემ.

სოზარი:
 — რომ არ მოეწონებინა, ალბათ, ვერც ნავიღობდი, რადგან, განა რა უნდა გააკეთო ცხოვრებაში ისეთი, რომ ოჯახზე ძვირფასი იყო. მუშაობდა თუ წინააღმდეგობა, ელემენტარულად, ვერ გააკეთებ და არც გამოვივია.
 — **თქვენ როგორ ვითრობთ, სად უფრო რთულია მოღვაწეობა, სახალხო დამცველის რანგში თუ პოლიტიკაში? და, საერთოდ, რატომ მიიღეთ გადაწყვეტილება, პოლიტიკაში წახალისიყავით? ბევრი თხოვს ეს მოულოდნელი იყო...**

— წესით, მოულოდნელი არ უნდა ყოფილიყო, რადგან ბოლო ერთი წელი, როდესაც სახალხო დამცველი ვიყავი, სულ ვამბობდი, რომ, როდესაც ხედავ, ქვეყანა ანტიდემოკრატიული გზით ვითარდება და ადამიანის უფლებების დარღვევა იქნა პოლიტიკა, ამის შეცდომის ყველაზე სწრაფი და ეფექტური გზა პოლიტიკაა. ამიტომაც მზად ვიყავი წასასვლელად, თუცა შეიძლებოდა, არ წახალისებოდა, რადგან შესაძლოა ვერ დამეხება იქ ჩემი ადგილი. როცა იყო ასეთი სერიოზული შემთხვევა, ჩავთვალე, რომ ამაზე უარის თქმა იქნებოდა ქვეყნისა და ჩემი პრინციპების დაზარალება. ბოლო რამდენიმე დღით ადრე გადავწყვიტე და შემდეგ გამოვიცხადე კიდევ. სიადვილეს რაც შეეძება, ყველა საქმეს ერთნაირი პასუხისმგებლობით უნდა მოვიკიდო. ახლა ლეიტენანტ ვკითხულობ და ზოგჯერ ლეიტენანტის მსგავსად მინდა, რადგან დროის სიმცირის გამო ვერ ვინაწრაფობ სათანადო მომზადებას, მაგრამ, ცხადია, მაინც გაცილებით მეტი დრო მაქვს, ვიდრე მაშინ, როცა სახალხო დამცველი ვიყავი, ოჯახის საერთოდ ვერ ვხედავდი, პრაქტიკულად, ბავშვებთან ურთიერთობა მიჭირდა. დილით ადრე გამოსული, თვინვარებით ვერ მივდიოდი. განსაკუთრებით მოხსენებებზე მუშაობის პერიოდში თამაზ თუ დამირეკავდა და მეტყობდა, მოდი, რა, ბავშვები უკვე სძინავთ და აღარ შეგიშლიან ხელს, შეიძლება წავსულიყავი. ახლა ასე აღარ არის.

— **თუ დრო მეტი გაქვთ ოჯახისთვის?**
თამაზ:
 — მაინცდამაინც თავისუფალი დრო არც ახლა აქვს, უბრალოდ, თითო საათი მაინაა დღეს და საღამოს.
სოზარი:
 — რატომ, ახლა შაბათ-კვირაც ხომ მაქვს თავისუფალი? მანამდე თითქმის წარმოუდგენელი იყო.

„ახალი თაობის“ დღევანდელი ნორმის სტუმრები ყოფილი სახალხო დამცველი სოზარ სუბარია და მისი მეუღლე თამაზ ყვანაშვილი არიან. ინტერვიუ თამაზს ახალ სამსახურში შედგა. როგორც შეგატყვევთ, ცოტა ხანია, რაც მან მუშაობა დაიწყო. იქვე ისიც გაგვიხსენებთ, ეს სოზარის დამსახურებაა, ძალიან უნდოდა, რომ მუშაობა და სახლში არ ვეზღარიყავით. წყევლი ბიარადი ცხოვრების შესახებ საკმაოდ გულახდილად გვესაუბრა. თუ როგორია სოზარ სუბარია არაპოლიტიკური ამბლუაში, ამას ჩვენი ინტერვიუდან შეიტყობთ.

— **თამაზ, რადგან მისი ძირითადი ხართ, მოდი, თქვენთან საუბრით დაივიწყოთ. რას საქმიანობს სოზარ სუბარია ინტერვიუში?**

სოზარი:
 — როგორც იქნა, გამოვიძაქვე სახლიდან (იციან).
თამაზ:
 — რომ იტყვიან, გამომაგდა სახლიდან სოზარმა (იციან), მაიძულა ყველანიარადა, დამეწყო მუშაობა. სულ ვამბობდი, რომ ვერაინაირად ვერ გეუბრა ჩემს სახლში ყოფნას-მეთქი. მე ვეუბრებო სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტში. არის ასეთი არასამთავრობო ორგანიზაცია და, რომ იტყვიან, ახალი თანამშრომელი ვარ.

— **როგორც ვიცი, სამი შეილი გვაქვს. როგორ ახერხებთ მუშაობას?**

— **სწორედ ეს იყო ერთადერთი მიზეზი, რატომაც მიქირდა ამ საკითხის გადაწყვეტა.** რამდენჯერმე იყო სიტუაცია, რომ დამეწყო მუშაობა, მაგრამ ყოველთვის უარს ვამბობდი, რადგან ბავშვები პატარები არიან და ეს ძალიან ძნელია.
სოზარი:
 — სხვათა შორის, პირველ შემთხვევაზე სერიოზული შეცდომა დაეშვა: შესთავაზეს, რომ „60 წუთში“ დაეწყო მუშაობა. ჩვენც დავთანხმდით. ახალი შეუღლებულები ვიყავით და რამდენიმე დღეში აღმოვაჩინეთ, რომ ბავშვის ელოდებოდით, პირველ ბავშვს. თამაზმა თქვა, „60 წუთი“ ისეთი ნაგავიერო საქმეა და იმდენი ხარბენია, ახლა მანერეკე ვინაა. ეს ის პერიოდი იყო, როცა „60 წუთი“, პრაქტიკულად, გაჩერდა, აღარ მუშაობდნენ და, მის ადგილს ვინც დაიწყო მუშაობა, თითქმის თბილი წელი იღებდა ხელდას. ისე, კვირაში ერთხელ თუ შევივლიდა ხოლმე... პირველად ასე დავგვიპარათა (იციან).

თამაზ:
 — მე ვიცი, რომ ის პერიოდი, რაც ვიყავი სახლში, საქმით იყო დასაშვანდობის, ახლა უფრო მშვიდად ვარ, ბავშვები ნაშობარდნენ, ოჯახის წევრებიც შემხარობდა და უფრო ადვილია, თანაც უფროსები ბალში დადიან, მესამე კე პატარაა, მაგრამ... ახლობლების შირიდან ხელ შეწყვიტა გვაქვს, სოზარმავე შედარებით მოიკლავა.
როგორ გაივლით ერთმანეთი?
თამაზ:
 — ჩვენი გაცნობაც, რომ იტყვიან, ენჯოვს საშუალებები მოხდა, ერთ-ერთი არასამთავრობო ორგანიზაციისაა პეიონების პროექტი, იმდროინდელ სახელმწიფო და გამოცდილი ვურნაობისთვის უნდა მოემზადებინათ ახალი თაობა.
 — **პროფესიონალი ვურნაობის ხართ?**
 — კი, პროფესიონალი ვურნაობის ხართ. იმ დროს ჩვენი ლექტორი იყო აკაკი გოგინიაშვილი. მან გვიხარა, რომ ტარდებოდა საპროფესიონალი ტრენინგი, შევიძლიათ მომზადდეთ კარგი მასალები, სერიოზული ხელმძღვანელები გეყოფილიყო. ნავედით რამდენიმე სტუდენტს და აღმოჩნდა, რომ ერთ-ერთი ხელმძღვანელი სოზარს იტყვებოდა, — **როი მოგხსენებთ სოზარმა?**
 — ყველაფერი. თვინდან ძალიან მეგობრული და უშუალო ურთიერთობა გვქონდა, ადვილად ამყარებს ადამიანებთან ურთიერთობას და ბარირები და შეუღლებულები არ გვექონია ურთიერთობაში, როგორც ლექტორსა და სტუდენტს. ჩვეულებრივი ურთიერთობა გვექონდა — გახსენდა, ღია და, რომ იტყვიან, კარგად გავიცანი. მთლიანად ვენდობოდი.

— **თუ ერთი ნახვით შეეყვარება არ ყოფილა?**

— არა, ერთი ნახვით არ შეეყვარებოდა ერთმანეთი, უბრალოდ, კარგად გაიცნობი. ეს პროექტი რომ დამთავრდა, შემდეგ „60 წუთის“ მეორე პროექტი დაიწყო, ერთნაირი და იქვე გვხვდებოდით ერთმანეთს. თუ რამე მჭირდებოდა, პირველ, ვინც მასხვდებოდა, სოზარი იყო, ყოველთვის მას ვურეკავდი. რომ დამთავრდა ყველა პროექტი და აღარ ვეკონტაქტებოდით ერთმანეთს, მაშინ მივხვდი, რომ რაღაც დამაჯ-

ოჯახში, ამის მაგალითი თამაზს დედაა.
 — **თუ მოგწონთ სიღვდრის ნახვები?**
თამაზ:
 — დედაჩემი წვეწან ცხოვრობდა 2 წელი და კარგად იცის, როგორი ხელი აქვს.
სოზარი:
 — ერთი მხრივ, კარგია, რომ სულ ერთად არა ვართ, რადგან, როცა ის ჩვეწთან არის, ძალიან ვიბატებ ხოლმე წინაში (იციან).
 — **როგორია სიძე-სიღვდრის ურთიერთობა?**
თამაზ:
 — ძალიან კარგი. საერთოდ, დედაჩემი ყველას მიმართ კრიტიკულია, შვილებს მიმართაც და, ჩვეწთან რომ ცხოვრობდა, სოზარის მიმართაც ჰქონდა ხოლმე პატარ-პატარა შეწმენები (იციან), ხან ვარცხნილობასთან დაკავშირებით, ვთერში რომ დანახავდა, იტყობდა, აი, ასე რომ ყოფილიყო, უკეთესი იქნებოდა და რა ვიცი. ისე, ზოგადად, სულ დიდიხდება, ეცნობენ ნების სოზარისთვის და, თუ რამე არ მოხარობდა, ჩუმად გაუკეთებდა, სოზარი რომ ვერ მიხვდებოდა. თვინდან, ახალი სიძე რომ იყო, მე რომ ვხვდებოდი ვიყავი და არ შემეძლო, დედაჩემი ახვედრებდა სადილებს, საღალებს, თანაც — ძალიან ლამაზად გაფორმებულს. სოზარი მოვივლიდა, დასახმად მანონს, აურევდა ამ ყველაფერს და ისე მიირთმევდა. დედაჩემი გამოვივლიდა მეორე ოთახში და მეტყობდა — ვაიმე, ეს რა ქნა (იციან), ამ ჩემს ლამაზად მოორულს მანონი მოსახია. მანონი უყვარს ძალიან და, საერთოდ, რძის ნაწარმი. ასევე ძალიან უყვარს სვანური მარლი. მარლი მინდა, რომ იტყვიან, ე.ი. სვანური მარლი უნდა.

— **თქვენი უთხის კრებები ძალიან გეყვარა?**
სოზარი:
 — კი, მიყვარს. რაც ყველაზე გამორჩეულად მიყვარს, რაზეც ტვინი მეკეტება და რაც, სამწუხაროდ, იმხართად მაქვს, ეს არის ზისორა, სვანური კრები, კუპატის შტაგვის. ასევე ძალიან მიყვარს რძის ნაწარმი — მანონი, ყველი.
 — **ნათესავები თუ გვაკო სვანები?**
 — კი, ბევრი. მე კალა იქ დავაქთავრე, დედა-მამა იქ არიან დასახლებულნი. ჩემი ბიძები, ბიძისშვილები, ნაწილი სვანეთშია, ნაწილი ქვემო ქართლშია გადმოსახლებული, კერძოდ, დანისში. უზარმაზარი სახლი მაქვს სვანეთში, რომელშიც ჩემი ბიძისშვილი ცხოვრობს ამჟამად. ჩვენ ხშირად ჩასვლას ვერ ვახერხებთ. ძირითადად ცუდ ამბებზე მინჯეს ჩასვლა. იქ დასახლებული ვარ ნავედიათა. აქამდე სურამში დავდივოდით და ეს ორი წელია, დანისში დავდივართ. თამაზს ძალიან მოეწონა დანისი, თანაც თავს კარგად ვგრძობთ, ჩვენს რეჟიმში ვტრიალებთ. მთელი ჩემი ნათესავია იქ ცხოვრობს. ახლა გაბეჭდეს და სახლიც კი ვიყიდეთ, სწორედ გუშინ გადავიფორმეთ. კარგი ვარინტი გამოჩნდა იაფად და შევიძინეთ. ძალიან კარგი ეზო აქვს. ახლა იმას ვფიქრობთ, ვალეში როგორ გავისტუმროთ.

— **როგორც ვიცი, პარტიაში ხელფასი არ გექვს. ალბათ, არ მიყვარს, თუ გეყვარა, რა შემოსავლები გექვს, რითი არსებობს თქვენი ოჯახი?**
 — პარტიაში არანაირი ხელფასი არ მაქვს. ცოტა დაგროვილი გექვს, კიდევ მაქვს რაღაც შემოსავლები.
 — **მინების ხომ არ გექვს?**
 — არა, არანაირი. ლექციებს ვკითხულობ უნივერსიტეტში, ასევე ტრენინგებს ვატარებ გაეროს ეკიდით და ამაშიც ვიღებ საკმაოდ რინდამღწერი მოწონარს.
თამაზ:
 — მეც მაქვს ცოტა ხელფასი, შეიძლება ითქვას, ამახაც განაპირობა ჩემი სახმარებელი გასვლა. ცოტა მოთვლია დღეს სამი შვილის ახლრდა, მაგრამ რეალის იმდენი გვაქვს. ახლობლებიც გავდივან მხარში. სოზარს კარგი სახანთესობა ჰყავს, სოლის პროდუქტებს ხშირად გვიცხვინა. ამ კუთხის ხალხმა სერიოზული თანადგომა იცის.
 — **სად უფრო გეყვარათ დასვენება, მთაში, ხარში თუ ზღვაზე? მართალია, მთის შვილი ხართ, მაგრამ მაინც სად გრძობთ სულიერ კომფორტს?**
 — მთა მიყვარს, მიყვარს თოვლი და თხილამურები.
თამაზ:
 — ზღვა არ უყვარს, ბავშვების ხართი შეიძლება ნაშობიყავს. ბავშვები რომ ცოცხელები იქ სიხარული ნაშობის ხოლმე.
 — **სომერში თუ ხარ დასვენებული?**
 — სამწუხაროდ — არა, თუ არ ჩავთვლით ზამთარში თხილამურების სპორტს. ზოგჯერ იცნავს ზამთარი, რომ ამახაც ვერ ვახერხებ.

თამაზ:
 — ამის ოცნებაა, რომ ველოსიპედის დროს მიხვდეს.
სოზარი:
 — დრო და კარგი ველოსიპედი.
 — **შევიძლიათ, მანქანა შეგვალით ველოსიპედით...**
 — არა, თბილისში ვერ შევცდი, ისეთი მოძრაობის წესებია, რომ, პრაქტიკულად, შეუძლებელია, მეორეც, ისეთი გამომართლებია, ისეთი ცუდი მენზინია თბილისში, აქ რომ ველოსიპედით იარო, 5 დღეში გაიგებოდი.

— **სომერში თუ ხარ დასვენებული?**
 — სამწუხაროდ — არა, თუ არ ჩავთვლით ზამთარში თხილამურების სპორტს. ზოგჯერ იცნავს ზამთარი, რომ ამახაც ვერ ვახერხებ.
თამაზ:
 — ამის ოცნებაა, რომ ველოსიპედის დროს მიხვდეს.
სოზარი:
 — დრო და კარგი ველოსიპედი.
 — **შევიძლიათ, მანქანა შეგვალით ველოსიპედით...**
 — არა, თბილისში ვერ შევცდი, ისეთი მოძრაობის წესებია, რომ, პრაქტიკულად, შეუძლებელია, მეორეც, ისეთი გამომართლებია, ისეთი ცუდი მენზინია თბილისში, აქ რომ ველოსიპედით იარო, 5 დღეში გაიგებოდი.

— **სომერში თუ ხარ დასვენებული?**
 — სამწუხაროდ — არა, თუ არ ჩავთვლით ზამთარში თხილამურების სპორტს. ზოგჯერ იცნავს ზამთარი, რომ ამახაც ვერ ვახერხებ.
თამაზ:
 — ამის ოცნებაა, რომ ველოსიპედის დროს მიხვდეს.
სოზარი:
 — დრო და კარგი ველოსიპედი.
 — **შევიძლიათ, მანქანა შეგვალით ველოსიპედით...**
 — არა, თბილისში ვერ შევცდი, ისეთი მოძრაობის წესებია, რომ, პრაქტიკულად, შეუძლებელია, მეორეც, ისეთი გამომართლებია, ისეთი ცუდი მენზინია თბილისში, აქ რომ ველოსიპედით იარო, 5 დღეში გაიგებოდი.

— **სომერში თუ ხარ დასვენებული?**
 — სამწუხაროდ — არა, თუ არ ჩავთვლით ზამთარში თხილამურების სპორტს. ზოგჯერ იცნავს ზამთარი, რომ ამახაც ვერ ვახერხებ.
თამაზ:
 — ამის ოცნებაა, რომ ველოსიპედის დროს მიხვდეს.
სოზარი:
 — დრო და კარგი ველოსიპედი.
 — **შევიძლიათ, მანქანა შეგვალით ველოსიპედით...**
 — არა, თბილისში ვერ შევცდი, ისეთი მოძრაობის წესებია, რომ, პრაქტიკულად, შეუძლებელია, მეორეც, ისეთი გამომართლებია, ისეთი ცუდი მენზინია თბილისში, აქ რომ ველოსიპედით იარო, 5 დღეში გაიგებოდი.

— **სომერში თუ ხარ დასვენებული?**
 — სამწუხაროდ — არა, თუ არ ჩავთვლით ზამთარში თხილამურების სპორტს. ზოგჯერ იცნავს ზამთარი, რომ ამახაც ვერ ვახერხებ.
თამაზ:
 — ამის ოცნებაა, რომ ველოსიპედის დროს მიხვდეს.
სოზარი:
 — დრო და კარგი ველოსიპედი.
 — **შევიძლიათ, მანქანა შეგვალით ველოსიპედით...**
 — არა, თბილისში ვერ შევცდი, ისეთი მოძრაობის წესებია, რომ, პრაქტიკულად, შეუძლებელია, მეორეც, ისეთი გამომართლებია, ისეთი ცუდი მენზინია თბილისში, აქ რომ ველოსიპედით იარო, 5 დღეში გაიგებოდი.

— **სომერში თუ ხარ დასვენებული?**
 — სამწუხაროდ — არა, თუ არ ჩავთვლით ზამთარში თხილამურების სპორტს. ზოგჯერ იცნავს ზამთარი, რომ ამახაც ვერ ვახერხებ.
თამაზ:
 — ამის ოცნებაა, რომ ველოსიპედის დროს მიხვდეს.
სოზარი:
 — დრო და კარგი ველოსიპედი.
 — **შევიძლიათ, მანქანა შეგვალით ველოსიპედით...**
 — არა, თბილისში ვერ შევცდი, ისეთი მოძრაობის წესებია, რომ, პრაქტიკულად, შეუძლებელია, მეორეც, ისეთი გამომართლებია, ისეთი ცუდი მენზინია თბილისში, აქ რომ ველოსიპედით იარო, 5 დღეში გაიგებოდი.

— **სომერში თუ ხარ დასვენებული?**
 — სამწუხაროდ — არა, თუ არ ჩავთვლით ზამთარში თხილამურების სპორტს. ზოგჯერ იცნავს ზამთარი, რომ ამახაც ვერ ვახერხებ.
თამაზ:
 — ამის ოცნებაა, რომ ველოსიპედის დროს მიხვდეს.
სოზარი:
 — დრო და კარგი ველოსიპედი.
 — **შევიძლიათ, მანქანა შეგვალით ველოსიპედით...**
 — არა, თბილისში ვერ შევცდი, ისეთი მოძრაობის წესებია, რომ, პრაქტიკულად, შეუძლებელია, მეორეც, ისეთი გამომართლებია, ისეთი ცუდი მენზინია თბილისში, აქ რომ ველოსიპედით იარო, 5 დღეში გაიგებოდი.

— **სომერში თუ ხარ დასვენებული?**
 — სამწუხაროდ — არა, თუ არ ჩავთვლით ზამთარში თხილამურების სპორტს. ზოგჯერ იცნავს ზამთარი, რომ ამახაც ვერ ვახერხებ.
თამაზ:
 — ამის ოცნებაა, რომ ველოსიპედის დროს მიხვდეს.
სოზარი:
 — დრო და კარგი ველოსიპედი.
 — **შევიძლიათ, მანქანა შეგვალით ველოსიპედით...**
 — არა, თბილისში ვერ შევცდი, ისეთი მოძრაობის წესებია, რომ, პრაქტიკულად, შეუძლებელია, მეორეც, ისეთი გამომართლებია, ისეთი ცუდი მენზინია თბილისში, აქ რომ ველოსიპედით იარო, 5 დღეში გაიგებოდი.

— **სომერში თუ ხარ დასვენებული?**
 — სამწუხაროდ — არა, თუ არ ჩავთვლით ზამთარში თხილამურების სპორტს. ზოგჯერ იცნავს ზამთარი, რომ ამახაც ვერ ვახერხებ.
თამაზ:
 — ამის ოცნებაა, რომ ველოსიპედის დროს მიხვდეს.
სოზარი:
 — დრო და კარგი ველოსიპედი.
 — **შევიძლიათ, მანქანა შეგვალით ველოსიპედით...**
 — არა, თბილისში ვერ შევცდი, ისეთი მოძრაობის წესებია, რომ, პრაქტიკულად, შეუძლებელია, მეორეც, ისეთი გამომართლებია, ისეთი ცუდი მენზინია თბილისში, აქ რომ ველოსიპედით იარო, 5 დღეში გაიგებოდი.

— **სომერში თუ ხარ დასვენებული?**
 — სამწუხაროდ — არა, თუ არ ჩავთვლით ზამთარში თხილამურების სპორტს. ზოგჯერ იცნავს ზამთარი, რომ ამახაც ვერ ვახერხებ.
თამაზ:
 — ამის ოცნებაა, რომ ველოსიპედის დროს მიხვდეს.
სოზარი:
 — დრო და კარგი ველოსიპედი.
 — **შევიძლიათ, მანქანა შეგვალით ველოსიპედით...**
 — არა, თბილისში ვერ შევცდი, ისეთი მოძრაობის წესებია, რომ, პრაქტიკულად, შეუძლებელია, მეორეც, ისეთი გამომართლებია, ისეთი ცუდი მენზინია თბილისში, აქ რომ ველოსიპედით იარო, 5 დღეში გაიგებოდი.

— **სომერში თუ ხარ დასვენებული?**
 — სამწუხაროდ — არა, თუ არ ჩავთვლით ზამთარში თხილამურების სპორტს. ზოგჯერ იცნავს ზამთარი, რომ ამახაც ვერ ვახერხებ.
თამაზ:
 — ამის ოცნებაა, რომ ველოსიპედის დროს მიხვდეს.
სოზარი:
 — დრო და კარგი ველოსიპედი.
 — **შევიძლიათ, მანქანა შეგვალით ველოსიპედით...**
 — არა, თბილისში ვერ შევცდი, ისეთი მოძრაობის წესებია, რომ, პრაქტიკულად, შეუძლებელია, მეორეც, ისეთი გამომართლებია, ისეთი ცუდი მენზინია თბილისში, აქ რომ ველოსიპედით იარო, 5 დღეში გაიგებოდი.

წინდა გიორგი სახით სანიო ღაჩოთა საქართველოს მფარველი ანგალოზი მოუვლინა

ნათია სურცილავა

ქართველი ხალხი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს წმინდა გიორგის. ეს წმინდანი განსაკუთრებით უყვართ, მისი სახელობის 365 ტაძარი საქართველოში. წმინდა გიორგი, ღვთისმშობელთან ერთად, ჩვენს ქვეყნის მფარველია.

გვესაუბრება წმინდა იოანე ღვთისმეტყველის სახელობის ეკლესიის მოძღვარი, დეკანოზი მამა გიორგი სხირტლაძე. — *მამა გიორგი, გვთხოვთ წმინდა გიორგის ცხოვრებისა და მისი მიწვევების აღსასრულად შეხახუდეთ...*

— წმინდა გიორგი მე-3 საუკუნის მეორე ნახევარში კაბადოკიაში, მდინარე ქრისტინაზე ოჯახში დაიბადა. მამამისი მონაქონელი იყო ადგილობრივი ლა. დაქვრივებულმა დედამ შვილის ქრისტიანულად აღზრდა განაგრძო. ჭაბუკი გიორგი რომის ლაშქარში განწმენდა შედრდა. ახოვანმა, მამაცმა და უშიშარმა მეომარმა მალე იმპერატორ დიოკლეტიანეს ყურადღება მიიპყრო. მან რაზმის უფროსად დანიშნა გიორგი და მხედართმთავრის მადალი მიუცხადებდა. კერძოაფხაზისმცემელმა იმპერატორმა თავისი გამგებლობის ბოლო წლებში სასტიკი ბრძოლა გამოუცხადა ქრისტიანობას. მან სრული თავისუფლება მიანიჭა ქრისტეს მიმდევრების დასასჯელად მმართველებს. ეს რომ შეიტყო გიორგიმ, გაათავისუფლა თავისი მონები, ქოჩება გასაკეთ დაფრიადა, საჯაროდ აღიარა ქრისტიანობა, სენატში გამოცხადდა და ყველამ მოუწოდა, ჭეშმარიტი სარწმუნოება მიეღოთ. ამ მოწა ვარ ქრისტესი, ღმრთისა ჩემისა და მსახიობებისა. საკუთარი ნებით წარმსდგარავარ თქვენ წინაშე, რათა ვენამო ჭეშმარიტებისთვის. თავისი მხედართმთავრის ამ კანდიდირი სიტყვით თავს წარდაცემულმა დიოკლეტიანემ სცადა დაეგრძნებინა იგი, რომ განდგომიდა ქრისტეს და მსხვერპლი შეენარა კრებებისთვის. წმინდანმა უთხრა: „ვერავითარი ამაოლოფური დიდება ვერ შეიძლება ჩემს სურვილს, რომ ვემსახურო ჭეშმარიტ ღმრთის“. განრისხებულმა იმპერატორმა შუბის კრით დააპირა გაცხადა, მაგრამ წმინდანის სხეულზე შეხებისას რბილად დევიდა და იდრიკებოდა. საპრობილეში დიდი ღოღი და ბორკილები დააღწია, ნანაშენი იმპერატორს წარუდგინეს. განრისხებულმა დიოკლეტიანემ ბრძანა, ყველგან მიმე სატარველი ენაშენებო. დიდი მოწამე მტრულად ბრძანა დააკრეს, რომლის ქვეშაც ვერძარბო რკინისმახვილებიანი ძელი დაუღებს. დიოკლეტიანემ იფიქრა, რომ იგი უკვე აღურულა და ბრძანა, სხეული ბორცვად ჩაბოქსებო. ამ დროს სასწაული მოხდა, უცებ ჩამოვლიდა და ჭეპა-ქუხილი დაიწყო. მალეღან წმა უჩვენა: „შე ვემინა, გიორგი, მე შენთან ვარ“. ბრძანებულს ნაღობი მოსილი ჭაბუკი გამოიწდა, ხელი შეახო მოწამეს და უთხრა: „გინაზღერ“. წმინდა გიორგი სრულიად უწყნებელი წამდა. დიოკლეტიანემ ორდგება ნახა ციციანი გიორგი, თვალზე არ დაუჯერა. იმპერატორის განკარგულება, წმინდა გიორგი ღრმა ორშობი ჩაგადეს და თავზე გასურებული კირი დააყარეს. სამი დღის შემდეგ წმინდანი ისევ უწყნებელი იყო. იმპერატორის ბრძანებით, ლურსმნებჯაყირი რკინის გაგარავრებული ჩეჭმები ჩააცვეს და ცემით ნაოყვანეს საპრობილეში. წმინდანს უნა სისხლით სავსე თასი შეასვეს. პირველ თასს ის მორჩილი უნდა გაეხდა, მეორეს კი უნდა მოკლა. დიოკლეტიანემ წმინდანს დაავალა, ქრისტიანობის ჭეშმარიტების დასამტკიცებლად მიცხადებული აღედგინა მკვდრითი. მინა იმრა, საღვთო გაიხანა და მიცხადებული მკვდრითი აღგა. ამის შემდეგ კიდევ შესთავაზა დიოკლეტიანემ ქრისტეს უაყყოფა წმინდანს, მაგრამ ამის პასუხად მან კრებებისთვის ჯვრის გარდასახა მიოლი. დიოკლეტიანემ წმინდა გიორგი სკვედილი დასაჯა. ანდერის თანხადა, წმინდანის სხეული პალატის ქალაქ რამალაში დაკრძალეს, შემდეგ კი ქალაქ ლილიანი გადაასვენეს. წმინდა გიორგი 30 წლის ასაკში ენაბა.

— *ეკლესია წმინდა გიორგის ხსენებას როგორ, 6 მაისს და 23 ნოემბერს დღესასწაულობს. 23 ნოემბერი მისი ბორბალზე წამების დღეა. როგორც ვიცით, 23 ნოემბერი, როგორც ქართული დღესასწაული, ისე მოიხსენიება. რატომ?*

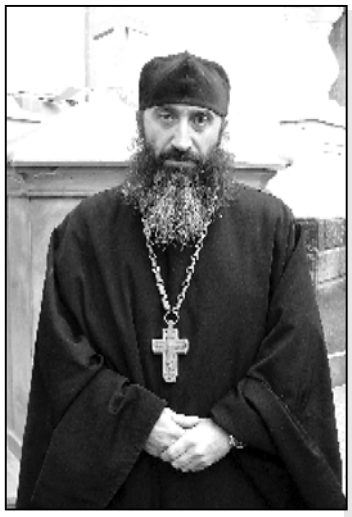
— მართლაც, ქართულ კალენდარში 23 ნოემბერი აღნიშნულია, სხვა მართლმადიდებელი ეკლესიის კალენდარში არ არის აღნიშნული. 6 მაისი მისი თავის კვირის, ანუ გარდაცვალების, მინიერი ცხოვრების დასასრულის დღეა. რა თქმა უნდა, ორივე თარიღი საუკუნოვანი ჩვენთვის, განსაკუთრებით საქართველოში, რადგან წმინდა გიორგი ჩვენი ერის მფარველი ანგალოზია. ისე, როგორც თითოეული ადამიანი, ასევე ყველა ერსაც უყავს თავისი მფარველი ანგალოზი, განსაკუთრებით ისეთ მართლმადიდებელ ქრისტიან ერს, როგორც ქართველი ერია. საქართველოს ღმრთობა მფარველი ანგალოზი მფარველია, ყოველი ბოროტებისგან დამცველი. განსაკუთრებით პოპულარულია საქართველოში წმინდა გიორგი, როგორც ჩვენი პატრონი წმინდანი. ამიტომ მისი ბრძანებულ უძმობის წამების დღე, პირველი მკვლელობის დღე, 23 ნოემბერს აღინიშნება, რამდენჯერაც მოკლეს წმინდა გიორგი, იმდენჯერ გაცოცხლდა, ღმრთობა მკვდრითი აღდგინა. ერთ-ერთი ყველაზე დიდი საწინელი წამება, მინიერი განსაკუთრებული ბრძანებულ წამება იყო, რომლის დროსაც მან სიცოცხლისთვის არადაცვალებური ჭრილობები მიიღო, მაგრამ ღმრთობა აღადგინა. საოცარია ბოროტი ძალების, ამ შემთხვევაში დიოკლეტიანეს სულიერი სიბრძნე და სიბნელე, ორდგება ის მკვდრითი აღდგინა ადამიანს ხელდაც და მაინც არ წაშა ქრისტეს. საოცარია ღმრთის სასწაულები წმინდა გიორგის

23 ნოემბერს გიორგობას მართო ქართველები აღნიშნავენ

ცხოვრებაში აღსრულებული, რომელიც მტყველებს და მოწმობს, თუ რა შეუძლია ღმრთის, რა გარდაქმნა, რა მტკაპორუობა, როგორ შეუძლია, მომავალი მკვდრითი აღდგომა მოახსავოს. ასეთი სასწაულები მინაზე მოახსავებს მომავალ მკვდრითი აღდგომას. ბოროტებისა და განსაცდელის ვაჟს განსაკუთრებით გვახსენებს წმინდა გიორგი თავისი მოღვაწეობით იმ სულიერ გამოცდილებას, რომელიც ეკლესიამ დააგროვა. იმისთვის, რაც დღეს ჩვენთვის თითქოს თავისთავად ცხადია, იმ საიდუმლოებისთვის, რასაც მართლმადიდებელი ეკლესია აღასრულებს, ეკლესიამ ზღვი სისხლი დაღვარა, რომ ჩვენამდე ასეთი ცხადი ჭეშმარიტებები მოეხანა.

— *დოკლეტიანე ხედავს ღვთის სასწაულებს, მაგრამ მაინც არ სწამს ღმრთობა. შეიძლება ეს პარალელი გავავლოთ თანამედროვე ადამიანთან?*

— საიცვარია ურწმუნო ადამიანის პარადოქსული უარის-

ყოველი ეხი თავისი ცხოვრებისა და ბიძის ცხმავლობაში გახვეულს სულიერ გამოცდილებას აგხოვებს. ახვ ეხი ეხს ახ უპატიება ისე გაახხა მსიღმრთიბელი სახმწერბიდან, ხოგოყ ჩვენ. ახვ ეხი ახ ისება ისე, ხოგოყ ჩვენ ვისებოტი. ჩვენ ძალიან დიდი გამოცდილება დავაგხოვოთ ბოხოტებასთან ბიძოლისა, ბუხი განსაცდელი მგვილია და ბუხი დახმახებუ ღვთისგან. იმდენად დიდი მადლი დაგახოვა ჩვენმა ეხმა, ხომ ამას ზოგეხი ხილელი სახევ უძინდა.

მყოფელობა, შეუვალობა, უფანდობა. საიცვარია იმ ადამიანის დევიზი, რომელიც ბნელ სარდავთა ჩახსული, თვალედი აქვს დახუჭული და ამბობს, მე არ არსებობს. საიცვარად პარადოქსულია ქრისტეს არმობება. ჯერ კიდევ სახარებისული სიტყვით, როდესაც ფარისევლები ხედავდნენ აშკარად აღსრულებულ სასწაულებს, საიცვარი იყო მინა წინააღმდეგობა ჭეშმარიტებშია. ამას სულიწმინდის მოხავე ჭეჭია, როდესაც ადამიანმა იცის, რომ ღმრთობა არსებობს, იცის, რომ კეთილია, სასწაულს ახდნის, მაგრამ ჯრუჭად თითოზე მავს ამბობს და არ ხსენებს. ეს ღვთის გემობა და მტყველობის უმაღლესი ფორმაა. მცირედ მორწმუნე კი საიცვარედ განსხვავდება სრულიად ურწმუნოსაგან. ურწმუნო არის ტლანტი, უბნე, მოუწყვლი. ის ემსგავსება იმ ხეს, რომელიც შეიგინდა არის გამოფიქრული, შეიძლება დიდი იყო, მაგრამ უბნე დაბერილობა ქარმა, განსაცდელმა გადატყვის წელში, ხოლო მადლით დარწმუნებულმა, თითქოს სუსტი და რბილი მცენარე, უფრო ჩვილი ხე (ადამიანი) შეიძლება გადაიხაროს, მაგრამ ისევ გაიმართოს, რადგან მადლით არის დარწმუნებული. პარადოქსულია იმ ადამიანთა გულებში მდებარეობა და შეუვალობა, რომელიც იწვევს ღვთის ნების უტნობობას. განა არ შედის ღვთის ნება ყველაზე ურწმუნოზე შედის, მაგრამ მისი ბოროტი გული საკუთარ დაცემულ ნებასა და ბოროტის ნებას აწიოს ღვთის ნებაზე ვერ იძიებს, რადგანაც ამდებრული წყალში ეერავერს პოულობს, ბნელ ფანჯარაში ვერავერს ხედავს, ვერავითარ პეიზაჟს, ვერავითარ სერვისს. მისი სულიერი ბოროტობა დახუჭულია. საიცვარია დღევანდელ დღესაც ადამიანთა ურწმუნობა. ვიმეორებ, სრულიად ურწმუნო რადიკალურად განსხვავდება თუნდაც მცირედ მორწმუნესაგან, როგორც მძინარე მღვიმარისგან. მღვიმარე შეიძლება ფრხვ ნადგარი არ არის, ჩაცმული არ არის, მაგრამ ის ადევკატურია, ნათელზე მის თვალზე რეაქცია არეო, როგორც ყვავილი, მზის სინათლისკენ არის მიმართული. როდესაც ადამიანს სინიხავ, მწელია ადევკატურ ზომების მიღება, რადგან ის ძილის დროს ვერანაირ რეაქციას ვერ ახდენს.

— *განწირობა ასეთი ადამიანი თუ ხსნა მისე არის?*

— არა, რა თქმა უნდა, განწირობა არ არის. უნდა ვიცოდეთ, რომ მისიის, ჯვრის გარეშე არც ერთი ადამიანი არ იბადება. არათუ ადამიანი, არამედ ყოველი ცხმავლობა გარკვეული მისიითა და ბრითი არის დაბადებული. ეს ყველაფერი კანონ-ზომიერია. ჩვენთვის არის ხომელ შემთხვევითი და გაუგებრობა. ეს ღვთის კანონზომიერებაში ჩაუსვადობის გამო ვგვიჩვენება. ყველა ადამიანს თავისი ჯვარი აქვს, მაგრამ თვინებს ადამიანი მისთვის ღვთის თავის და მსგავსად მიცხადებულ უნარებს ნაძღო თუ არ თვინებს? ნებისმიერ ადამიანს ღმრთობა მანს აქვს მართლმადიდებელი ეკლესიაში მოსვლისას, სულიერი გამოცდილებისას, ცოდვისგანაც განწმენდისას, კათარსისისას, თეოზისისას (გაბრუნება). საბედნიეროდ, ღვთის ნება ყველაზე მოქმედებს, როგორც ნიშნ მართლებსა და ცოდვილებზე, მაგრამ, სწამებათ, ზოგი ჭრჭრელი თავსაბურულია და ეს ნიშნის ბრალი არ არის. თუცა, ეკლესია ამბობს, ნებისმიერი ადამიანი ახალგაზრდობაში თუ სიბერეში, სიცოცხლის დასაწყისში თუ ბოლოში, საწმუნაროდ, ზოგი იმქვეყნად არ არსებობს, რომ ღვთის არსებობის დაჭმის ნიშნე არ დადგეს. რეალურად რეალობად რჩება. მორწმუნე ამას აღიქვამს, შესაბამისად, ურწმუნო კი როგორც ილუზია. ურწმუნო ადამიანში არის ისეთი სულიერი გაუგებობა, რომ ღვთის დიოკლეტიანეს რეაქციას. რა თქმა უნდა, უფალი მონაყავა, უყვარს

მონაწილი ცოდვილი და წყალობს მართალს, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ თუ ადამიანი ცოდვებში მკვიდრობს, ის მაინც ქრისტესია. ღმრთი ყველას გადახრის, მაგრამ არავის აძალებს, მიუწოდებს, მაგრამ ადამიანის ნებაზე ძალადობას არ ახდენს. ადამიანის გულის კარი შეიგინდა იღება. გულის გასაღები ჯვარია, რომელიც ღმრთობა მოგვცა ჩვენ. კარის გაღებას ზოგი გამტყვევებს ეძიებს, ზოგი კი — პატარა გასაღებით გაღებას. ამ შემთხვევაში გასაღები ჩვენთვის მოცემული ჯვარია. გული არასოდეს რჩება ცარიელი ან შედის მასში სული წმინდა და ივანებს მამა, მე და სულიწმინდა ან მასში სხვა რეალობა შედის, ამ შრივს ის შეიძლება სხვა ძალების მართონეტი გახდეს. ამიტომ, მე ვიტყვი, რომ დიოკლეტიანე ფარისევლები დინასტიის სულიერი მემკვიდრეა, რომლებიც ქრისტეს აცვენს ჯვარს. ის ამიტომ აღსრულებს „შესანიშნავად“ იმ ბნელ მოვალეობას, რომელიც მას ჰქონდა. დიოკლეტიანე ღვთის სასწაულების მიუხედავლობის გამო კი არ აკეთებს ამ ბოროტებს, არამედ ეს არის გახსნიერებული ცოფვა. ამ შრივ მისი ცოფვა ორმაგდება.

— *მამა გიორგი, გაცნობიერებელი ცოფვა რომაე ცოფვა?*

— ცოფვა, ბოროტება, რომელსაც ადამიანი შეეწეულად აკეთებს, ორმაგდება და ამაგდება. ისიც უნდა ითქვას, რომ დღეს არცოდნა ღვთის სათნოებად აქციეს. არცოდნა არცოდნაა, ამბობენ. დიოკლეტიანე არცოდნის გამო არ აკეთებს. მან შესანიშნავად იცოდა და გრძობდა, რასთან დაკისობა ჰქონდა საქმე, მაგრამ იგი შეეწეულად ებრძოდა, როგორც შავი მაიკის ადებტი. დღეს ამ აპოკალიფურ დროში არცოდნა განსაკუთრებული ცოფვაა.

— *ქართველებისთვის რა დადებითა აქვს წმინდა გიორგის? ვიცით, რომ წმინდა გიორგი ხილულადაც და უხილავადაც ემბარვლებს ქართველებს ომში. თუ იმასაც ვაითვალისწინებთ, რომ ყოველი მეორე კაცი გიორგია საქართველოში...*

— ყოველი ერთი თავისი ცხოვრებისა და ბოროტის განმალბობაში გარკვეულ სულიერ გამოცდილებას აგროვებს. არც ერთ ერს არ ევაბიება ისე გადახრა მართლმადიდებელი სარწმუნოებიდან, როგორც ჩვენ. არც ერთი არ ისება ისე, როგორც ჩვენ ვისებობთ. ჩვენ ძალიან დიდი გამოცდილება დავაგხოვოთ ბოროტებასთან ბოროტობა, ბევრი განსაცდელი მივიღო და ბევრი დახმარება ღვთისგან. იმდენად დიდი მადლი დააგროვა ჩვენმა ერმა, რომ ამას ზოგეხი ხილელი სახევ უძინდა. ღვთის დახმარება მოდის, მაგრამ ზოგეხი ამას ვერ ვერ იღებს, ვერ აცნობიერებს, რომ ეს ღვთის ნებისგანაა. ჩვენი გონება რომ განსხილული და ღვთის ახლობლობა ვგვეგრძნო, ამ დახმარებას ხილული სახევ უძინდა. ზოგეხი ბოროტობაში წმინდა გიორგის დახმარებას ხილული სახევ უძინდა. როგორც ჩვენ, უფალი, პირველ რიგში, უხილავად გვემბარება, მაგრამ გაანაჩნა განსაცდელი, რისი გადატანა უნდაც ერს. ამიტომ შესაბამისი მსხვერპლიც მოეთხოვება, ანუ ღმრთობა შესაბამის მსხვერპლს ითხოვს. ქრისტიანობა მსხვერპლის აგტორიტეტზე აგებოლი. ქრისტეს არის ის პირველი მღვდელმთავარი, რომელიც იყო შეწირული, შეწირული და შესანიშნავი და ამ შესანიშნოს მიღებულეც, ქრისტიანობა მსხვერპლის რელიგიაა, მაგრამ სიყვარული, სინანულის მსხვერპლი. ღმრთობა ჩვენთვის ითხოვს ადამიანულ, ქრისტიანულ გულს, რომელიც მონაწილეა. რამდენადაც ერთი შესაბამისი სახარებისული სტანდარტებს, ამდენად დახმარება-განსაცდელი, ცოფვა-მადლი ჩვენზე ამდენად ირეკლება. ჩვენი პატრონი წმინდანი ასევე ღვთისმშობელია. არც ერთ ერს არა აქვს ისეთი ახლობლობა ღვთისმშობელთან, როგორც ქართველებს. არც ერთ ქვეყანას შეუძლია დახმარების, გამოწვილი ხელის ისეთი ნიშნობა არ უგრძობა, როგორც საქართველოს. დღეს ჩვენ ვცხოვრობთ თითქმის აპოკალიფურ დროში. მე უგრძობად ადამიანებს, რომ იოანე ღვთისმეტყველის „აპოკალიფსი“ ანუ „მეორედ მოსვლის გამოცხადება“ წაიკითხო. ამ გზაზე, რაზეც ვდგავართ, შეიგინდა ღვთის უფრო ცხადი და აგტორიტული გახდება. დღეს, როდესაც ადამიანი უპირად ლატერნატივას აწყვედა, მარჯვენი წაიღეს თუ მარცხენი, ამ ტრანსპორტში ჩადგეს თუ იმ ტრანსპორტში და ა.შ. დღეს, როგორც არასდროს, ვგვირდებო განწმენდილი გული, რომ ცხადად გამოგაროთ დღის ნება, ჩვენი შემოხობი, თუ რა უნდა ამ ეტაპზე ჩვენან ღმრთობ, რას ითხოვს ადამიანი უფალი, როგორც ცალკეული მორწმუნეებისაგან, ასევე მთლიანად ერისგან.

— *როგორ უნდა აღნიშნოს მართლმადიდებელმა ოჯახმა გიორგობის დღესასწაული? არიან ოჯახები, რომლებიც ამ დღესასწაულზე მხოლოდ ქეთივ შეშობიერებლებს იტყვენ რას ურჩევი ამ ხალხს?*

— ეს დღესასწაული ყოველთვის დაკავშირებულია წირვა-ხატთან, ლოცვასთან, სინაორლოთან, სულიერ შეითმან და არა აღვირაბხნილ დროობათან და სისხლიან მსხვერპლთან, თითქმის წარმართული დრომდე დასულ ცხოვლების მწიფრებასთან, რომელიც, უკეთეს შემთხვევაში, ძველი აღქმის გადმოხანობაა, უარეს შემთხვევაში სინანულობაა. უკეთესი იქნება, ნაკლები უნარადგება დადიმოს დღესასწაულის პოპულარობას, უფრო შეინაგინო დღესასწაული უნდა იყოს. დღესასწაულების მხოლოდ გასტრონომიული, გარეგნული ტიპის აღნიშვნებისგან უნდა გამოვიდეთ. თეოთანადიზმს, სულიერი გამოცდილების, ზიარების, ერთმანეთის თანაგანცნის, ერთმანეთის შეწვევის, დარღვეული სულიერი ბაღისის, მოღიანობის აღდგენისკენ უნდა იყოს მიმართული ყველა დღესასწაული, თუმცა არ შეიძლება, მხოლოდ სულიერად აღვიწმინოთ გიორგობა. ჩვენ მინაშე ვიმეოფებთ და ადამიანს აქვს როგორც სული, ისე — სხეული. სხეულბოროტი, ხილული სახითაც უნდა იქნეს აღნიშნული გიორგობა, მაგრამ, თუ პირველ ადგილზე არ იქნება მისტიკური, მართლმადიდებლური წირვა-ლოცვა, როგორც უმაღლესი ფასეულობა, ჩვენი ადგილადან დაიქრა გაჭირდება. ყოველი გიორგობა ჩვენი სულიერი კალენდრის მნიშვნელოვან დღეებია. ეს არც ის ბაროტიკური ჩვენი იმ სულიერი მდგომარეობისა, რომელშიც ვერ და მისი შემადგენელი ინდივიდები იმყოფებიან.

„სიცილის ქათვილი ეფოფალი“, — ამ სათაუხით ინტვიუს მზია კვიციანიანთან უკრაინურ გამოცემა „დონეცის საინფორმაციო ხეხუხები“ აქვეყნებს. „ახალი თაობა“ მასთან მცხივი შემოკლებით გათავაზობს.

— რას ვაკეთებთ, როდესაც გვიჭირს? ან ვტირობ, ანდა...მართალია, ვიცინობ. ვკითხულობ ანაქლოტებს, „კომედი-ულაპის-გან“ ვერ მოგაკაცლებთ, ვიხედვით „მრულე სარკეში“ და იუმორისტებს ნამდვილ „ან-შლაგს“ ვუნწყობთ.

ასეთ „ანშლაგში“ ვნახე სწორედ პირველად მზია კვიციანიანის. ის საბავშვო ბაღის მუსიკალური მუშაკის როლში იყო, როდესაც ბრწყინვალე უკრაინული და პატარებთან საუბრისას ზუსტად ხატავდა არა მარტო საქართველოს პოლიტიკებს, არამედ მთელ ჩვენს პოსტსტალინურ ეპოქას სახალისო ხდიდა. დარბაზი ცრემლებამდე ხარხარებდა! მე ვუსმენდი მახვილგონივრულ, ნაპერწკლოვან, არტიტულ მზიას და წარმოვადგინე კი არ შემეძლო, რომ ოდესღაც პირადად შევხვებოდი ამ საინტერესო მსახიობს. მაგრამ ცხოვრება საოცრად არამარტოგონივრულია. თბილისი შემოდგომის ერთ საღამოს უცხო ენების ინსტიტუტის მასწავლებელმა ნინო ტორიონიძემ დამირეკა:

— ჩვენთან გორაკოვკაში სტუმრად შეგობრებთან ძალიან საინტერესო ადამიანები არიან. გინდათ შეხვედეთ? ხუთსართულიანი „ხრუშჩოვკის“ შესასვლელში ნინო გამომდევნა ილიძე:

— შეგიძლიათ გამოიცნოთ, რომელ ბინაში უნდა შევიდეთ? უშუალოდ ვრეკავ სწორედ იქ, სადაც საჭიროა, რადგან კარს იქით აშკარად

ისრაელში იმდენ ქართველია, რომ ებრაელები უკვე ქართული აქცენტით დააბრაკობენ.

ქართული სამზარეულოს გემრიელი სუნი იგრძნობა. კარი გამოვიღე იმიტომ, რომ საქართველო ჩემს გულში უკვე დიდი ხანია დამტკიცდა ცოცხლობს. ამ ქვეყანაში ორჯერ მომიხია ყოფნა. 1977 წელს „ენერჯის“ მშენებლობაზე აფხაზურ ჯგერჯგუნი, ხოლო 1984 წელს ახალგაზრდა მწერლების საკავშირო კონკურსზე „მსოფლიოს ფანტასტიკური შეხედულებების ბროლი“, რომლის ჟიურის ხელმძღვანელი უდიდესი ნოდარ დუმბაძე იყო.

დავეხებოდი სამეგრელოს მთებში, „მზიურის“ ნორჩ მომღერლებს ვესმენდი, შოთა რუსთაველის პროსპექტზე გახიზნობდი, მცხეთის ტაძრის უძველეს ქვეს კეხებოდი, საოცარ სპექტაკლზე ვუყურებდი პატარა, მაგრამ მთელს მსოფლიოში ცნობილ რეზო გაბრიანიანს მართონებების თეატრში. და კიდევ — ცეცხლვანი ქართული კერძების მივიტოვედი, რომლის გასინჯვის მერე ცოტათი ქართველი ხდები!

საქართველოს სიცილის დედოფალი ზღურძლიანე ისე შემეხვედა, როგორც ძველ მეგობრებს, რადგან ჩვენ ძალიან ბევრი საერთო გავქცა: ქვეყანა, რომელიც ჩვენ გაიზარდა და რომლის ნახსოვრებშიც ამაჟამად ვცხოვრობთ. კულტურა, რომელიც ბევრ თაობაში ერთმანეთს შეერია. უნიკალ პოლიტიკოსები, რომლებიც ძველმა კომუნისტურმა ლიდერებმა გამოზარდეს და მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისი, რომელიც შევიხო „უწინა მომენტის“, აუზარალო“ ოლიგარქებს და უდიდეს არტიტებსაც.

მზია არამედიკალიზებული ადამიანია. საქართველოში მისი მონაწილეობის გარეშე არც ერთი იუმორისტული საღამო არ ტარდება. ის ქართული ფილარმონიის პროექტის „იუმორისტის“ აქტიური მონაწილეა. ქვეყნისთვის რთულ პერიოდში ცრემლების ფასად დახვედითად მუხტავდა თავის მსმენელს და მათ უკეთესი მომავალ დროებაში არწმუნებდა. მზია ნერს ლექსებს, მუსიკას, სატაქს, გადაღებულ კინოსურათებში „რა ხდება სახლში, როგორ არის საქმეში?“ და „რისკის გარეშე“; კიდევ რეჟისორ ანდრეი მუხომევი-თან ფილმი „ოლგა და კონსტანტინე“.

2008 წლის ბოლოს რუსეთში ქართველების კავშირმა მოსკოვში საკუთარ თანამშრომლებს წინასახალწლო საჩუქარს გაუტყდა. მზია კვიციანიანთან შეხვედრას ორჯინა შეზღავდა. ის უზარულდ ბრწყინავდა და მსმენელს ერთ რამეში არწმუნებდა: ათასი პრობლემების მიუხედავად, ცხოვრება მშვენიერია და საოცარი.

მისი კარიერა იწყებოდა შორეულ 1985 წელს, გორაკოვკის სასაბურთო ფაბრიკის მსახიობების საკავშირო კონკურსზე.

საუბრის მზია კვიციანიანი:
— მე სცენაზე უკვე ახალბედა აღარ

იუმორისტები ყველაზე მოწყენილი აღაშიანები ვართ

საქართველოში ყველაფერს ეშველა ფეხბურთის გარდა

ვიყავი, რა თქმა უნდა, ბევრს გამოვიდიდი საქართველოში, იშვიათად მიღებდნენ კინოში, მაგრამ ასეთ ამბულაში, სერიოზულ კონკურსში მონაწილეობა არ მიმიღია. უი-

დავთანხმებულიყავი, მაგრამ კვლავ უარი ვთქვი.
— მაგრამ თქვენ ხომ კონცერტების გარეშე არ შეგიძლიათ?

ვყავი, რა თქმა უნდა, ბევრს გამოვიდიდი საქართველოში, იშვიათად მიღებდნენ კინოში, მაგრამ ასეთ ამბულაში, სერიოზულ კონკურსში მონაწილეობა არ მიმიღია. უი-

— არ შემიძლია. ამიტომ — ვმუშაობ დიასპორასთან. მე თანამშრომლები სხვადასხვა ქვეყნებში მიხვევენ. ვიყავი აშშ-ში, ისრაელში, ესპანეთში, საბერძნეთში, გერმანიაში, თურქეთში, ბულგარეთში, რუსეთში და, რა თქმა უნდა, უკრაინაში. ყველგან, სადაც კი ჩემი თანამშრომლები ცხოვრობენ. მაგრამ ეს, როგორც ნესი მცირე, კამერული აუდიტორიაა. სამაგიეროდ, ძალიან თბილი და მადლიერებით აღსავსე ადამიანებს დიდი ნოსტალგია აქვთ და ისინი საქართველოდან ამბებს, სახალისებს დიდი სიხარულით ლეზულობენ.

— გავით თუ არა დღეს ისეთი, რითაც საქართველოში აბაკობთ?

— დიახ, რა თქმა უნდა! პრობლემები ძალიან ბევრია, მაგრამ რასაც არ უნდა ამბობდნენ დღეს ჩემს ქვეყანაზე, ჩვენთან მთლად ასე ცუდად არ არის ყველაფერი. სოფლებში ახალი სკოლები იხსნება, თბილისი ლამაზდება: კარგად განათებულია, ბევრი ახალი, არქიტექტურით

გამორჩეული შენობები. ყველა ახალი პოლიციური განყოფილება მინისგან არის აშენებული, რომლის მიგნითაც ე.წ. „აბეზინიანების“ ვერ დაინახავთ. საგზაო პოლიციის მუშაობა ყველაზე ახალ ფორმებში არიან, ახალ მანქანებზე, კეთილგანწყობილები და კომპეტენტურები. მანქანებსაც ჩვენში უკვე აღარ იპარავენ. კორუფციაც ჩვენში აღარ არის. საერთოდ არ არის. ეს როგორც იცოდ და პეტროლს აქვთ ენარულ საკითხში... „ეპირალები არიან, ხოლო საკითხი არა“. ასე რომ: ქართველები არიან, ხოლო კორუფცია არა. ქორამბებს არსად არ იღებენ. ყველაფერი სილაბრის საშუალებებით, მისი გავლითაა. პრეტენზიების გრძელ საში, რომელსაც კომიტიცია პრეზიდენტს წარუდგენს, ეს პუნქტი არ არსებობს.

სამხრეთ ოსეთიდან დევნილებისთვის

„ადამიანების გასაცინებლად ი უღება ცაცილებით ნელა, ვიდრე ატირება!“

სოფლები გააშენეს. ისინი, რა თქმა უნდა, არქიტექტურით გამორჩეულნი არ არიან, უბრალოდ, ერისბუნებრივი სახლების რიგებია, თითოეულში ერთი ოჯახი ცხოვრობს. ორი ოთახი, სამზარეულო ავეჯით, მაცივრით და სარეცხი მანქანით. საბავშვო, ვრცელი ქვის სახლების შემდეგ, რომლებიც სცალია შორის, საძირკვლამდე დაანერგეს, რა თქმა უნდა, ეს საჩუქარი არ არის, მაგრამ ეხსილ ვერც, მიიღეს, ბუნებრივია, უფასოდ. ხოლო ზრდა არ მოინდობს, ფული მიიღო ბინების თუ სახლების საყიდლად რაიონში. ბათუმის საქალაქო ცენტრი და სანაპირო ნებისმიერი ევროპული კურორტისთვის დიდი პატივი იქნებოდა. თეთრი სახელი კოლონიალიზაციის სტილი, რამდენიმე კილომეტრის სიგრძის ბულვარის ხაზი ფანტანებით, ახალი გაგზავდა და აეროპორტი, ისინი ჩვენ თურქებმა აავიშენეს.

თბილისში ფიზიკოსების მჭუთე კონფერენცია ჩატარდა და ესტონურ-ქართული მეგობრობის ფორუმი გაიმართა. ქართველი ქალები კვლავაც ლიდერობენ ჭაღრაკში. ხოლო ფლორენციაში სამეცნიერო ფორუმის კი ჩატარდა ქართულ ხელოვნების შემოქმედების მხარე და უფრო ფლორენციის მერმა, მაქს-პლანკის ხელოვნების ისტორიის ინსტიტუტში და რემუდლო დელ ბიანოს ფონდმა. აი, მხოლოდ ფეხბურთში საქართველოს ნაკრები ისევე აგებს ყველასთან, ვისაც არ უნდა შეხვედეს!

— რაზე იცინიან დღეს საქართველოში?

— თქვენთან ყველაზე განსხვავებულად იუმორისტული საქართველო პატარაა, მაგრამ აქ ბევრი განსხვავებული სახლი ცხოვრობს და თითოეული საკუთარი გავება აქვს იმისა, თუ რა არის სასაცილო. მე ნომრები მაქვს სხვადასხვა ჯგუფებისთვის. „გურული მინდორში“, „ოსის ქორნილი“,

„ცისფერი ხეცურეთში“, „მეგრელი და ქურდი“, „ოსი და მილიცია“, „კახელს ბავშვი გაუჩნდა“... ამ კონკურსის შემდეგ სხვადასხვა ძალიან ცნობილი მწერლებმა-იუმორისტებმა საკუთარი ტექსტები მაქცეს, მაგალითად, ტრუშენმა. მე ვუფროსობლები ამ საჩუქრებს და მათ შემოქმედებითად ვიყენებ, მაგრამ ბოლო დროს ბევრი ვერ ჩემთვისაც ემოგზაურობს ქვეყანაში, დღესაც და ხუმრობებს ვარჩევ. მიყვარს ქვეყნის ნებისმიერი კუთხითი კილოს შემოქმედებითი გაზრდა, ხოლო რუსული აუდიტორიისთვის — განსხვავებული აქცენტებითა, ეს ძალიან სასაცილოდ გამოდის. აჭარალები, სვანები, მეგრელები — ყველა განსხვავებულად საუბრობენ, განსხვავებულად და სხვადასხვა რამეებზე იცინიან. ვფიქრობ, რომ ენების, სახეების, შემოქმედებითი მრავალფეროვნება — ჩვენი ქართული კულტურული დალიცია და სიძველედია.

— არის თუ არა ქართულ ტელევიზიაში საკუთარი იუმორისტული პროგრამები?

— რა თქმა უნდა არის. მაგრამ ყველაზე საინტერესო პროექტი — არასატელევიზიოა, თუმცა მას, მუხმბრევიან, რომ ტრანსლირებენ. 2000 წლიდან თბილისში ფილარმონიის დიდ დარბაზში ყოველწლიურად ტარდება „იუმორისა“, რომელიც ჯემალ ბაღაშვილმა დააარსა.

— თქვენ საკუთარი ამბული გავით?

— დიახ. სცენაზე მე ჩვეულებრივი ქართველი ქალი ვარ, რომელსაც აქვს ოჯახი, შვიანს ბავშვები, ქმარი. პრობლემები ბევრია; ეს ყველაფერი სხვადასხვა დროს, სხვადასხვა ცხოვრებისეულ პირობებში გამოვლინდება. მაგალითად, მაგს მეგობარი-ფურნალიცია. ელემენტარული სახასირომ მჭირდება, ის უქმე დღეებში ბაზარში რაღაც ციხე საკაჭიროდ მიიღობ. ხოლო ჩვენში კრიზისი სანარმოებს ძალიან წინაშედ პრობლემებს უქმნის და სწორად აუქმებს კიდევაც. შედეგად მას მოუწია ხუმრობა: სანამ ბაზარში ვიდექი, ფურნალი დახურეს და მე გამეცხვარა დადგრობა. რა თქმა უნდა, სამშუღლო ხუმრობა... ამჟამად მასთან პოეტები საკუთარ წინებს ყიდიან, ხოლო გვერდით ვაჭრობენ ექიმები, პროფესორები... ყველაზე ჭკუნიანს გავიხსენებ, რათა საკუთარი ოჯახები გამოვიკვებოთ. ამაზე ტრივილიც საკებებით შეიძლება, მაგრამ მე ვუმბრობ — და ამაზე ყველაზე იცინიან...
— და რა ართიხებს თქვენს მხელებს სხვადასხვა ქვეყნებში?

— იცით, ერთი ასეთი ქართული ხუმრობაა: საქართველო ერთადერთი ქვეყანაა, სადაც თუ გზას აცდები და გაშვდეს ჰკითხავს, საით წახვიდი, ის აუცილებლად გეტყობოდა. და საკუთარ სახლს გიჩვენებოდა. აი, ეს ართიხებს ყველა ქართველს მსოფლიოში. და კიდევ: ადამიანებს ყოველთვის უყვარდათ და უყვარს კიდევაც საკუთარი პოლიტიკოსებიც სცილით.

— თქვენ მიიღო მხოლოდ შემოართი. სად არის დღეს უკეთესი ცხოვრება?

— პასუხი ერთმომელოვნებაა: ყველგან ცუდი დეკომაროებაა რადგანაც კრისისია — ეს კი პოლიტიკოსების ცარიელი სიტყვები არ არის. აი, ვიყავი ისრაელში. იქ იმდენად ბევრი ქართველია, რომ ჩვენ ვხუმრობთ: ცხოვრებით უკვე ქართული აქცენტით საუბრობენ. მაგრამ ბოლო დროს მათთანაც უბრალოდ პრობლემებია: უმუშევრობა, ფასები იზრდება, ხელფასები ყველა მოუჭრება და ასეა ყველაფერი. საზღვარგარეთ კარგად მხოლოდ ჭურისტები არიან. მუშაობა ყველგან გაანელებულია და დღეს ყველგან ნაკლები იხიან. არც ერთ ქვეყანაში მთავრობა უბრალო ადამიანების გასაჭირზე რეაგირება არ ფიქრობს. ყველაზე საკუთარი პრობლემებით ერთი-ერთზე არიან...

— რაღაც ძალიან მხიარული საუბარი ჩვენ არ გამოგვხვდა...

— თქვენ იცით, რომ ცხოვრებაში იუმორისტები ყველაზე მონყენილი ადამიანები არიან — მონყენილი არღვენიები?! ჩვენ გულში იმდენად ადამიანური ტიპი ვიყავი გავქცა! მაგრამ... ვარდის უკან ცრემლებს მიმსხვნი და სცენაზე მახათობელი ლიმილი გამომდობდა, დარბაზს აძიქებდა, რომ გაივირობ. ჯერ კიდევ ჩაბლინი ამბობდა, ადამიანების გასაცინებლად იძულება ცაცილებით მწეობა, ვიდრე ატირება!

... და ის მიღობის ჯედოსურთი ლიმილი და მიძიქებს გავისინო, რომ „მზია“ ქართველად მტრს ნიშნავს!

აპერიკაუი 70 წლის ბანკაზის მპარსველს ეპაზენ

გვზის აბენ-ტვი გამარბეული ცდლობის დაკეონ ბოროტმეჭედი,რო-მელმაც სამი თვის განმავლობაში ზუთი ბანკი გაპარცვა. ეჭ-ემიტანილი დანაზა-ვე, სავარაუდოდ, 70 წელს არის გადაცი-ლეუბი.

ამ მამაკაცს მეტსახელი „მოხუ-ცი ბანდტი“ უწო-დეს.

გამოძიებას მიანჩია, რომ ხანდაზული დანაზავე არც იუმორის გრძობას არის მოკლებული. ერთ-ერთ ბანკზე თავდასხმის დროს მას ეპნგბადის ნიღბი ეკეთა.

უკანასკნელად იგი კალიფორნიის ქალაქ სან დიეგოს ბანკს ეწვია. ხანდაზმულმა მამაკაცმა პოსტოლტვის მუქარით ნაღდი ფული მოითხოვა, შემდეგ დანაზულის ადგილიდან ფეხი მიიშალა.

ინფორმაციისათვის, რომელსაც შედეგად დანაზავის დაჭრა მოჰყვება, პოლიცია 16 ათას დოლარს იხდის.

გარეხული აღწერილობის თანახმად, მძარცველი დაახ-ლოებით 70 წლისაა, გამზდარი და წვერაგაპარსავი.

ერთ-ერთ ბანკში იგი გარე დაკვირვების კამერა დააფიქ-სირა.

წესრიგის დამცველების ვარაუდით, მოხუცი მძარცველი შეიარაღებული და სახფათო შეიძლება იყოს.

ქურდმა ვალაზიის უნჯარაუი 11 საათი გააზარა

პორტუგალიის პოლიციამ დააკავა უღებლო დანაზავე, რომელმაც ქურდო-ბის მცდლობის დროს მალაზიის უნჯა-რაში საცვლების ამრა გაჭედევა მოახერხა და რამდენიმე საათის განმავლობაში სე-ირის მოყვარულებს ართობდა. დანაზავე, რუმინელი გასტარბაი-ტერი „ხაფანგი“ 11 საათის განმავლობა-ში ფართახლებდა. პოლიციამ მისი გათა-ვისუფლება რის ვიავგლობით მოახერხა. აღსანიშნავია, რომ მოქალაქეები მის გათავისუფლებას არც კი ცდილან და მხოლოდ სერით ტეპებდნენ. მალაზიის გაქურდვის ეს კურიო-ზული და წარუშტებელი მცდლომა პორ-ტუგალიის სამხრეთით მდებარე ქალაქ ალმანსილში მოხდა. 22 წლის რუმინელმა მალაზიის ვინრო სარკელში შეპრობა

სცადა, მაგრამ გაიჭედა. თავის გათავი-სუფლება სცადა, მაგრამ მხოლოდ ის მოახერხა, რომ უფრო მაგრად გაიჭედა და თანაც მარვალაც ჩასქვრა.

პოლიციელების თქმით, ეს შემ-თხვევა მათი მდიდარი პრაქტიკისთვისაც უჩვეულო გამოდგა.

სწორად ქურდები მალაზიაში კი აღწევენ, მაგრამ გარეთ გამოსვლას ვეღარ ახერხებენ. დანაზაულის სანყის ეტაზზე ფიასკოს მოწმენი პოლიციელები პირვე-ლად გახდნენ. ქურდმა ფანჯრის ხაფანგი 11 საათი გაატარა. დილით იგი სპერმარ-კაით პატრონმა აღმოაჩინა, რომელმაც შესანიშნავად და პოლიციელებს გამოუძა-ხა. ამ უკანასკნელებმა იგი მალაზიაში „შეტენეს“, სადაც მას პოლიციელები ელ-ოდნენ.

შემთხვევითი მაცურებლები ამ სცე-ნას აპარა კმაყოფილებით ადევნებდნენ თავს. დანაზავის გარეთ გამოყვანისას მას უკვე მარვალი ეცვა.

პორტუგალიის პატარა ქალაქი ალ-მანსილი თავისი სამთოუნო ნანარმით არის ცნობილი, რომელსაც ტურისტები ხალხით ყიდულობენ. აქვე მდებარეობს კვინტა დო ლაგოს და ვალე დო ლობოს კურორტები.

„ღლის ლაეზგანი“ მახნიაკაბათა ღოქტორი აღოჩინდა

როებოდა სამუშაო, რომელიც სწავლების გასაგრძელებლად საკ-მარის დროს დაუტო-ვებდა.

ორმა ცხოვრე-ბას ყველასგან საიდუმ-ლოდ ინახავდა, მას შემ-დეგაც კი, რაც ინტერ-ნეტში ბლოგი გახსნა, რომელშიც გამოახე-ბის გოგონად მუშაო-ბისას მიღებულ გა-მოცდილებას აღწერ-და, შემდეგ კი ნიციც გამოხსა.

ყოფილა მეძაგმა, მეჭურების ავტორმა, რომელიც შემდეგ ტელესე-რიალის „გამომახების გოგონას საი-დუმლო დღიური“ სცენარს დაედო საფუძვლად, ვინაობა გაამჟღავნა — იგი მეცნიერებათა დოქტორი აღმოჩ-ნდა.

ყოფილა მეძაგმა, ვისი მეჭურე-ბის მიხედვითაც ბრიტანეთში პოპულარ-ული ტელესერიალი გადაიღეს, ვინა-ობა გაამჟღავნა — იგი მეცნიერებათა დოქტორი აღმოჩნდა.

პროფესორი ბრუკ მანიატა მეჭურ-არებს „ღლის ლამაზმანის“ ფსევდონი-მით წერდა. მეჭურებში იგი აღწერდა თავის კონტრტებს, ვისაც იგი ელიტური მეძაგის სახით ემსახურებოდა. მეძაგო-ბით ადებულ ფულით იგი დოქტორან-ტურაში სწავლების ფულს იხდიდა და შემდეგ დისერტაცია დაიწვა.

34 წლის მანსაჯლებელმა განაც-ხადა, რომ სიმართლის დამალვა აღარ შეეძლო და ნამდვილი სახელი ამიტომ გახსნა. მისი თქმით, იგი ძვიერ სტრესს განიცდიდა იმის გამო, რომ აქველას ატყუებდა.

ფურნალისტებსა და მეჭურების მოყვარულებს დიდი ხანია აინტერესე-ბდათ, თუ ვინ იმალებდა „ღლის ლა-მაზმანის“ ფსევდონიმის უკან. ავტო-რის ვინაობით დაინტერესება სერია-ლის გადაღების შემდეგ კიდევ უფრო გაიზარდა.

პროფესორი მანიატა ამჟამად ბრისტოლის კვლევით ინსტიტუტში მუ-შაობს, ბავშვების ჯანმრთელობის სპე-ციალისტია. მისი თქმით, შეძავად გახ-დომა იმიტომ გადაწყვიტა, რომ ესაჭი-

სანდი თამიას“ ფურნალისტებთან შეხვედრისას მანი-ატიმ განაცხადა, რომ შეძავად 2003 წლის ბოლოდან 2004 წლამდე მუშაო-ბდა, თანაც ეს სამუშაო მას „გაცილებით მეტ სიამოვნებას ანიჭებდა“, ვიდრე მეორე სამუშაო — პროგრამისტად მუშაობა.

— აღარ მინდა, რომ ეს საიდუმ-ლო ტერიტორია მანყეს, — განაცხადა მან ფურნალისტებთან შეხვედრისას. გარდა ამისა, იგი შიშობდა, მისი საიდუმლო ყოფილ მეგობარ ვაჟს შეიძლება გაეჩიო-ლა.

— ახლა თავს გაცილებით უკეთ ვგრძობ, ტყუილების თქმა აღარ მოხდე-ბა, — დაუმატა მან, — ქალი ვარ, ლონდონში ვცხოვრობდი, გამოახების გოგონად ვმუშაობდი, ჩემ მიერ აღწერი-ლი ადგილები, მოქმედებები და გარემო-ბები სრული სიმართლეა და თითოეულ სიტყვის დადასტურება შემიძლია.

ბრისტოლის უნივერსიტეტის წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ პროფესორი მანიატის წარსულის ეს ასპექტი უნივერსიტეტში მის მომავალ მუშაობაზე არავითარ ზეგავლენას არ მოახდენს.

გამომცემლობა „ორიონ ბუქსმა“, სადაც „ღლის ლამაზმანის“ მეჭურები აღიჭრება, გამოაცხადეს განცხადება, რომ მელშიც განიხილება თავისი თანამშრომ-ლებმა ავტორის მზარდაჭერა აღუთქვეს, რადგან მას ინკოგნიტოს გამოხედა გა-დანწყვიტა.

— მის ნიგნებს 2005 წლიდან ვაქვეყნებთ და იმედი გვაქვს, რომ ეს თანამშრომლობა გაგრძელდება, — გა-ნაცხადეს მათ.

ინფორმაციული პოლიტიკის აღმოჩენა

კვლავაც არ ცხრება კამათი მინია-ტურული ქალის თავის ქალსა და ჩინჩის წარმომავლობის შესახებ, რომელიც საუც-ნიერო საზოგადოების სამსჯავროზე პირ-ველად 2004 წელს გამოიტანეს.

მაშინ მეცნიერებმა გაოცება ვერ დამალეს იმის გამო, რომ ინფორმაციის კონტროლზე ფორესზე ადამიანის მსგავსი ასეთი პატარა არსებები შეიძლება ბინად-რობდნენ.

მცირე სიმაღლის, არაუმეტეს 90 სმ, გამო მას პოზიტი უწოდეს, ჯ. რ. ტოლკო-ენის ნიგნების პერსონაჟების მიხედვით. როგორც ჩანს, ჰომო ფლორენსისის სახე-ობის უკანასკნელი წარმომადგენელი 18 ათასი წლის წინ გარდაიცვალა.

აღმოჩენის სტატია ჟურნალმა „ნი-ჩამ“ მიუძღვნა, მაგრამ შემდეგ მეცნიერებმა ახალი სახეობისადმი მისი კუთვნილებით დაუჭერა გამოთქვეს. მათი ვარაუდით, შესაძლოა, მას მიკროციფალია სჭირდა, დაგავდა, რომლის დროსაც თავის ქალა და ტვირთს რომაული ზომების ვერ აღწევს.

ნიუ იორკის სტრინგბოქს უნივერ-სიტეტის მეცნიერებმა „პოზიტის“ თავის ქალს და ჩინჩის ძვლების სტატისტიკუ-

რი ანალიზი ჩატარეს, ისინი ადამიანის და სხვა პრიმატების ძვლებს შეადარეს და დაასკვნეს, რომ „პოზიტის“ ძვლების ზო-მები საგრძობლად განსხვავდებოდა რო-გორც თანამედროვე ადამიანის ძვლებისა-გან, ასევე მიკროციფალებისაგან.

ამის გამო მეცნიერებმა დაასკვნეს, რომ „პოზიტი“, როგორც ჩანს, მანაც ცალკე სახეობის წარმომადგენელია.

მეცნიერების თქმით, პოზიტის პა-თოლოგიურ ადამიანებზე გამოცხადების მცდლომა მარცხით დასრულდა, რადგან მიკროციფალიას და ჯუჯას სინდრომს პ-ოზი ფლორენსისის ანატომიასთან საერთო არაფერი აქვს.

დანამდვილებით ცნობილი არ არის, თუ რამდენი ხნის განმავლობაში არსებო-ბდა პოზი ფლორენსისი, როგორც დამოუ-კიდებელი სახეობა. კუნძულზე ნაპოვი ნაშარი ნაშობის თანახმად, „პოზიტები“ 400 ათასი წლის წინ გადაშენდა, სხვა ტიპების თანახმად, პანანინი ადამიანები თანამედროვე სახეობის წარმომადგენლებ-მა დაახლოებით 18 ათასი წლის წინ გაანადგურეს.

მკვლევარების ერთი ნაწილის აზ-რით, კუნძულზე მცხოვრები ყველა ცხოვე-ლი, გიგანტური ვირთხებისა და ჯუჯას სპეცილების ჩათვლით, დაახლოებით 12 ათასი წლის წინ ვულკანის ამოფრქვევამ გაანადგურა.

იმედვრთოდ, ადგილობრივი მო-სახლეობა ამტკიცებს, რომ პატარა ადამი-ანები, რომლებსაც ისინი „ბუტ გოგოს“ უწოდებენ, დღემდე არსებობენ და მათ კუნძულზე სწორად ზედავენ.

მანსაჯდა გენადა თაყურმა

გვალაგბი გინდა? — ღილას თითი დააჭირა!

როგორც ეიბისი ნიუსი იუწყება, ბრიტანეთის მოქალა-ქეს, რომელიც ავტოავარიის შედეგად სერიოზულად დაზა-და, დაზიანებული ანალური სფინქტერი ელექტროდენით მართული სფინქტერი შეუცვალეს.

სამხრეთ იორქშირის გენდრი, 55 წლის გედ გალვინი 2007 წელს მოტოციკლით ავარიას მი მოყვა. ავარიის შედეგად მან მოიმტვრია ორივე მკაფა, ფეხი, დაუზიანდა თავისი ბადერა.

გარდა ამისა, მენჯის ძვლების მოტეხილობის გამო დაუზიანდა კუჭნაწლავი, ავარიკე უკნით, რომელიც დიფეკა-ციის აქტს აკონტროლებდა.

ამის გამო პაციენტს კოლოსტომის ტრადიციული ოპერაცია გაუკეთეს — სწორი ნაწლავი მუცლის ღრუზე გამოუყვანეს, სადაც პოლიეთილენის პარკი დაუმარეს განავ-ლის შესაგროვებლად.

გალვინი ამ ოპ-ერაციით მეტად უკმა-ყოფილო დარჩა. ინ-ტერვიუში განაცხადა, რომ არ უნდოდა ამ პარკის შესახებ ვინმეს შუტუხა.

ჭირურგებმა მი-სი სფინქტერის ნორ-მალური მუშაობის აღ-დგენა ორჯერ სცადეს, მაგრამ უშედეგოდ. ბო-ლოს და ბოლოს, პაციენტი კუჭნაწლავის დარღვევების სპეციალისტთან, ნორმან უილიამსთან მოხვდა, უილიამსი ლონდონის სამედიცინო უნივერსიტეტში მუშაობდა და ბარძაყის წერილი კუნთის ქსოვილისაგან ელექტროდენით მართული სფინქტერის შექმნის ტექნოლოგიის ავტორი გახლდათ.

ბარძაყის წერილი კუნთი მუხლიდან საზარდულისაკენ, ბარძაყის შიდა ნაწილს მიჰყვება. ოპერაციის დროს მას ბარძაყისგან აცალკევებენ და სწორი ნაწლავის გარშემო ათავსებენ, იქ, სადაც სფინქტერი უნდა მდებარეობდეს.

ამ კუნთის სამართავად მცირე ზომის ელექტრული აპარატი გამოიყენება, გულის რიტმის მართვის ზელსანყოს მსგავსად.

ოპერაციის შემდეგ დიფეკაციის აქტის განსახორციე-ლებლად გალვინმა მხოლოდ და მხოლოდ ღილაკზე უნდა დააჭიროს თითი.

2 წლის აპერიკალა ღელა აპოზიარა

როგორც ამერიკული გამოცემა „ქო-მერშლ ევალუ“ წერს, დედამისს მშობიარობა რომ დაიწყო, მისი ორი წლის შვილი არ დაიბნა და მძას ამქვეყნად დაბადებაში დაეს-მარა.

ტენესის შტატის ქალაქ ოლივ ბრანჩის მკვიდრი 27 წლის ბობი ფავაცას, რომელიც მეთხუე შვილს ელვადიბდა, ექიმებმა პაკის-რო კვითის ოპერაცია 6 დეკემბრისთვის დაურთვეს, მაგრამ მშობიარობა უფრო ადრე, 13 ნოემბერს დაიწყო.

ამ დროს იგი შინ ორ შვილიან, 3 წლის ჯემისონთან და 2 წლის ჯერემიასთან ერთად იყოფოვოდა.

ფავაცა თავიდან ვერც კი მიხვდა, რომ მშობიარობა ეწყებოდა, ვინაო, რომ კუჭნაწ-ლავი ანუხებდა. დილით წყლები რომ დაღვა-

რა, მამინვე დედას დაურეკა. დედა, რომელიც ხუთი წლის უმცროსი შვილი შეიღის ბიდეც გამოისყვანდა იყო ნასული, მამინვე 911-ზე დარეკა და დახმარება ითხოვა.

მაგრამ მშობიარობა უკვე დაწყებული იყო და ზომიერი სისხლდენა გამოიწვია. ჯემისონმა დივანზე სისხლის გუბეში მწოლა-რეი დედა რომ დაიბნა, გვერდით მიუჯდა და ტირილი დაიწყო, უმცროსმა ვაჟმა, ჯერემიამ კი პირსახოცს სტაცა ხელი, ბავშვი მძილი და დედას გადაწაოდა.

შემოსწრებულმა ექიმებმა ჭიბორე გა-დაჭრეს და მელიკინე ქალი კლინიკაში მიიყ-ვანეს. ექიმებმა დედა-შვილს აუცილებელი დახმარება აღმოუჩინეს და დადასტურეს, რომ 3.3 კილოგრამი ნონის ბიჭი სრულიად ჯანმრთელი იყო, ხოლო დედისთვის მშობი-

არობამ ასევე გართულების გარეშე ჩაიარა. როგორც გამოუქვეყნებულ ბუბოლოცია-ში არის ნათქვამი, 2 წლის ჯერემიას ზუთამდე თვლა, ცალკეული ფრაზების წარმოთქმა და დამოუკიდებლად მანა შეუძლია.

მანსაჯდა გენადა თაყურმა

ბია სუროშილს კარზე ექვსი „ვენოკი“ მიუხანავს

მთავრობის საპარლამენტო მდივანი ქალების ყურადღებით შეეხებულა

ნანა მცხალაშვილი

სუროშილი არ მალავს, რომ ერთ მანქანაზე დაჯდომის მომენტია, რომელიც, არ მტყი, არც ნაკლებია, 80 წლის არის. ამის გამო მანქანაზე ერთი მცირე სკანდალიც კი მოხდა. მთავრობის საპარლამენტო მდივანი ქალები სიყვარულს თავისებურად უხსნიან. მაგალითად, ერთმა ქალმა კართან 6 ცალი უხარმანხარი თავი შეიკვამა, ამის გამო ხუროშილს ბევრი არ უფიქრია, არც ეს გაურკვევია, ვინ გაუგზავნა ეს თავიუფალი, თუმცა, ეჭვის დონეზე იცის, ვინ შეიძლება ყოფილიყო ამის „ჩამმედი“.

ვის ჩუქნის საჩუქრებს ყველაზე ხშირად გია სუროშილი და რას ჩუქნის მას, როგორ ქალებზე ეჭვიანობს მისი 11 წლის ქალიშვილი, ამის შესახებ „ახალი თაობა“ მთავრობის საპარლამენტო მდივან გია სუროშილს ესაუბრა.

— რამდენი ხლის შვილი გყავთ, მათთან ურთიერთობა თუ გჭირთ?

— შვილი ერთადერთი ადამიანია, რომელთანაც ვხვდებით, ოღონდ — როგორც პატარა ბავშვი. ჩემი შვილი 11 წლისაა.

— ძირითადი რაზე მსჯობთ?

— შემიძლია ვეჩხუბო იმაზე, თუ რატომ არ დამიყვანა, რატომ არ მიმოიკითხა. შემიძლია ვეჩხუბო იმაზეც, რატომ აცვია ეს თუ ის კაბა.

— მერე, თქვენ შენიშვნებს ითვალისწინებ?

— კი, ითვალისწინებ. რიდი აქვს, მაგრამ უფრო მეტად იქით მიიღვების, სადაც მეტი თავისუფლება აქვს.

— ჩემულობის გარდა, კიდევ რაზე შეგიძლია იკამათო შეიღობა?

— ძირითადად ვცდილობ, არ ვეკამათო, ახლა ისეთი ასაკი აქვს, როდესაც ძალიან ფრთხილად უნდა იყო შენიშვნები. ვცდილობ, ჩემი შენიშვნები სწორად მივიტანე შვილამდე, რომ კარგი ადამიანი დაგვეს.

— შვილს თუ შეაქვს თქვენს ჩაცმულობაში რაიმე კორექტივები?

— კი, ყველაზე კორექტიულია. განსაკუთრებით კორექტიულია იმ მაჩვენებლების მიმართ, რომლებიც ჩემ გარშემო ტრიალებენ. უაზროდ ეჭვიანობს.

— ვისზე ეჭვიანობს, აპარატის თანამშრომლებზე?

— აპარატის თანამშრომლებზე — არა. მას საკმაოდ კარგი ინტუიცია აქვს, რომელიც ხშირად ინტუიციაა.

— ითვალისწინებთ შვილის რეკომენდაციებს ქალებთან დაკავშირებით?

— სხვათა შორის, ძალიან ცუდი მეთოდები აქვს შეჩვეული. პირდაპირ არ მიმოიკითხებ, მაგრამ ამოიჩემებს, რომ ამ ქალს უფრო ცდივი აქვს, ამ ქალს ბინძური პერანგი ეცვა და ძალიან მუხილზე უნდა ეწერა. ისეთ რაღაცაზე მიანიშნებს, რაც რეალობასთან ახლოს არის. მერე სულ ასეთი განცდილი ვუყურო იმ ადამიანს, ამიტომ ვცდილობ, მთლად ახლოს არ ვაკონტაქტობ მათთან.

— პოლიტიკოსი ქალებიდან თქვენს შვილს ვინმე მოსწონს?

— ამ ბოლო დროს ამაზე საუბარი აღარ მქონია, თუმცა, თავის დროზე, ნინო ბურჯანაძე მოსწონდა.

მთავრობის საპარლამენტო მდივანი გია სუროშილის მიმართ ყველაზე ეხიზიკური ინიჩ 11 წლის შვილია. სუროშილი ახ მაცავს, ხომ შვილთან ნებისმიერ საკითხზე კამათობს, დანუებული ინიჩ, ჩაცმუ ახ დანუხეა დლის ჩანამჯელობაში, დამთავხეხეკი ჩაცმულების თემი.

დანუხეული პიჯეკი, დამთავრებული ვარცხნილობი, ბურჯანაძის რენკარნაცია იყო. მეორე ჯგუფის ქალები ნადირაძის კულუარული ჯგუფისან იყენენ, რომლებიც სიტუაციას „აკონტროლებდნენ“, მესამე ჯგუფი ბადრის ქალები გახლდნენ, მაგრამ იყო ერთი დამოუკიდებელი ქალი, რომელიც ახლა ქალთა პარტიის ერთი-ორენული ლიდერია — გუგული მაღრაძე.

— ახლა ქალების როგორი კატეგორიზაციაა?

— ქალებში გამოიჩინებდა რაიმე კატეგორიზაციას. სამაგიეროდ, ამ პარლამენტში არც ერთი ფრაქციის, არც ერთი უმცირესობის წევრი არ არის ბატონი ჯონი ბალათური.

— სხვათა შორის, ჯონი ბალათურიას გახსენდა, ერთხელ დაიტი პარტიამ პირადად თქვენ როგორ მოგმართა, როცა ხან ხელს ინუვიდი და ხან — არა, მთავრობა ვარჯიშობთ თუ ხელს ინუვიდი? ბალათურიასთან როგორი დამოკიდებულება გექვთ?

— ჯონი ბალათურიას ვფხოვე, ერთი კანონი დანერგე, რომელზეც თანხმობას მოგვცე და გაიტან ამ პარლამენტში-მეთქი. რაღაც უტოპიურ კანონებს წერს და ვერც ერთი ვერ გაიტანს.

— მართლა რომ დანერგოს ბალათურიამ კანონბროექტი, დათანხმებით?

— თუ უტოპიური კანონბროექტი არ იქნება, დავეთანხმები.

— კითხვულებრივი დლე როგორია, როცა პარლამენტი ან მთავრობის სხდომებზე არ მიდის?

— ჩემი ყველა დლე განსხვავებულია. ვცდილობ, საინტერესოდ გავცალო. მთელი ცხოვრება შეყვარებული ვარ, არც ერთი დლე უსიყვარულოდ არ მიხდა.

— მთავრობის საპარლამენტო მდივანი ახლა შეყვარებულია?

— ასე...
— ვინ არის თქვენი ტრფობის ობიექტი, პოლიტიკოსა?

— სიყვარულსა მალე უნდა.

— როცა არასახსებო ვერაა, ხშირად კომიტეტის სხდომებზე არ ენერებით და ამბობენ, რომ საქართველო არ ხართ. ხშირად მოგ ზაურობთ?

— არც ისე ხშირად.
— ამერიკაში ხომ მიფრინავთ ხშირად?

— ამერიკა ჩვენი სტრატეგიული პარტნიორია.

— ახლა ასეთი ტრაფარეტული განცხადებები არ გვიხდა. არა მგონია, ამერიკაში სტრატეგიული ინტერესების გამო დადიოდა. რატომ მიფრინავთ იქ?

— ამერიკაში მყავს შეყვარებული, რომელიც 80 წლის არის.

— ამას, რა თქმა უნდა, ხუმრობთ.

— არა, სრული სერიოზულობით ვამბობ. ჩემი ახლობელი ცხოვრობს ამერიკაში. ეს 80 წლის ქალბატონი შემთხვევით გავიცანი. ამერიკელების თვისებაა, ყოველივეს მოგესალმონ, მოგეფერონ. მეც ასეთივე ვატყობ. მთელი, როგორც ალმონადა, ზედმეტად გამოვხატე და ეს ქალი დაეჭვდა. ჩემი ახლობლისთვის უთქვამს, ძალიან შეეწუხდა ვორჯის სიყვარულით, აქედან გამომდინარე, უთხარი, ნუ მანუხებს-მეთქი. ამაზე სერიოზული სკანდალი მომხდარა, ჩემს ნათესავს უთქვამს, ეს როგორ დიაჯორუ.

— ე.ი. გია სუროშილს 80 წლის ამერიკელი შეყვარებული ჰყავს?

— შეიძლება ასე ითქვას... ჩემზე ძალიან ბევრი რამ მომხმენია, ესეც მუშაობით, კოლეგის მიამატონ.

— ხად ცხოვრობს ეს ქალბატონი ამერიკაში?

— მანქანაზე.
— მანქანული შეყვარებული საქართველოში ხომ არ დაპატივით?

— იმდენად მოხუცია, რომ საქართველოში ვერ ჩამოაღწევს. მეშინია, აშხელა რისკი თავზე ავიღო...
— ამერიკის გარდა, სხვა რომელ ქვეყანაში ვიყავით ნახვდა?

— ძალიან მიყვარს იტალია, ესპანეთი. ყველა ქვეყანას თავისი ხიბლი აქვს.

— დავცა, ვიცი, რომ არა გყავთ. იარაღთან როგორი დამოკიდებულება გექვთ, ატარებთ?

— არა. იარაღი და ვეზურით — ეს არის ორი თემა, რაც არ მიყვარს. როგორც წესი, ამბობენ, რომ ორივე უფრო, რადგან ეს ქართული ტრადიციის შემადგენელი ნაწილია. რა უნდა, არ მიყვარს იარაღი. რაში მჭირდება? ძალიან ფეოქებადი ვარ, თუ ავეფეთდი და ის იარაღიც ავეფეთდე, ეს უკვე კრიმინალია და მიჩვენებია, სხვაგვარად ავეფეთდე.

— საერთოდ, მთავრობის საპარლამენტო მდივანს იარაღის ტარების უფლება აქვს?

— არ ვიცი, არც მიკითხავს.
— გავიჯე, რომ, იარაღისგან განსხვავებით, ღვინოში კარგად ერკვევით...

— ღვინო მიყვარს, სხვათა შორის — მისი დანურეცე. ვენახიც მაქვს, საწურიც, კასრებიც. ყოველწლიურად დაახლოებით 300 ლიტრ სუფთა ღვინოს ვწურავ.

— ამდენ ღვინოს მარტო სვათ თუ მეგობრებთან აძლეო?

— მარტო 50 ლიტრი ვანო ხუხუნევიწლის წილია, ასევე სხვებისაც... წულს ვანოს ხუხუნევიწლისთვის ღვინო არ დამიღვევინებია და ჩემზე გაბრახებულია.

— დეპუტატობა მეგობრობით?

— მეგობრობა ყველა კარგ ადამიანთან. ჩემს სამეგობრო წრეს ვერ გადახედავთ, სხვადასხვა სოციალური ფენის, მატერიალური შესაძლებლობისა და ეროვნების ადამიანები არიან. ყველას საერთო ნიშა ის არის, რომ ისინი კარგი ადამიანები გახლავთ.

— რომელიმე დეპუტატთან ნათესაური ურთიერთობა გაქვემირებთ?

— არა.
— მინისტრებიდან ან დეპუტატებიდან თქვენი ყოფილი სტუდენტები არიან?

— გიგი წერეთელი იყო ჩემი ყოფილი სტუდენტი, მაგრამ ბოლო პერიოდში რამდენჯერმე ლამის დამამაზა მყავდინა.

— როგორ, გიგი წერეთელი თქვენი სტუდენტი იყო?

— ასე მოხდა, მეორე სპეციალში იყო, სადაც გიგის ასაკის ადამიანები იყვნენ ჩემი სტუდენტები.

— სამართლის უკითხავი გიგი წერეთელი?

— კი, იარაღი არ მიყვარს, მაგრამ გიგი წერეთელმა იმ მდგომარეობაზე მიმიყვანა, რომ დამამს ვეფიდი სიგარეტის კანონის განხილვისას. შენ სიკვდილის რა ღირს ხარ — ასეთ დღეში ვიყავი.

— წერეთლის გარდა, კიდევ ვინ იყო თქვენი სტუდენტი?

— ხალხმა გოგორიშვილი, დავით ნამგალური, ლექსო ალექსიშვილი...
— ქველაზე კარგი რომელი სტუდენტი იყო?

— ყველაზე მოწესრიგებული და მუქტუალური იყო ხათუნა გოგორიშვილი.

— სხვალის მხრივ?

— სხვალის მხრივაც. ერთი საკმაოდ უნაწირო რამ მოხდა — სახელმწიფო გამოცდებზე გამოდის ხათუნა გოგორიშვილი, აიღო ბილიტი და დაიჯანა. ყველას განცდა გაუწინდა, რომ საკითხი არ იცის. მე-13 ბილეთი შეხდებ, მეორე კიდევ ჩახედა და მეორე რეაქცია ის იყო, რომ ისტორიული სიცილი აუტყდა. ყველას გაუკვირდა ხათუნას გარდასახვა. პირველი საკითხი, აბა, გამოიციანთ, რა იყო? — საარჩევნო სამართალი.

— ვე ვიცი ვინმეა?

— არ იცოდა, შემიძლია დაგიფიცო, მაგრამ იცნობია.

— სტუდენტობა ურთიერთობა ხშირად ვინმეგან. ხშირი იყო ფაქტი, რომ სტუდენტბე ბილეთი არ იცოდა და ბედი სწავლობდა?

— ერთხელ ქუთაისში ვარ სახელმწიფო საგამოცდო კომისიის თავმჯდომარე. შემოვიდნენ ერთი სტუდენტი, გაუპარსავი, თანამედროვე, გარკვეული მონაცემებით, ამიერიდამჩრდილო, მოუწესრიგებული და ამკარად ცოდნაშიც მოიკოჭლებო. უცხად გამიჩნდა განცდა, რომ ეს ადამიანი უნდა მოწესრიგდეს. დავირდინე ხალხი თუ მოხვალ ისე, რომ შეეკვდებოდეს და ადამიანს გვავლე. ნახევარ ნიშანს მოგინტე-მეთქი. მეორე დღეს შემოვიდა, ავ თვალს არ ეჩახებოდო, ისე იყო მოწესრიგებული. დღემდე არ მაგინწყდება ბუბიაძის ლოცვა. ბუბია მოჰყვა და მიხარა: რადგან თქვენ ამას წვერი გააპარსებენ და ადამიანს დაამსგავსეთ, აღარავინ მომწავსო.

— ბებიებს, რაღაც, ძალიან უყვარხართ...

— ვე ცალკე თემაა.
— რა, ბებიებთან დაკავშირებით სხვა ისტორიებიც გექვთ?

— რაღაც, ასაკოვანი ქალები ძალიან მერჩიან. გამოვიდა ვე ასაკი, ახლა ექვრივი შედარებით ახალგაზრდებს. არსებობს საშუა-

ლო ასაკი, როდესაც მიდრეკილება გექვს შენე უფროსი მანდილსწებისადმი.

— ახლა რა ასაკში ხართ?

— ახლა ვარდობის ასაკში ვარ. ბებრები აღარ გამოემხსურენ... ამას თავი დავანებო. ქუთაისში, ერთი მეგობარი მყავს, ქუთაისის უივერსიტეტის ლექტორია და ქუთაისში ჩემს ყველა ჩასვლაზე ხალისობს: ხუროთმოძღვრება, რადგან ყველა იცის, რომ მონესრიგებული უნდა მივიდეს გამოცდებზე.

— სულ პიჯეკში დადიხართ, პალესტრუბი... ძირითადად რა ფერებზე აკეთებ აქვებს?

— ძირითადად — კლასიკურ ფერებზე, შავი, თეთრი, ნაცრისფერი.
— ხად იძინებ ტანსაცმელს?

— ქუთაისში, ბათუმში.
— ამას არ დავიჯერებ, თქვენზე ამბობენ, რომ ძირითადად ევროპასა და ამერიკაში იძინებთ.

— ამერიკაში ნაყიდ ტანსაცმელს ბათუმში ნაყიდ სჯობია. ამას სრული სერიოზულობით ვამბობ. ამერიკას აქვს ბევრი დემოკრატიული ღირებულება, მაგრამ ტანსაცმელი საკმაოდ დაბალი ხარისხის არის.

— უფრო ხშირად რა ფირმის ტანსაცმელი ხდის?

— ვიცვამ იმ ფირმისას, რომელიც კარგად მერგება.
— პარლამენტში კარგად ჩაცმული ქალები დაიან?

— ხად არანს ქალები? სულ 4-5 ქალია.
— კაცები კარგად ჩაცმული დიიან?

— კაცებს არ ვაკვირდები.
— როგორ აცვით, არ აკვირდებით?

— არა.
— გეგონებთ ვის აცვია, ამას ხომ ხედავთ?

— სხვათა შორის, კარგად იცვამენ გიორგი მელაძე, არჩილ გვეგნავა. ამ პარლამენტში უფრო მეტი აქვეს გამოეხილებო ჩაცმის ყურადღებას, ვიდრე წინაში.

— კულტურულ ღონისძიებებზე ხშირად დადიხართ? მგალითად, შეილთან ერთად ვინში...

— ჩემმა შვილმა ყველა თეატრის რეპერტუარი იცის, თავად დადის.
— ხელფასი რამდენი გექვთ და თუ გეყოფით?

— ჯამგარის უნდა ეყოს ადამიანი.
— თქვენი შარსიან სტელი მიხსნიხართ ვინი, ხელფასი გეყოფით თუ არა?

— არა, ხელფასი არ მოყვინს, მუდმივად მაქვს ვალი, მაგრამ ფულმა არ უნდა მოგინმახროს და ფულს არ უნდა შევწინო.
— საიდუმლოა, რამდენია თქვენი ხელფასი?

— იმდენი, რამდენიც უნდა ჰქონდეს მთავრობის საპარლამენტო მდივანი.
— ხელფასი რატომ არ გეყოფით?

— მარტო მე რომ მოვიხმარდე, მეყოფოდა, მაგრამ...
— საჩუქრებს ხშირად ჩუქნით სხვას?

— საჩუქრების გაკეთება ძალიან მსიამოვნებს.
— ვის ჩუქნით ხშირად?

— მინიშნულობა არა აქვს, საჩუქარს ყველა იმ ადამიანს ჩუქნით, რომელიც მიყვარს.
— ქალებს ძირითადად რას ჩუქნით?

— მაღაზიაში როდესაც შევიდარ, საჩუქარს მე არ ვარჩევ, საჩუქარი თავად შექმნის, იმისთვის ვარ განკუთვნილი... მაგალითად, ერთ ჩემს მეგობარს მწეხად ვერე უყვარს, რა ხშირად ვჩუქნი მწეხად საყურეებს, მეორეს ნაცრისფერი უყვარს და, შესაბამისად, ასეთი ფერის სამკაულს ვჩუქნით.

— თქვენთვის ბოლო პერიოდში თუ უჩუქებიათ ისეთი საჩუქარი, რომელიც ძალიან მოგწონათ?

— ახლა დამავიქრეთ... სიმარტლე რომ გითხრათ, უფრო ხშირად მე მინეეს საჩუქრის გაკეთება. ყველაზე მეტად ჩემი დაბადების დღე მიყვარს, დაახლოებით 25 სულდასხვა სახის სუნამოს მჩუქნის. როდესაც ამოვალავებ, გულს დაფარია, მაგრამ, რომ გადავახალისებ, 3-4-ს თუ უფროსი. საერთოდ, სუნამოს ჩუქება ძალიან ინდივიდუალურია.

— ქალბი სიყვარული გიხსნიან?

— ძალიან მთავრი ნაქიქნა თუ არ გამომივა, ხანდახან ცოტა მწუხრებულიც ვარ ამ ყურადღებით. ერთ დღეს მეგობრის დაბადების დღეზე ვიყავი, კარგ სახით ვარ, კარგი ნასვამი. სახლში მივიდი, კარს მივუხალისე და გამომეკილიდი. საერთოდ დავაკვირდი. კარს მიუხალისედი. ისევე ვარ გამომტრიალდი. ბოლოს მივიდი კართან და...
— და რა ხნით?

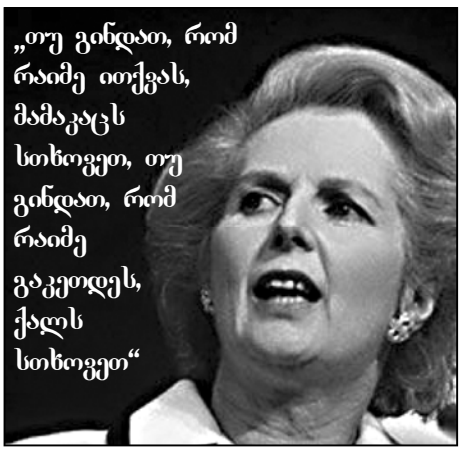
— მტრისას, მე რომ ვნახუ... 6 „ვენოკი“ იყო ერთმანეთზე გადაბმული, მიყვარხარ, მიყვარხარო, ვწერა.
— მართლა „ვენოკები“ იყო?

— არა, უზარმაზარი თავიუფლები, რომელსაც „ვენოკს“ ვეძახი.

ბებერი ქარ-შილს ოფიციალური საღილაის ნარჩენებით კვებავდა

შეიქიფის ფანტასტიკურმა მისთვის კი, ადვოკატობის მოსურ-
ნი ორსული დიასახლისისთვის, ნათელი იყო.

მარგარეტ ტეტჩერი — რა ეპიფანები აღარ მოსდევდა ამ სახელს — აქრობის ყველაზე ძლიერი ქალი, დიდი პრემიერ-მინისტრი და დიდი ქალი, „ალბაჯი, რომელსაც ყველაფრის თავდაყირა დაყენება შეუძლია“, „ევროპის მუხრუჭი“, ყველაზე ძლიერი მამაკაცი ნატოში, „საუკეთესო და კრთადერთი მამაკაცი ბრიტანეთის მინისტრთა კაბინეტში“, „რკინის მამაკაცი“ და „რკინის ლედი“. 80-იან წლებში ასეთმა ფრაზამაც გაიჟღერა — „ბრიტანეთის ორი განძი აქვს, ერთი მათგანია ნავთობი, მეორე — მარგარეტ ტეტჩერი“.

მეგობრებს დენის ტეტჩერისა შურდით, მისი ცოლი მალა-ნიკეში ფულს არ ფლანგავდა, იცოდა, რომ ფულს თვალს უყვარდა, ზამთრის ბალკონის სარჩულს ძველი ფარდებისაგან კერავდა, ბინაში რემონტს მხოლოდ თავად აკეთებდა — დამწყები ადვოკატისათვის ეს საუკეთესო დასვენება იყო. მართალია, ქმარსა და შვილებს გაუმინდელ შერიის ფაფას აქმევდა, მაგრამ დენისი, როგორც ჩანს, ნინაბლდები არ იყო.

„მოქირეობა და კიდევ ერთხელ მოქირეობა“ — ასეთი დევიზით გახდა იგი პრემიერ-მინისტრი და ქვეყნის მსოფლიო ლიდერთა ჯგუფს დაბრუნდა. ის, რაც კარგი იყო ოჯახისათვის, კარგი გამოდგა დიდი ბრიტანეთისთვისაც. მისთვის, მედიუნის ქალიშვილისათვის, კარგად იყო ცნობილი, თუ რა ანგარიშაინად არასამართლებრივი უნდა ყოფილიყო ადამიანი, რათა ხალხში გამოსულიყო.

ალფა და ბეტის რობერტსებმა მცირეოდენ ფულს მოუყარეს თავი და იფიქრეს, რომ მეორე ბავშვის შენახვის შეუძლებლად. 1925 წლის 13 ოქტომბერს კრანტემში მათ მარგარეტ პილდა შეეძინა. ოჯახს მცირე ფულსა ჰქონდა, რომლის თავზეც მათი ბინა მდებარეობდა, ცხელი წყლისა და ტელეფონის გარეშე. დედისაგან ცხოვრა, კერა, მურწინების გაძლიერება, მაგრამ ვერც დედისთან და ვერც უფროს დასთან საერთო ენას ვერ მოიპოვებდა. მოგვიანებით, სახელმწიფოს ლიდერად გახდომის შემდეგ, ბიოგრაფიაში მათი სახელების ჩანაწარ ხშირად ავიწყდებოდა. ხოლმე, სამაგიეროდ მამას არ ივიწყებდა.

ესიტი შობაქმედობა იქმნებოდა, თითქოს მამამ იცოდა, თუ რა გამოვიდოდა მისი ქალიშვილი და შესაბამისადვე პოლიტიკას არჩევდა. ათი წლის რომ გახდა, მარგარეტი კონსერ-ვატორების პარტიულ კომიტეტსა და სანაირეთი უზანს შორის შიკრიკის მოვალეობას ასრულებდა. მისი კანდიდატი პარლამენ-ტში მოხდა და მარგარეტ ტეტჩერმა ეს პირველ ტრუფავად მიიჩნია.

რობერტსებისათვის მეორე მსოფლიო ომი პროდუქტების განაწილებით, სკოლის დაბომბვით დაიწყო. 1943 წელს აღდგომის ბრძოლის მერი გახდა, მოვიანებით კი მარგარეტმა ოქსფორდში დაიწყო სწავლა. თანაკურსულებს მასთან მეგობრობა არ უნდოდათ, მისი გრძელი მონოლოგები პოლიტიკის შესახებ გაცხელდა განაწილებისათვის მოსაწველად მამანდათ, სამაგიეროდ, ოქსფორდის კონსერვატიული საოციაციოში შეგის მსმენელი-ნი არ ალღა და ოპონენტები ლამის გაეყოფებოდნენ მისკენ. ერთხელ, ცხრე დებატების დროს, ვიღაცა მას სიტყვა შეანვივინა და ჰკითხა: „თქვენ რა, მარგარეტ, პოლიტიკოსი იქნებით?“ იგი გახუდა, ფრაზა არ დაუსვლიდა, მოულოდნელად საბოლოო გადაწყვეტილება მომწიფდა და წარმოეთქვა: „დიახ, პარლამენტის წევრი უნდა გახდე“.

23 წლის ასაკში იგი უკვე ლონდონის ერთ-ერთი რაიონის არჩევნებში მონაწილეობდა. მისი ადგილი, კანდიდატის პოსტზე იყო, 26 პრეტენდენტი აცხადებდა პარტიზების, ყველა მამაკაცი იყო, გამარჯვებით კი მარგარეტმა გაიმარჯვა. თავისი კანდიდატურის დამტკიცებზე იგი მამასთან ერთად მივიდა. ალფი კმაყოფილი იყო და ყველაზე ხმაშიაღლა უკრავდა ტანს. შვილებს შემდეგ მიღება გაიმართა, მაგრამ შეგის დარჩენა არ შეუძლო.

დილით სასახურში უნდა დასულიყო, სახლამდე კი 45 მილი იყო გასულიყო. კონსერვატორებს მათი მათი ბიძის და გარკვევით, რომ ერთ-ერთი სტუმარს მათი ვაგზალზედ გატარებდა შეუძლო. მას დენის ტეტჩერი ერქვა, ეს ერთი თვე მსწავლდა არ ყოფილა. დენის ტეტჩერის მარგარეტის თავისი იაგვარით დროდადრო ხან კონსერვატორთა შეკრებებზე მიჰყავდა, ხან — ოფიციალური წესილებებზე. მისი კურსის, უნსტრუქტორის დადონი სორითის 10 ნომრის დარჩენებზედ მარგარეტ ტეტჩერმა არჩევნებში ორჯერ დამარცხდა მონასრით. ამ მოვლენათთან დაკავშირებული ლონდონის დროს ტრინთანვე დენისი ავიდა და გამოაცხადა, რომ მარგარეტს ცოლად ირთავდა.

მაი 1951 წლის 13 დეკემბერს იქორწინეს. ჯერსნერის დროს მას თეთრი კი არა, ვაჟკაში ლურჯი ხავერდის კაბა ეყვა. დენის ტეტჩერი ბრიტანეთში ჩიბი და წარმატებული ქალის უკან მდგარი, ყველას მიერ დაიწინაურებული მამაკაცის სიმონიხად იქცა. დენისი საკუთარ თავს „პრემიერ-მინისტრის მუხრუჭზე დადგმული ფეხს უწოდებდა“.

დენისი ტეტჩერი ინგლისელი იყო, ცოტას ამლარაკობდა, ბევრს განიჭო, გარდა თამარისა და ემილიის არ ამლარაკობდა. მარგარეტმა მას აღმერთებდა, იმედნადა, რამდენადვე შეუძლია აღმერთებდეს ქმარს პოლიტიკაზე შეყვარებული ქალი. მისი უნდვისი კომლიმენტით იყო: „ჩემი სიტყვის დროს არასდროს იძინებს და ტანს სადაც საჭიროა, იქ უკრავს“.

დენისისა და მისი ფულის გარეშე მარგარეტ ტეტჩერის პოლიტიკური კარიერა შეიძლება ვერც განვითარებულიყო. ბევრს მიანდა, რომ მათი ქორწინება მერკანტილური ხასიათის ატარებდა, თუმცა ერთად გატარებული 52 წელი ამ სიტყვისს სანაინაბლდგო საუკეთესო არგუმენტია.

მისტერ ტეტჩერი ჭკამორიტად ინგლისური ოპორთი ეკრობოდა რემორტიორებს, რომლებიც მას ერთისა და იმავე ტიპის შეკითხვებს უსვამდნენ: „მინც ვინც მარგარეტს თქვენს ოჯახში?“ „მე და მევე უკრავს და ვართვებ მას“. შეკითხვის მასხალად, ხომ არ უჭირდა რეინის ლევისთან ცხოვრება, დენისი მხოლოდ იმეობდა: „ოჯახი და დანარჩენი მსოფლიო მარგარეტს განსვავებელი თვალით უყურებენ, მსოფლიოს მას რკინის ლედის უწოდებს, შვილები — ადგილს. მე მას ხელს მესახელი შევარქვი“. ცხადია, როგორც ჭკამორიტად ვერტლმეს, ის მესახელი მას არასდროს გაუმჯობესდა.

შეუძლო, დილის თერთმეტ საათზე შეეკვთა ჯინი ტონიკით და ცოლის ადრისან საყვედურზე, ძლიან ადრე ხომ არ აისიო, ეკახება: „მეორეფასო, ჯინისთვის არ არსებობს ცნება ადრე“. იგი 88 წლის ასაკში გარდაიცვალა და მისის ტეტჩერმა პირველად იგონრეს, რომ მის ზურგს უკან, სამი ნახევარი მოშორებით არავინ იდგა. სწორედ მაშინ ატირდა იგი პირველად სხვების დასახანად. გათხოვების შემდეგ მარგარეტი პოლიტიკას ჩამოშორდა, იურისკულდენციის სწავლა დაიწყო და მალე მიხვდა, რომ ორსულად იყო. ამასობაში ბრიტანეთი ტანსეზე მოსახლდელი ავიდა და ამით აღვრთიანებულმა მარგარეტმა სტანბა გამოაქყენა სათაურით: „გამოღვითო, ქალიშვილს“, „რატომ არ შეიძლება, რომ ქალი ფინანსიან არ პრემიერ-მინისტრი გახდეს?“ დასვა მან შეკითხვა ერთ-ერთი გახუთში. შეკითხვა: „რატომ არ შეიძლება, რომ ქალი პრემიერ-მინისტრი გახდეს?“ არ დაუსვამა, რადგან ამ

მშობიარობა 1953 წლის აგვისტოში, ვადამდე შვიდი კვირით ადრე დაეწყო. დენისი შინ არ აღმოჩნდა, იმ შაბათ დღეს დილიდანვე სადაც წავიდა და გადაიკარგა. მარგარეტე მარტო მივიდა საავადმყოფოში, მარტო იტანჯებოდა, მისი ქმარი კი ამასობაში კრივეტიმ საყვარელ გუნდს გაუშვა, კრივეტიმ, შემდეგ გამარჯვების აღნიშნავდა და არ იცოდა, რომ ტყუუბის მამა გახდა.

სავადმყოფოში გატარებულმა ორმა კვირამ მარგარეტ ტეტჩერი ატიკური ცხოვრების დაუბრუნა. ამ გადაწყვეტ მომენტს იგი თავად ასე ისწავებდა:

— მასოვს, ვინქი და ვფიქრობდი: „ახლა თუ არ დავერე განხლებდა გამოსაშვებ გამოხედვებზედ და შეგების შესახებ, ვერც ეკლარსობდეს დავერე“ და საკუთარი თავი აიძულა, ასე მიუცე-
ულიყო.

— მისში — შუალედური გამოცდები, აგვისტოში — ტყუუბები, დეკემბერში — ადვოკატის გამოსაშვები გამოცდები. ერთი მანახეთ ქალი, რომელიც თუნდც იმავეს ვაჩივრებდას შეუძლებდა, — ტრამპობდა შემდეგ დენისი მეგობრებთან.

ბიორტე ენები კი ამობადნენ, რომ ტყუუბებიც კი ტეტჩერის „უფუტურების პროდუქტები“ იყვნენ. მარკი და კერული რომ მანოშარინენ, დედას შერბის ცივი ფავაც უახსენეს და სხვა ძველი წყნებები ჩამოუთავადას.

მარკი და კერული ტორილი მისთვის სრული მოულოდ-
ნელობას წარმოადგენდა — ის ხომ დარწმუნებული იყო, რომ საკუთერს ვადამწყვეტობდა მილი.

მრავალი წლის შემდეგ კრძოლების ღვრა თავად მარგარეტს მოუხდა. მარკი აფრკავში რალიზე რომ გაიარა, ბრიტანეთის სპეცსამხარეების ფუნჯე დაეყენა, მან კი თავი არ გაიშინა და მათობლებს ტელეფონით ორიოდ სიტყვა არ ადარსა. რომ გაიზარდა, ტეტჩერის თანამშენებებს თავისი სულელიკური თხოვე-
ნიბით თავს აღხურებდა. ბოლის და ბოლის, მამამ იგი თავის ფირმაში აიყვანა და ოკეანის გაღმა გაგზავნა საშუალოდ. იქ მარკმა იქორწინა და მალე თავისი დედა ბებიად აქცია.

რაც შეეხება კერულს, მთელი ცხოვრება იგი დედის

ინგლისის ყოფილი პრემიერი ხანით დაატარებდა

ჩრდილიდან გამოსვლას ცდილობდა. კარგად სწავლობდა, ავსტრალიაში, შედეგ ინგლისში ურჩილობდა შეშობდა, მაგრამ ხშირად შეასხებდნენ ხოლმე, თუ ვისი ქალიშვილი იყო და ამიტომ სასახურთან პირველ ითხოვდნენ.

სიყვარულში კიდევ უფრო ნაკლებად სწავლობდა ბედი. მამაკაცები მას მხოლოდ პოლიტიკური კარიერის განვითარების შესახებლებდა მიიწინებდნენ. მოკლე, კერული იმან, რომ თავისი პოლიტიკოსი დედის შვილი იყო, აუცილებლად გარდა, არაფერი მოუტანა, მარკი კი, პირიქით, ამას ხარვეზ არსებობდა.

თუმცა, მხოლოდ მისი შვილები არ იტანჯებოდნენ. 1950 წელს მარგარეტი ბრიტანეთის პარლამენტში მოხვდა, ორი წლის შემდეგ კი პენსიისა და სახელმწიფო დაწვევის სამინისტროში ადგილი შესთავაზეს. ამ მომენტისათვის ტყუუბები 8 წლის იყვნენ, დენისი კი კვლავ შინ არ იყო. მიუხედავად ამისა, მას ერთი ნუთითიდან არ უყოყმანია.

ზეინისებზე შემდეგ ნაბიჯად განათლების მინისტრის პოსტი იქცა. აჩვირდა მას ფულის დაზოგვა მთელი ქვეყნის ფარგლებში მოხდა. მარგარეტ ტეტჩერმა 7-დან 11 წლამდე მონაწილეობისთვის უფასო რძის დარჩებების პროგრამა გააუქმა. კურონობა 19 მილიონი დოლარი შეადგინა, სამაგიეროდ მესტ-
ხელი „ტეტჩერ“ — მილქ სენატორი — „ტეტჩერ“ — რძის მიმტყველები“ მიაკვეთს, რომელიც ვეღარ მოიძირა.

ცოცხა გამხუდელი სჯობს და ქმარ-შვილს ოფიციალური სადილებად კერძების მონარჩევი კვებავდა — ამობრუნდული და ეკონომიკური, გარდა ამისა, გადასახადების გადახდებულთა ფულს ხომ არ გადავყრივთ?“

მიუხედავად ამისა, მინც სულდით იგი. ერთხელ ვიღაცამ ააუჯერ კი ესწრლა, რომლებმაც მკერდე დიდი მუქი ლაქა დასტოვა. პარლამენტში რომ მივიდა, პირველ რიგებში მურწუ-
ლდებდნენ: „ეს წყნული დედაკაცი იცავს მოვიდა“, უკან რიგებში კი იხმდნენ: „აქედან გათვიერი, ძალღმსვილი“ ინგლისის პარლა-
მენტში ოპონენტებისათვის ცრუსა და მატყუარას წოდება აკრძალუ-
ლი იყო, ძალღმსვილის შესახებ კი რეგლამენტში არაფერი იყო ნათქვამი.

— რა ჯანდაბად გინდა, — ეკითხებოდა დენისი, — მიაფურებ და წამოდ!

მისუხედდა იმისა, რომ ლოკებზე ცრემლი ღვარად ჩამოს-
დილია, ტეტჩერი უარზე იყო.

— არც გათვიერი, რაც არ მინდა, იმას ვერავინ გამაკეთე-
ბინებს, — აცხადებდა იგი.

ამასობაში კი ბრიტანეთში ხელისუფლების სათავეში კვლავ
ლეიბორისტები მივიდნენ, რომლებიც „საყვედლო“ ეკითხოდნენ-
ობის სახელმწიფოს“ მშენებლებს შეუდგნენ. დიდი რაოდენობის
სოციალური შეღავათები მიიღეს, რომლებმაც ხაზინა დაადარი-
ქლა.

საქმე მართლაც ცუდად შემოტრიალდა და არავინ იცოდა,
რა უნდა ეკლანა. ტეტჩერმა კი იცოდა და საკუთარ ძალეში
დარწმუნებული იყო.

„დეი, დავამკვიდროთ თანხმობა იქ, სადაც უთანხმოება
სუფვეს, დავამკვიდროთ ჭკამორიტება იქ, სადაც შეცდომას სუფვეს,
დავამკვიდროთ იმედი იქ, სადაც სასონარკვეთილება სუფვეს“ —
ეს სიტყვები წარმოეთქვა მარგარეტ ტეტჩერმა 1979 წელს დაუწინ
სითრეხ პრემიერ-მინისტრის რეზიდენციის დასაკვების დროს.

ბრბო, რომელიც ვერ კიდევ გუშინ მის მიმართ სიტყვებით
არ მალავდა, დღეს ერთხელად გაიძახოდა: „მეწინ სიმბოლო ლურჯი
ფერია, ჩვენი ლიდერი შეგაა“.

მაგრამ საქმე მინც უკანარულად მიდიოდა, მარგარეტ ტეტჩე-
რის პოლიტიკური კარიერა ომას გადააჩინა, წამდევლბა ომას,
რომელიც მორუელი ფოლკლენდის კუნძულებისათვის დაიწყო. 1982 წლის 10 მარტს ამ კუნძულებზე 40 არგენტინელი გადაჯდა.
თავდაპირველად ეს ყველაფერი ანეკდოტად შეგავდა — 750 ათასი
ცხრისა და მილიონობით პინგვინისათვის დანყებულ იმი
სასაცილოდ არავის ჰყოფინდა, მაგრამ არგენტინელები შეტნად
სერიოზულად იყვნენ განწყობილი. ორი თვის განმავლობაში
ათასზე მეტი ადამიანი დაიღუპა, მარგარეტ ტეტჩერის პოლიტი-
კური მდგომარეობა კი კარინალურად შეიცვალა. მისმა ოპონენ-
ტებმა უკვე იცოდნენ, რა ლიბრისაგან იყო ჩამოსხმული „რკინის
ლედი“. მან ბრიტანეთში 1.5 მილიონი არგენტინელი ატიკეები
გაყინა, სამხედრო ესკადრა ზღვაში გაიყვანა. დიდმა ბრიტანეთმა
და მარგარეტ ტეტჩერმა გამიარჯვეს და ინგლისელებმა იგი
შეუყარეს.

ჩერილის დროს ბრიტანეთი მსოფლიოს უმდიდრეს ქვეყ-
ნად ითვლებოდა, 70-იანი წლების ბოლოს კი ვითარება შეიცვალა.
დიდი ბრიტანეთი ერთ სულ მოსახლეს შემოსავლის ოდენობით
პირველ ოცეულში რის ვაი-ვაგლანით მოხვდა — მე-19 ადგილზე
გავიდა. მარგარეტ ტეტჩერი მოვიანებით ამბობდა, რომ მათში
ბრიტანეთის ყოფნა-არყოფნის საკითხი იდგა. მან ქვეყნის „შეჯან-
ყლარება“ გადაწყვიტა. ოთხი წლის განმავლობაში 1984-დან 1988
წლამდე აქტიუბის მუღვლებად ბრიტანელების რიცხვი საჯერ
გაიზარდა, მან ნამდვილი ატიკები შეიქმნეს და არა ის ვაფურები,
რომლებიც პოსტსაბჭოთა რესპუბლიკებში მოსახლეობას დაური-
ტეს.

ატიკების გაყვადამ, გარდა იმისა, რომ მოგება გაზარდა და
პროდუქტის თვითღირებულება შეამცირა, ბრიტანელებს საკუთ-
რის ფილოსოფია სწავლდა. ინფლაცია ორ-სამჯერ შეიკრდა,
მილიონამდე ბრიტანელი სახლების მუღვლები გახდა, ლდი
ტეტჩერის მონოღეობით მათ მუფიციალური სახლები გამოიხსნა,
თანაც ვსადკლებამ 60% შეადგინა.

მარგარეტ ტეტჩერმა ეკონომიკის განვითარების საშუალებ-
ით მსოფლიოში ბრიტანეთის პოსტსტატის აღდგენა მოახსნა და
ამ მიზანს მან ბიორტეული ომის შესაწყობად შეიკრდა.

არც ერთი ბრიტანელი პრემიერ-მინისტრი არ მოხედირლა
იმდენ გამაზრდად მდგომარეობაში, რამდენიც მარგარეტ ტეტჩერი
აღმოჩნდა, მაგრამ ყველა საფრთხის გაულო.

ყველაზე მძიმე ალბათ, პროვოკაციოზობთან ომი იყო.
პროვოკაციზობებს მიანდათ, რომ ისინი მთავრობაზე ძლიერი
იყვნენ და თავინთ მალაუფლებას ბიორტეად იყენებდნენ. პრემიერ-
მინისტრი დაიარსებული იყო, რომ პროვოკაციზობები, უფრო
ზუსტად, მისი პოსტის ინგლისის თავისუფალი მწარმოების
სისტემის დაზარებულად და ის ცენტრალიზებული სისტემით
შეეცვას ცდილობდნენ.

იგი ატკიცებდა, რომ, გარდა მსხვილი ფირმებისა, გაფიც-
ვების შედეგად გაკორნელებული წვრილ-წვრილი ფირმებიც, რაც
ბრიტანეთის ეკონომიკის საფუძველს შეადგენდა.

მარგარეტ ტეტჩერის პოლიტიკური ცხოვრების განსაკუთ-
რებული მომენტია 1984-85 წლების მალაროულბების გაფიც-
ვოლენდის ომის დროს მარგარეტ ტეტჩერმა მსოფლიოს აწვეა.
ფოლკლენდის ომის დროს მარგარეტ ტეტჩერმა მსოფლიოს აწვეა,
თუ რა კატკორული შეიძლება ყოფილიყო საკუთარ ასახურებზე,
მაღაროულბების გაფიცვის შემთხვევაში კი კრიზისული ვითარებაში
ქვეყნის მართვის უნარი გამოამჟღავნა. გარდა იმისა, რომ დასვა
შეკითხვა: „ვინ მართავს ბრიტანეთს?“ მისი პასუხიც თვალახალიც
აყენა ყველას. მთავრობა ნინსანარ მოუხვდა გაფიცებისათვის,
ელექტროსადგურებისათვის ქვანაშირი მოიძარდა, შექმნა დამა-
ტეხილი საცავები, რომლებიც აუცილებლად მის შემთხვევაში
ბრიტანეთში ქვანაშირის იმპორტისათვის გამოიყენებდნენ. მოკ-
ლედ, ერთი წლის შემდეგ გაფიცვა შეწყდა, პრემიერ-მინისტრმა
გაიმარჯვა, პროვოკაციზობები წელში გადაამტკიცეს.

თუმცა, წარმატება ოლი არ ყოფილა. პროვოკაციზობები 11
მილიონი ბრიტანელი იყო გაერთიანებული და უღვლებიც ყველას
პრემიერ-მინისტრი სძულდა.

მისი მთავრობის პირველი წლები მართლაც სასიძელი
იყო. 1980 წელს ნამდვობის ფასი ორჯერ გაიზარდა, 1983 წლამდე
— ექვსჯერ, იზრდებოდა უმუშევრობა, ლიბრისიტების დროს
ქვეყანაში მილიონი უმუშევარი იყო, ტეტჩერის მოსვლის შემდეგ
უმუშევრების რიცხვი 3 მილიონამდე გაიზარდა. მას პირადად
ის ნაუყვნეს, რომ მილიონობით ბრიტანელი უმუშევარი იყო,
თუმცა ტეტჩერს სხვა ართმეტყავა ჰქონდა: „ღიბს, რვიან ერთი
ბრიტანელი უმუშევარია, ეს ძალიან ბევრია, მაგრამ რეიანდ შეიდი
მუშაობა“.

კოლექტობან ურთიერთობაში უყვერბობით იყო, „პრემიე-
რის ხელნაწილი ჩადებულ“ დანის შესახებაც ბევრს ლაპარაკობ-
დნენ. ამ დანით იგი თავისი ადმინისტრაციის წევრებს „უსწორ-
დეგობად“, მათ, ვისაც „ერთობრივ ჩვენებას“ ვერ უყოფდნენ.

მმართველობის ოცი წლის განმავლობაში 22 მილიონი
დაითხოვა. თავის კაბინეტში მიიწვევდა ხოლმე, პირდაპირ თვალბ-
ში ჩახედვდა და უნებრებდა: „თქვენ ადვილს სხვა პირველბების
ხილვას ითსურებდბი“. თქმა კაბინეტში 200-დენი გადაანაცვლებმა
მოახდინა.

ხშირად უყვარდა სულ: „თუ გინდათ, რომ რაიმე ითქვას,
მამაკაცს სთხოვეთ, თუ გინდათ, რომ რაიმე გაკეთდეს, ქალი
სთხოვეთ“, გარდა ამისა, იმპორტად სოფელში სიტყვებს: „ქალს
მამაკაცს რომ გაუთმასწავროდა, მამწვე უბრატკოსობა მოიპოვა“.

თუმცა მისი მმართველობის პერიოდში მინისტრთა კაბინეტ-
ში მხოლოდ ერთი ქალი შევიდა.

ოჯახის შექმნასა და უსხოურ კლუბზე მოხსენებო

დახაწვის მი-16 გვერდზე

იშვილისა და ალექსანდრე კვახიას ოჯახებს, სადაც მყავდა კიდევ ოჯახის წევრები. ძალიან დიდი პატივი მცეს ბიჭებმა.

— საქართველოს ნაკრებში თამაშმა უფრო პოპულარული გაგხადო?

— ნამდვილად. საქართველოს ჩემპიონატის მატჩებზე ბევრი გულშემატკივარი არ დადის და ფეხბურთელები არც ვეგარებით იციან და არც ენუაღურად. ნაკრებში გამოძახების შემდეგ მართლაც მცნობენ. მართალია, თავს არ იკლავენ ავტოგრაფებზე, მაგრამ ვხედავ, რომ მიწებს, ხოლო პატარა ბავშვები ერთმანეთსაც უთითებენ ჩემზე.

— ფეხბურთი დიდ დატვირთვას მოითხოვს... თავისუფალი დრო თუ გრძელად და როგორ ატარებ?

— ძირითადად — მეგობრებთან ერთად. ვერთობი კომპიუტერით, პილოტაჟით, მაგრამ საფრთხივანი საქმიანობები და ყველაზე პოპულარული მანინც ჯოკინგია.

— ჯოკერის თამაშის დროს ამორჩეული გეგმა ვინზე წვედოში თუ იცვლებიხ?

— წვედოში ვინ მყოფდება, სულ ერთია. მთავარია, თამაში იცოდეს და ტყუილად არ იყვინ. ისე, ერთი და იგივე წვედო ხშირად არ ვთამაშობ, რომ მერე არ იყოს, თქვენი ერთმანეთთან ხართ სულ და მინიმუმზე გაქვითო. ამას რომ მოვერიდო, ხშირად ვიცვლები ხოლმე.

— ინტერესს აძლევთ თამაშს რაზე ნიღაბის ხაზით?

— რა თქმა უნდა, პატარა ინტერესს ვაძლევ, რათა თამაში უფრო აზრიანი, აზარტული და საინტერესო გამოვიყინ.

— ძირითადი დატვირთვა რაზე მოდის ნიღაბის დროს?

— ხინკალზე. ყველაზე ხშირად ვინ ვინებები უპირატესობას. ძალიან იშვიათად, თუ თამაშებს შორის პაუზებში ვატარებ, რესტორანზე ვთამაშობ.

— აზარტული ხართ? ტოტალიზატორის თამაშობ?

— არა. ფულზე თამაში არ მიყვარს. იმ ნიღაბებსაც მეგობრულ წრეში ვებები, მაინც ერთად უნდა წავიდეთ სახლზე.

— კიბო, თეატრი, მუსიკა?...

— კინოსა და თეატრს მაინცდამაინც ვერ ვენწყობი. დღხანს ვერ მჭერდები ერთ ადგილზე, საშაგიეროდ, წყნარ მუსიკას ვუსმენ.

— თავად თუ უკრავთ ან მშაპავთ?

— დავკრიტიკებ — არა, მაგრამ ხანდახან, თუ კარგ ხასიათზე ვარ, ვცეკვავ, ძირითადად ქორწინებში, დაბადების დღეზე ან რაიმე განსაკუთრებულ პატივზე.

— ავტომობილი გაქვთ?

— არა. საკუთარი ავტომობილი არ მაქვს. ხანდახან მეგობრების მანქანით ვემობრავ, თუ ძალიან აუცილებელი საქმეა.

— თქვენი საოცნებო მანქანა რომელია?

— ბევრი კარგი მანქანაა, რომლის სახეცა სინამდვილეში მოუჭადუნებოდი, მაგრამ, თუ არჩევებ მდიდარ საქმე, ყველაზე მტკადა „ჟეს 6“ მომწონს.

— სწრაფად თუ დადინარბ მანქანით აპატრულდით თუ გპონიით შეტება?

— სწრაფად სიარული არ მიყ-

ვარს. რაც შეეხება პატრულთან ურთიერთობას, როგორც მძღოლს, მუონია, მაგრამ კონფლიქტური — არასდროს.

— როგორი სტილისა და ფორმის ჩახატულს ანიჭებთ უპირატესობას?

— ამომჩემული არაფერი მაქვს. უპირატესობას უფრო სპორტული სტილის ტანსაცმელს ვანიჭებ. რაც მომიხედება და კარგად მომერგება ტანზე, იმას ვყვინ.

— სხვა ქვეყნის რომელ ნაკრებს და გუნდს გულშემატკივრობ?

— ინგლისის ნაკრებსა და „მანჩესტერ იუნაიტედს“. რაღაც, განსაკუთრებულად ლამაზ ფეხბურთის თამაშობენ და მსიამოვნებს მათი ყურება.

— კიდევ რა განიჭებთ სიამოვნების ცხოვრებაში?

— მეგობრებთან და საყვარელ ადამიანებთან ერთად ყოფნა დიდი სიამოვნებაა და მასზე არასდროს ვამზობ უარს.

— მეგობრები სხვა გუნდებშიც გაქვთ, მაგალითად, ნიკოლოზ გელაშვილი, რომელიც „ზესტანოში“ თამაშობს და სწორედ სვლად უნდა შეხვედეთ. მოედანზე როგორი ურთიერთობა გაქვთ?

— მეგობრობა ერთია, მაგრამ მოედანზე ყოფნისას ამას დროებით მერე მხარეს ვდები, რადგან იმ წუთს ჩვენს საქმეს ვაკეთებთ, რომელიც კლუბის პატივისცემისთვის არის საჭირო.

— თავად შეტოქეზე რას იტყვით, როგორ თამაშს ელოდებთ შესტოქეში?

— საქართველოში ერთ-ერთი ძლიერი გუნდია და მართლაც რთული მატჩი გვექმნება, მაგრამ არც ჩვენს ნაკლები და შეუცდებელი, ბრძოლა გაუჭარბობი. თუ 3 ქულით წაშოქევილი იმერეთიდან, შესანიშნავი იქნება.

— წელს რა მიზნები აქვს „ვიტ ჯორჯის“?

— გუნდს მიზანი ყოველთვის ერთი აქვს — ჩემპიონობა. რამდენად გასულ წლებში თასზე აქცესტეს არ ვაკეთებდით. წელს გვინდოდა, ორივე ტიტულისთვის გვებრძოლა, მაგრამ იმ-ავე „ზესტანოშიან“ 0:3 წავადეთ და ვნაბოი, რა გამოვივა საბასუბო მატჩში.

— თქვენ თუ გაქვთ რაიმე ოცნება, რომელიც რეალურად ახლის დგას?

— როგორც ქართველი კაცისთვის, ჩემი ოცნება ლამაზი ოჯახის შექმნაა, როგორც ფეხბურთისთვის — რომელიმე ნორმალურ უცხოურ კლუბში მოხვედრა.

— როგორც ფეხბურთელს, ოცნებებსკენ ნაბიჯი გადადგმული გაქვთ. ოჯახის შესაქმნელად თუ გაქვთ იგივე ნაბიჯი გადადგმული?

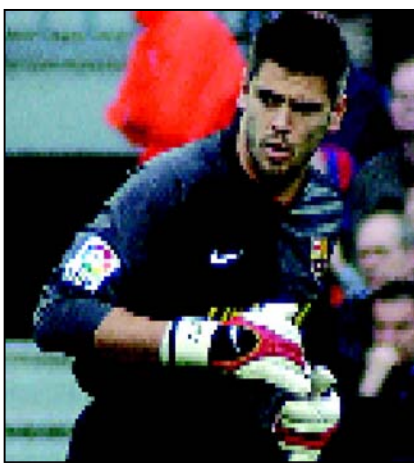
— კი, მაქვს.

— თქვენ — კი, მაგრამ მას?

— აგერი არის და პკითხები.

— ლუკა მონიბეველი მანდინოლისნი წარგვიდგინა, რომელიმე ოჯახის შემქმნას აპირებს. რა თქმა უნდა, მისი რჩეულიც თანახმაა, ლუკას გვეყრილი გატაროს დარჩენილი ცხოვრება. მისი ვინაობის დასახელებსკენ თავს შევიკავებთ, სამაგიეროდ, გეტყვით, თუ როგორ დაახასიათა მომავალმა საპატარალომ ლუკა რაზმაძე.

— კარგი პიროვნებაა, წესიერი, კარგად აღზრდილი. ძალიან კეთილია, შრომისმოყვარე და მიზანდასახული. ამდენი დადებითი თვისება ერთ ადამიანში საკმარისზე მეტია.

— ვალდები ყოველთვის პირადი ტიტულების გარეშე რჩება და არც ესაბნეთის ნაკრებში ინევეენ სათამაშოდ.

— ყველაზე დელიკატური კითხვით დავენიოთ. რადგან უნდა აღვუდებინო გულშემატკივრის ჩემპიონთა ლიგის ჯგუფური ეტაპიდან „პარსელონას“ გასვლა?

— მე ბრწყინვალედ მესმის, რომ ხალხი წერვიულობს. სხვა კითხვა, თუ როგორ უნდა ვიქცეოდეთ ჩვენ. ეს სიტუაცია ახალი არ არის, მწვრთნელი ვგავრთხილებდა, რომ ჯგუფური ეტაპი რთული იქნებოდა, მაგრამ გულშემატკივრებს უნდა ეს-მოედა, რომ გუნდი დარჩენილი ორ შეხვედრაში შესაძლებლად და შეუძლებლად გააკეთებს.

— სასწრაფოდ, ჩემპიონთა ლიგაში გამარჯვების შემდეგ მომდევნო წელს ძირითადად სირთულდება?

— მე ყურადღებას არ ვაქცევ ასეთ დამბოხვევებს. მაგალითად, „მანჩესტერ იუნაიტედმა“ გაიმარჯვა ჩემპიონთა ლიგაში, წარმატებით გამოვიდა მომდევნო ეტაპამაშეშეშიც და კვლავ ფინალში ითამაშა.

— რას უფასუხებდით მათ, ვინც ამბობს, რომ გუნდი უკვე ერთი შეჯიბრი, რომელსაც ვუნდის უშრაველსობა განსაკუთრებულად მიინებს.

— და მართლაც, ის განსაკუთრებულია. ალბათ, კლუბებს შორის მსოფლიო ჩემპიონატს გულისხმობთ.

— ზუსტად მიხვდით.

— შემოიღო დავაგმწუნობი და გამივებით, რომ ამას ალაღად ვამბობ — ჩვენ ყველაფერს ვაღდებთ. არც მე და გუნდში არც ჩემი მეგობრების უშრაველსობას ეს ტიტული არ აქვს. თავის დროზე ჩვენ დაუსეით შედეგები და არ გვიინდა მათი გამოერება.

— რა არის ამ ტურნირში თქვენთვის ასეთი განსაკუთრებული?

— „პარსელონას“ არასდროს მოუღია ეს შეჯიბრი. ამის გარდა, კლუბებს შორის მსოფლიო ჩემპიონატის მოგება 2009 წელს ბრწყინვალე დასასრული იქნებოდა.

— თქვენ ჩაატარეთ 324 მატჩი „პარსას“ შეხვედრებში. იცით, რომ კლუბის ისტორიაში შეკარგების შორის ერთი ადგილზე ხართ?

— პირველი, რაც ამ ფაქტების შესხენების დროს მომდის თავში, ისაა, რომ 27 წლის ვარ და იანვარში შემისრულდება 28. „გვერდები“. სურვილს უღადა კი, რა თქმა უნდა, ეს რეკორდები ლამაზია და სიამაღის საბაბია.

— რაფაელ მარკესმა თქვა, რომ კლუბის ისტორიაში კვალის დატოვება სურდა. თქვენ?

— ჩემთვის ეს არც ისე მნიშვნელოვანია. მთავარია, გაღარბნ მე გობრებმა და მწვრთნელმა, მოიგო ყველა შესაძლებელი ჯილდო. ზუსტად ეს გრჩება და ინახავ სათუთად.

— გასული ზაფხულის საუბრები დაინეველებ?

— ძალიან კმაყოფილი ვარ. ჩემზე ბევრს ლაპარაკობდნენ, თუცა — უსაბაბოდ. კრიტიკა ჩანულა, სხვათა შორის, იმიტომ, რომ საინფორმაციო საშუალებებში ცოტას ლაპარაკობდნენ იმაზე, რასაც მე ვამბობდი

ვიქტორ ვალდესი-„ჩაალი ინდივიდუალური ოსტაზობის ბეზუბობით იბაზს“

„ახსენონას“ გამაჩვეუების ერთ-ერთი სულისჩამდგმელი მეჩაჟ ვიქტორ ვალდესი ახიბბას, თუცა ჯატკონოხი ეუბის მეჩაჟი თითქმის ყოველთვის შეუმწვევი ჩხება.

— კლუბში დარჩენის სურვილზე. მეტი არაფერი.

— ჩემი თქვა, რომ ყველაზე რთული ვიქტორ ვალდესის კონტრაქტის გაგრძელება იყო.

— კონტრაქტის გაგრძელებისას ყველა თავის ინტერესებს იცავს. ჩემზე ბევრი ილაპარაკებს და, პრაქტიკულად, გამჭყლიტებს, მაგრამ ეს ყველაფერი ნუნაზად ალექსეი და არასდროს გამოძახატავს ჩემი უთანხმობა ან კლუბის დატოვების სურვილი. ბევრი ტყუილი ილაპარაკებს. როდესაც ყველა და მომინდა, ჩვენ შეთანხმებამდე მივედი.

— ყოველივე ამან უარყოფით შედეგებად მიგუფებო?

— არა. მე ხომ მესმის, რომ ნებისმიერი კონტრაქტის განახლება სირთულეებს იწვევს. მივეცი ყველაფერი და, როდესაც საკითხი გადამწყვეტილია, ის წარსულიშია.

— ვიქტორ ვალდესი აფასებენ და დიდად არ სჯიან, მაგრამ არის შეგრძობა, რომ არ არის საკმარისი აღიარება. მაგალითად, არის ინდივიდუალური ჯილდოები ჯილდოებს, ბუნდინო ვარ, ეს ნორმალურია, რომ დამცვივ ხაზის ფეხბურთელებს არ აქვთ ვფროს სახალხო აღიარება, შეიძლება ითქვას, თავის დროზე, კანკარა ვარ და, მსგავსი ფაქტები არ ყოფილა. ფეხბურთის სახანობადა და მთავარი მოვლენები მოვლენს ცენტრსა და შეტევაში განვიითარდებ. ჩემთვის საკმარისი მწვრთნელისა და მეგობრების თანადგობაა.

— არც ესაბნეთის ნაკრებში გინეით კარგობს გლომა?

— არასდროს მითამაშა ნაკრებში. ნაკრების მთავარი მწვრთნელის გადაწყვეტილებებს პატივი უნდა ვცეცთ. მე არასდროს განმისჯიხი ისინი. ჩემი „პარსელონაში“ მუშაობის გამო შემოიღო მხლოდ ვუსურვო ჩემს თავს ნაკრებში მოხვედრა.

— ძალიან ახლოს არის მსოფლიო ჩემპიონატის საბრეო აფრიკაში.

— ძალიან მინდა, ვითამაშო მსოფლიო ჩემპიონატზე და ვიბრძოლებ, ყველა მსანი საშოქევინი.

— ვიდრე გამოვხდები დავასრულებდეთ, ერთი საიდუმლო გაამიხილოთ. ზღადა იბრაჰიმოვიჩის სტილი რა ურტყამს ბურთის, როგორც ამბობენ?

— ეს მართალია. იბრაჰიმოვიჩის ნაგი თადადმხმელია, ძალიან ძლიერი დარტყმა. ის სჭირდება „პარსას“ და ამ პირველ ფიგურაში მან კიდევ დამატკიცოც. თუ იბრაჰიმოვიჩი დასაბნეითი ძალა შეგემატა. ის უღიღები პროფესიონალია.

— ამასთან, იბრაჰიმოვიჩის მოსილეთ ახლა „პარსას“ შეუძლია, ბრყინვალედ ითამაშოს სამაერი ორთაბრძოლებს.

— ადრეც. სერიულულად კი გვარდოლას აქვს სერიო საშუალება იმ შემთხვევისთვის, თუ პრესიონა დაგვიბრტყენ. ჩვენ ვცდლობთ, გამოვიყენოთ იბრას სიმაღლე, რომ რთულ სიტუაციაში გავიოლოთ ბურთის გადაცემა.

X-XIII ს. ყოფილადწმიდა ღვთისმშობლის მიძინების ტაძარი

ქობის მონასტრის უძველესი ხაზის რესტავრაცია. შეიტანეთ თქვენი წვლილი საღვთო საქმეში.

დარეკეთ!

მათი, ჯეოსელი, ბილაინი **700 607**
ახალი ქსელები **700 608**
გაერთიანებული ტელეკომი **608 608**

ანგარიშზე თანხის ჩასატრეხად შეიძლება გამოიყენოთ **სწრაფი გადახდის აპარატები**

(იხ. მენიუში: სხვადასხვა — საქველმოქმედ — ხობის მონასტერი).

ერთად ვიზრუნოთ ტაძარზე.

მიმდინარეობს ხაზის მონასტრის უძველესი ხაზის რესტავრაცია. შეიტანეთ თქვენი წვლილი საღვთო საქმეში.

დარეკეთ!

მათი, ჯეოსელი, ბილაინი **700 607**
ახალი ქსელები **700 608**
გაერთიანებული ტელეკომი **608 608**

ანგარიშზე თანხის ჩასატრეხად შეიძლება გამოიყენოთ **სწრაფი გადახდის აპარატები**

(იხ. მენიუში: სხვადასხვა — საქველმოქმედ — ხობის მონასტერი).

ერთად ვიზრუნოთ ტაძარზე.

„ოდნოკლასნიკებ“ ოჯახი ღვიძლია

ისე გაგმწარდი, ქმარი დავაჭერინე

თავიდან მიწვდოდა დამეხევა და მეთუჯა, სახსნაფოდ სახლში მობი-მეთიქი. მუხე გადავიფიქი, გადავწყვიტე. ცივი გონებით განმეხაჯა ყველაფერი და ზომები ისე მიმელო. სახლში ხმდ მივიჯე, ისე შევხვიდი, თითქოს ახადეხი ვიყო, მიწვდოდა, განეგხიო თავისი საუბრები ამ გოგოსთან, ხმდ გამეგო, შემეგებე ხას აპიხებდნენ.

ბევრისთვის უწყინარი და გასართობი საიტო „ოდნოკლასნიკი“ თამაშისთვის სახე-ღვინო აღმოჩნდა. როგორც თავად ამბობს, მისი 15-წლიანი ოჯახი სწორედ ამ საიტმა შეინარა.

ყველაფერი კი იმით დაიწყო, რომ გართობის მიზნით ორივე — ცოლიც და ქმარც — საიტზე დარეგისტრირდა და 24-საათიანი რეჟიმში მათი მეგობრების რიცხვი მალე მაქსიმუმ ზღვარს — 500-ს მიუახლოვდა.

თამუნა, ბავშვების გადამკვიდრე, საიტის მოსახლეობას ვეღარ იცნობდა, სამაგიეროდ, ნიკას აღარ ახსოვდა არაფერი და მთელ დღეს კლავიატურას ანკაპუნებდა. როგორც თამუნა ამბობს, მისმა ყურადღებამ მოუღებინა და ქმრისადმი ზედმეტმა ნდობამ მისი ოჯახი დაანგრია.

თამუნა:
— მე და ნიკა ერთმანეთი ჩემი დაქვალის ქორწილში გავიცანი. ჩემი დაქვალის მეგობარ ვიყავი, ის კი — სიძის კურსეული. თავიდან მისთვის ყურადღება არ მიმიქცევია, მაგრამ ქალი ვარ და მის დაჟინებულ მზერას სულ გერწმობდი. ქორწილი ისე დამთავრდა, არც გამომალაპარაკებია და არც საცემკაოდ გავუწვევიერე. ვიფიქრე, კაცია, დალია, აღბათ, მოვეწონე, მერე რა მოხდა, თუ შემომხედა-მეთიქი.

ზუსტად ერთ კვირაში დამირეკა და მორიდებით შემახსენა თავი. სიმართლე გითხრაო, კარგად მახსოვდა, მაგრამ ვითომ ვერ გავიხსენე, დაწერილებით აღვანერინე თავი და დეტალებიც გავახსენებინე. შეუვდრა მისთვის, მითხრა, სერიოზული საქმე მაქვს და უნდა გელაპარაკო. ზუსტად ერთი თვე ვაბეჭდე, ხან რას მოვიმზუნებდი და ხანაც — რას, ის კი თავს არ მანებებდა და გიუტად მხოვდა შესვლით. ბოლოს ვიფიქრე, რაც იქნება, იქნება, შევხვდები, ხომ არ შემეჭამს-მეთიქი. ბოლო დღეებზე ვუთხარი, რომ, როგორც იქნა, „მოვიგალო“ და ახლა უკვე შემეძლო მასთან შეხვედრა. აჰანაზე, რა თქმა უნდა, ნახევარი საათი დავიგვიანე, უფრო სწორად, ადრე მივედი და ზღის მეორე მხრიდან ვუფრედი, როდის მოვიდოდა და რას მომიოქმედებდა. თავისი მაქანით მოვიდა, უღამაშესი ყვევილები თავიგული ეჭირა და საცურად კარგად გამოიყოფოდა. ის ნახევარი საათი მომიმინებინა იცნოდა და მხოლოდ ორივე დახდა საათს.

რა ციხეობდა?
— მითხრა, კავშირს ნავიდო, სერიოზული სალაპარაკო მაქვს. იმ სახსნაფოდ გამომიტყდა, რომ პირველი ნახვისთანავე მოვეწონე და მთელი ეს პერიოდი მხოლოდ ჩემზე ფიქრობდა. მითხრა, საგანგებოდ ვემზადებოდი, გუფიცვები, შესწავლით არავინ შევარებია, თუ უარს მტყვი, ჩემი ცხოვრება აზრს დაკარგავს.

დათანხმდით?
— რა თქმა უნდა, არა. იმდენად მოულოდნელი იყო ჩემთვის მისი წინადადება, რომ ვიფიქრე, მოსაფიქრებლად დრო მოუცია. მთლიან პერიოდში, სანამ მასზე ვფიქრობდი, ნიკას ერთი დღეც არ ჩაუგდია, რომ ყვევილები არ გამოეკვანება და არ დაიარკვე. გუფიცვები, თავი ინება შეიკანა „კუკარაზად“, ნიკა კი — აპიხებდნენ.

სერ რამდენ ხანს გაგრძელდა?
— ზუსტად სამი თვე. ბევრი ვიფიქრე, არც ჩემი მშობლებისთვის დამიხმალავს, ოჯახშიც მოვიყვანე და გავაციანი ჩემებს და საბოლოოდ გადავწყვიტე, რომ ნიკასთან მამაკაცს ვერ შევხვდებოდი. უღამაშესი ქორწილი გვექონდა, უღამაშესი შეილები გვყავს, მაგრამ ეს ყველაფერი ახლა ჩემი ღამაზი მოგონებებია.

ერთად რამდენი წელი იცხოვრეთ?
— მე და ნიკა 15 წელი ერთად ვიცივრეთ. ეს ნამდვილად არ არის ცოტა დრო. სულ ვფიქრობ, სად დაეუფვით შეცდო-

მა და როდის გაჩნდა ჩვენი ურთიერთობაში ბზარი. ორი შევილი გვყავს — სალომე და საბა. სალომე მესუთუ კლასშია, საბა — მეორეში. ბევრისთვის, ალბათ, სასაცილოა, მაგრამ ჩემი ოჯახი ნამდვილად კომპიუტერმა და „ოდნოკლასნიკებმა“ დაანგრია.

— ამის როგორ ამტკიცებთ?
— რა უნდა ამის დამტკიცება? ჩემმა ქმარმა სწორედ ამ საიტის წყალობით გაიცნო ის ქალბატონი, რომელიც ახლა ჩემი ქმრის ცოლად ასალებს თავს.

— თქვენი ქმრის ახალი ცოლი ქართველია?

— არა, უკრაინელი. როცა დავრეგისტრირდი, ყველას ვინც კი ვიპოვეთ საიტზე, მეგობრობის მუსიკა გავუგზავნი. ზოგის ბავშვი მოგვეჩინა, ზოგის — გარეგნობა, ზოგის გვარი და ზოგისაც — სახელი. ბევრი მოგვარე დაგვიმეგობრეთ. ნიკა მანაც კაცი და უფრო მეტი მეგობარი ქალი ჰყავდა. თავიდან ამაზე რეაქცია არ მქონდა, სულ ვეუბნებოდი, აბა, როგორ გავს შენი ნამუბი-მეთიქი? ამაზე მაგრად ვიცინოდი ორივე, რა ვიცოდი, მწარე სიმართლეს რომ ვამბობდი?

— როდის დაეჭვდით?

— მაშინ, როცა სამსახურიდან მოსვლისთანავე ნიკა მაშინვე კომპიუტერთან

გეყვებით, თავი ინება მეგონა „კუკარაზად“, ნიკა კი — მესხალო

გარბოდა და „ოდნოკლასნიკებს“ რთავდა. თავიდან მუხუბნებოდა, რა მოხდა, ვერაზობი, მაგრამ მერე ამ ყველაფერმა სერიოზული სახე მიიღო. საქმეები თუ სახსნაფო, ყველაფერი კომპიუტერთან მიქონდა და დროის მეგრინება დაკარგული მქონდა. დასასინებლად გვიან, თითქმის გამთენიისას წვედობა, კომპიუტერის გარდა არაფერი ახსოვდა, სმა დამიყო, მერე მთელიღ გავნიკოვებდი. ბავშვებს მამის მიმართ მიშები დაუწყებო. ცდილობდნენ, მანამდე დაეცინათ, სანამ მე სახლში მოვიდოდა. ამ ყველაფერმა ძალიან დამალავა. ერთხელად მთვრალი რომ მოვიდა და მორიდი „კონცერტები“ ჩავეიტარა, ძალიან გაბრაზდი და პატრულში დავიქვე. წარმოვიდგინე, ისე დავიკვალე, საკუთარი ქმარი პოლიციას დავაჭერინე, ჩემი დედამთლი კინალამ ჭკუიდან შეცდა, ეს როგორ გაბედე, არ უნდა იყოს, შენი ქმარია და მისი სიმთვრალეც უნდა აგეტანა და გინებციო. ძალიან დიდი ბოდიში, მაგრამ, ისეთ ოჯახში ვარ გაზრდილი, სადაც გინება კი არა, დებილი და დეგენერატო ერთმანეთისთვის არავის უთქვამს.

— ნიკა ციხეში იჯდა?
— არა. შემეცოდა და განცხადება უკან გამოვიტანე. რა თქმა უნდა, საქმე უკვე აღძრული იყო და გარკვეული თანხის გადახდა მოვალისთვის. ის თანხაც ჩემმა მშობლებმა გადაიხადეს და მანაც პირობა დავდი, რომ მთავრალი აღარ მოვიდოდა სახლში და ბავშვებს აღარ დამიჩიოვებდა.

— პირობა შეასრულა?
— კი, მხოლოდ ორი კვირა. მერე უფრო მაგრად თვრებოდა და უფრო მაკარ „კონცერტებს“ გვიტარებდა, მუხუბნებოდა, ციხეში რომ ჩასვდი, ამას არასოდეს ვაბატებო, თან, არ

დაგავინყვდით, ჩემი მშობლებს ნაყიდ სახლში ცხოვრობდა. ყელში რომ ამომვიდა, ავეციდი და სახლიდან გავაგდე. ორ კვირაში ისევე მოცუტყდა, პატივებს მხოვდა, მეტს აღარ ვიზამ, ყველაფერს გაბატობ და შენი მამაპატიე.

— ისე აპატიეთ?
— აბა, რა შენა? შეილები მყავდა და არ მიწვდოდა, უმამოდ გაზრდილიყვენ. ისევე შევირგადით. აღარ სვამდა, მაგრამ კომპიუტერთან ისევე ვერ ვაყენებდი, ერთხელად ინტერქსმა შემიპყრო, ძალიან მაინტერესებდა, რას აკეთებდა 24 საათი ამ „ოდნოკლასნიკებში“ და ვის სწერდა. პაროლი გავიგე და, როცა სახლში არ იყო, მის მაგივრად შევედი. ის გოგოც საიტზე იყო. მაშინვე მოსწერა, როგორ ხარ, ძალიან მომეხატეო. თავიდან დიდხანს ვიფიქრე, მეხსიყუა თუ არა, საბოლოოდ გადავწყვიტე, დიალოგი გამომენჯია, რომ სიმართლე გამეგო. გავარკვიე, რომ ეს გოგო თბილისში ჩამოვივას აპირებდა, მიხსნის დანყება უნდა. ჩემი ქმარი პირიდებოდა, ამ საქმეში დიდი გამოცდილება მაქვს და ყველაწიანად დავგეხმარებო. ბოლოს ვუთხარი, ახლა შეჩქარება, უნდა გავიდე მეთიქი და, იცით, რა მომწერა? ხომ მართლა გავარკვიე? თვალევი დამეხინდა, თუ ჭკუიდან არ შევიშლებოდი, არ მეგონა. კი-მეთიქი, მივწერე და გადავწყვიტე, მათი მიმონერა თავიდან ბოლომდე ნამეყითხა. გავარკვიე, რომ ჩემს ვაჟბატონს უთქვამს, უცოლო ვარ, შენაწარ ქალზე ვცინებო და, თუკი თბილისში ჩამოხვალ, ჩემზე ბედნიერი არავინ იქნებაო. ჩემი გავნიკრული, ბოლომდე ვეღარ ნავიკოხე, კიდეც რას სწერდნენ ერთმანეთს.

— უთხარით თქვენს ქმარს, რომ ყველაფერი იცოდი?

— თავიდან მიწვდოდა დამერეკა და მეთქვა, სახსნაფოდ სახლში მობი-მეთიქი. მერე გადავიფიქრე, გადავწყვიტე, ცივი გონებით განმესაჯა ყველაფერი და ზომები ისე მიმელო. სახლში რომ მოვიდა, ისე შევხვიდი, თითქოს არაფერი ვიციო, მიწვდოდა, განეგ-რძო თავისი საუბრები ამ გოგოსთან, რომ გამეგო, შემეგებე რას აპირებდნენ.

— რამე გავარკვიეთ?

— ყველაფერი დეტალურად გავიგე გავარკვიე, რომ ზუსტად ორ თვეში იგი თბილისში ჩამოვივას აპირებდა, ჩემი ქმარი კი აეროპორტში უნდა დავედროდა და, როგორც თავად დამპირდა, ცოლად შეერთო, ბიზნესიც ოჯახში ჩემთვის მიმელო. ბევრი ვიფიქრე, მეთქვა თუ არა ნიკასთვის, რომ ყველაფერი ვიცოდი. ჯერ მეგონა, ალბათ, ფული უნდა მისი, თორემ, აბა, ცოლად როგორ მოვიყვანს, როცა ახველა შეილები ჰყავს-მეთიქი.

— საბოლოოდ რა გადაწყვეტილება მიიღეთ?

— არ მიწვდოდა, ჩემს ქმარს დებილად ჩავუფიქრე, როცა მათმა „ჭკუჭკუკმა“ ჰიკს მიანდა, სახსნაფოდან მოსულს, პირდაპირ მივხვალე, ყველაფერი ვიცი და დამალავს აზრი აღარ აქვს-მეთიქი. თავიდან სასტიკ უარზე იდგა, რაღაცები გეყვებო, მერე, როცა ყველაფერი დეტალურად მოვუყვიე, გამწრა და მეთი გაბოვიდა შეტყუავე — ყველაფერი ვიცი, რაბალია, ჩემი თავი რომ დავაჭერინე და ხალხის მასხარა გახვადე, რა გეგონა, ვაბატებდით? სასტიკად ვიჩხუბეთ, გაიჯახუნა, კარი და წავიდა.

— ბავშვებმა რა თქვეს?

— რა უნდა ეთქვათ? პატარამ ძალიან განიცადა. მანაც ბიჭია და მამასთან უფრო ახლოს იყო.

— იქნებ თქვენც ხართ დაშინავე?

— ამაზე ხშირად მიფიქრია, მაგრამ, არ ვიცი, რა დავაშავე. გეყვცვები, ქმრისთვის არასოდეს მილატობა და სხვა მამაკაცისკენ არც კი გამოვიდვას. როცა ამ საკითხზე ნიკას ვკითხვი, რაშია ჩემი დანაშაული-მეთიქი, არაფერი მიხასუბა.

— მის შემდეგ ნიკა თქვენთან აღარ მოსულა?

— არა. როგორც გავიგე, ის გოგო მართლა დათქმულ დროს ჩამოვიდა თბილისში, ჩემი ქმარიც დახვდა. ახლა სახლი აქვთ ნაქირავეები და ერთად ცხოვრობენ. ნიკამ იგი თავის მშობლებს წარუგვარა და გამოუცხადა, ჩემი ცოლიაო.

— მერე, რა თქვეს მისმა მშობლებმა?

— არც არაფერი, რა უნდა ეთქვათ? სიხარულით მიიღეს ის გოგო და ძალიან ბედნიერები არიან. როგორც გავიგე, იმ უფრანისზე ბევრი ფული აქვს და, ალბათ, სანამ შეეძლებათ, მონეებლად და მერე ისიც იქნეს ბედს გაიზიარებენ.

თიკო ნინაშვილი

ჩაიი მოქვარი შეიყვარდა

დედას ვუთხარი, ხმდ ჩემი მოძღვარი ძალიან მომწონს, მაგახი ის ახ მითქვამს, ხმდ, ზოგოც მამაკაცს, ისე ვუყუხე.

მარი 15 წლისაა. თავიდან ეკლესიას სკეპტიკურად უყურებდა, მაგრამ მეგობარმა ურჩია, მასთან ერთად ევლო და მარის ცხოვრებაც რადიკალურად შეიცვალა. ახლა მარი ჭარბში ხშირად დადის, მოძღვარიც ჰყავს და აღსარებასაც ხშირად აბარებს. როგორც თვითონ ამტკიცებს, მოძღვარი ვიზუალურად შეარჩია და ძალიან მოსწონს.

ამ ბოლო დროს აღმოაჩინა, რომ ეკლესიაში ხშირად დადის და მოძღვრისასც ხშირად ცდილობს. ელემენტარულ წერილმანზეც კი აზრის საკითხავად თავის მოძღვართან მიმართს. მარი დარწმუნებულია არ არის, მაგრამ ჰგონია, რომ თავისი მოძღვარი მოსწონს.

როგორც ფსიქოლოგები ამტკიცებენ, მრევლში ხშირია, როცა მათ საკუთარი მოძღვრის მიმართ სიმამტიები უწმდებთ. 15 წლის მარიც მათ რიცხვს მიეკუთვნება.

მარი:
— ეკლესიაში ჩემმა დაქვალმა მიმიყვანა. ვიცი, რომ ეკლესიაში სიარული კარგია და სულიერის საჭიროა, ამიტომ ხშირად დავდივარ. მარცხე რამდენჯერმე შევიხანხე და აღსარებაც ვქეთი. ჩემი მოძღვარი ახალგაზრდა და ძალიან სიმბათიურიო. ვიცი, რომ ამაზე ლაპარაკი არ შეიძლება, მაგრამ ჩემი მოძღვარი ძალიან მომწონს.

ამის რატომ ამბობ?

— იმიტომ, რომ უფრო ხშირად დავდივარ ეკლესიაში, წირვის და ლოცვას ყურადღებით ვისმენ, მაგრამ, თუკი ჩემი მოძღვარი ეკლესიაში, ორმაგად ყურადღებით ვარ, ერთხელ რაღაცის საკითხავად მივიდი და ჩემმა მოძღვარმა მითხრა, ასეთი გადაპარატული ეკლესიაში ნუ მოხვალ, ნაკლები სამკაული გავიკეთე და ხალხის ცნობენაზე იფიქრო. მისგან ამის გაკონება ძალიან მენწყნა, მაგრამ, რომ დავფიქრედი, მართალია, ეკლესია ხომ იფიქრია არ არის, უფრო მორიდებულმა უნდა ვიყო.

მოძღვრის მონონება შეიძლება?

— რატომაც არა?! მოძღვარიც ჩვეულებრივი ადამიანია და მისი მონონები უფლებამ ნამდვილად მაქვს. თუცა, ჩემმა დაქვალმა რომ გაიკეთა, ძალიან გამბოზუნდნენ, მითხრეს, ასეთი რამ დაუშვებელია, მოძღვარი არ უნდა მოგწონოს, იგი შენი სულიერი მშობელიაო.

ვეგორებს არ ეთანხმებით?

— კი ბატონო, მოძღვარი ნამდვილად სასულიერო პირია, მაგრამ, ნეთუ მისი შეყვარება არ შეიძლება? არ ვამტკიცებ, რომ მიყვარს, მაგრამ ეკლესიაში, რომ ძალიან მომწონს. ნეთუ მამაოების შეყვარება ან მოწონება მართლა არ შეიძლება? აბა, მაშინ, როგორ ოჯახებთან მივდივართ? ისინიც ხომ თავიანთ რჩეულს მრევლში მოულოდნენ?

ოჯახში ამის შესახებ იციან?

— დედას ვუთხარი, რომ ჩემი მოძღვარი ძალიან მომწონს, მაგრამ ის არ მომეწონა, რომ, როგორც მამაკაცს, ისე ვუყურებ. ეს რომც ვუთხრა, დედას გავიყვანება მეტყვის, ჯერ პატარა ხარ და ასეთი რამეები შენს ასაკში ხშირიაო.

ამის რატომ ამბობ?

— იმიტომ, რომ ვინც კი მომწონს და ვუთხარი, მიყვარს-მეთიქი, დამიხდა, შენს ასაკში ასეთი რამეები ხშირიაო. დედაჩემს მნა მასხური ყოველთვის აქვს და ჩემი არასოდეს ესმის. ჩემი მშობლები პირიქით არ მადლებენ, მთავარია, რომ ძალიან კარგი მოძღვარი მყავს და მასთან საუბარი მსაბუნებობს, მაგრამ ახლა გავიგე, რომ ჩემი მოძღვარი სხვა ეკლესიაში გადაწყვეტდა და ძალიან ენერგიულიო. მისი საუბრები მამშეობის და ძალიან დიდებითად განმანყობს ყველა სასულიერო პირის მიმართ. არ მიწვდა, რომ ჩვენი ეკლესიებიან წავივლი.

თიკო ნინაშვილი

საქართველოს ეროვნული ბანკი
2009 წლის 21 ნოემბრის წლის ბილეთი
უხსრავია პალაოსი შედეგები კაპის დაწინაურება:

აშშ დოლარი	2,4035
ევრო	-2,4035
ინგლისური გირვანქა	2,7536
სტერლინგი	-2,7536
რუსული რუბლი	-0,0533

აღმოსავლეთი საქართველო:
ცვალებადი მიდრეკილები, ტემპერატურა დღისით - \$-1\$, ღამით - 1-6

დასავლეთი საქართველო: ცვალებადი მიდრეკილები, წვიმა, ტემპერატურა დღისით - \$-1\$, ღამით - 3-7

სამხრეთი საქართველო: ცვალებადი მიდრეკილები, წვიმა, თოვლი, ტემპერატურა დღისით - 9-8, ღამით - 7-2

„სალხინო“ შეპარი წამალი

„სალხინო“ აწესრებს შარდ-სასქის ორგანიზმის მოქმედებას, როცა შეიძლება შენელებული და გასწორებული შარდვა, შარდვის დროს წყარდსადენი სერვისის ბაგეოა მოქმედება, სუნის გამოხადვის, ტკივილის წყლის, გაყვას ძვლის, თირკმელების არეული, შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, შარდის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, აგვარების თხლის ნადრეკ გამოყოფა, ადადეგის სექსუალურ სასუსტეს, წამალი გამოიყენება მასტურების, მასტობაიების, ქრდიობების, კანისა და ღორწივანის ჩრქობების და ანთებითი პროცესების დროს; პარის დრუს, სასუნთქი და საშარდო სისტემის ჩრქობის ანთებითი დაავადებების: ბრინჯის, რინიტის, გინგივტის, პაროდონტიტის, მიელინიურეიტის, კლბიტის, ენდომეტრიოზის, პროსტატიტის, ცისტიტის, შარდის შეუკავებლობის, ქოლცისტიტის, კალიტის, ბუასადის მკურნალობისა და პროფილაქტიკისათვის; კეჭნაწლავის ტრაქტის მოქმედების მისაწესრებლად, რბილი ქსოვილების ჩრქობის ანთებითი პროცესების სამკურნალოდ.

პრაქტიკად დადასტურდა ისიც, რომ **„სალხინო“** საბრუნავი უარკვლავი დაავადებების დროს ხსნის ტკივილებს მკურნალებს, ბუქის და ადლის არეული. მასტობაიების შეხსნევაში, უნარს აქვს გასწორების ხსნისწერა წარმისაქმნა. თუ გამოიყენებთ **„სალხინო“-ს** შობიარების შედეგ (პროფილაქტიკის მისნა), აცხადებთ მასტების და შეიარაღებულ ბაგეოებს კეჭნაწლავით რბილი. **„სალხინო“-სი** შეიძლება უნაგვარად ნივთიერების არსებობა და მისი უეზარად სამკურნალო თვისებები შეიქმნეულია და დამტკიცებულია დადასტურდა ქვეყნების ათეულობით სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტების ლაბორატორებში, კლინიკისა და კოლეგებზე. მადებელი აქვს სასქისოეო პატენტები და ლიცენზია.

„სალხინოს“ შესახებ ვრცლად ინფორმაცია მითავსებულია ვებ-გვერდზე www.salkhino.ge წამალი იყიბით ავთიაქებში.

ოჯახის შექმნა და უსრული კლუზა მოხეობა

— ფეხბურთი რატომ აირჩიეთ? გორში უფრო პოპულარული ჭიდაობაა...
— ბავშვობიდანვე მიყვარდა ფეხბურთის ყურება, შეიძლება ითქვას, რომ ტელევიზორით შემიყვარდა. შემდეგ უფრო გულს გაუწეწინარედი და იქ ვთამაშობდი. მშობლების მინცდამინც არ მოსწონდათ ჩემი ფეხბურთელობა, რადგან ხან დახეული ტრანსპლემი შევიდოდი სახლში, ხანაც მეზობლების

ლუკა რაზმა ეს დადებითი თვისებები საკარისზე მეტი აქვს

საქართველოს ნახეუბი და თბილისის კოჩ ზოხიას“ ფეხბურთი ნახომობი გოჩიდან ახის. მახინ ავსიგობი მისი ოჯახი, ისე, ხოლოც გოჩისა და მისი შემოგახრის ყველა მხეუბი, სახისის ნინაშე იყოფიან, მაგამ, სახენიყო, ყვედაფი დახეუბის და ახე მის მშობლის ქაქი სინყაჟა. ფეხბურთის თამაშე იქე, გოში დანიყო. მშობლების ნინაშელებების მიუხედავად, თავისი გაიგანა. უყავის მეგობრითან ეთად ყოფნა, ზოჯი და ეთი გოგონა. ასე ხომ, მანდრობებო, ლუკა ხაზმისი გეი დაჯაუბელი მის დაჭეობს ნე შეუდებით.

დანჯრების ჩასმით იყენებ დაჯაუბელი. ორჯერ გაბიშევენს საფეხბურთო სექციოდან, მაგრამ, მესამეჯად რომ მივედი და ჩემი კევიტანე, ხელი ჩაიქნის, მიხედნე, რომ აზრი არ ჰქონდა. ახლა არ ნანობენ, რომ ფეხბურთი გამიყვლი.

— მარშან ავსიგობი გორში დაბაბული სიტუაცია იყო. მაშინ სად იყავით?
— გორში იყავი მშობლებისთან. მართლაც ძალიან დაბაბული სიტუაცია იყო. მაშინ მთელი გუნდი გვერდით დამიგდა, თითქმის ყველამ დამირეკა ახე ოჯახის თბილისში მათთან ჩავევანა შემოთავაზა. აქვე მადლობას ვეტყვი თქვენი გახეით გორგი დათუნა-გარბელებმა მე-12 გვერდზე

ყველამ გაითვალისწინეთ!

21 ნომრები — ნახეუბი დედა
პაჩი — სიყვარული გიბართლებო, გელით საწუქარი. **პაჩი** — ფულს შოულობო, ნავაჭრი იბლიანი იქნება. **მანაში** — შემოქმედებითი დედა, თქვენი საქმე ნინ მიდის. **ქიჩინი** — ეს დეე საკუთარ თავს დაუთმე, სხვები მოიცილი. **ლინი** — ახალ სახასხურში თავს კომფორტულად იგრძობო, უფროსობას თვალში მოხედებო. **პალანი** — დაისვენეთ და გაერთეთ, ეს დეე მეგობრებს დაუთმეთ. **სასრინი** — მიერთდეთ უცხო პირებს, ყური მიუღვეთ ინტუიციას. **დასაქანი** — პარმონილი დედა, ყველაფერი გაბოგიათ. **მეორისანი** — რისკი არ არის გამართლებული, ეს დეე მშვიდად გაატარეთ. **მისი რა** — ფულს შოულობო, პრობლემები არ გაქმთ. **მეორისანი** — ახალი ნამოწყება გაამართლებს, მაგრამ არც ძველი დაივიწყეთ. **მანაში** — სახლში შენაქენია მოსალოდნელი, გახარებული ხართ.

უსწროკობეობა

22 ნომრები — ეს დეე გვიდაც გაატახეთ.
პაჩი — ეს დეე მშვიდად გაატარეთ, ზედმეტი აქტიურობა არ ღირს. **პაჩი** — პოზიტიური დედა, თქვენი საქმე კარგად მიდის. **მანაში** — ფულს შოულობო, ნავაჭრი კმაყოფილი დარჩებით. **ქიჩინი** — ნარმატებული დედა, თქვენი საქმე კარგად მიდის. **ლინი** — სახლში სიხალვა, ძვირფას ყვეს შეიქმნეთ. **პალანი** — სიყვარული გიბართლებო, გელით საწუქარი. **სასრინი** — რისკი არ არის გამართლებული, ეს დეე მშვიდად გაატარეთ. **დასაქანი** — თქვენი საქმე ნინ მიდის, ახალი პროექტი გაამართლებს. **მეორისანი** — ნუ გარისკავთ, დღეს არაფერი გამოვა. **მისი რა** — ნარმატებული დედა, საქმეს ბოლომდე მიიყვანთ. **მეორისანი** — ნუ აყვებით სხვებს, საკუთარი აზრი შეინარჩუნეთ. **მანაში** — გზიდან ახალ ამავას გაიგებთ, გახარებული ხართ. **გისუხეობი ბენიხ დღეს**

იუმოხი

დილა, საუზმე, მაგიდასთან ქალ-ვაჟი ზის.
ვაჟი: — თუ შეგიძლია, ბუტერბროდი მომიზადე.
ქალი: — ხიზალალი?
ვაჟი: — დიას.
ქალი: — შეგიძლია, კიდე ერთი რომ მომიზადო?
ვაჟი: — არა, თავად მომიზადე.
ქალი: — რა დაგებობა?
ქალი: — არაფერი, ეს მზრუნველი ქალის სადემონსტრაციო ვერსია იყო, ღი-ცნობიბული ვერსიას მხოლოდ და მხოლოდ ქორნიების რეგისტრაციის შედეგ მიიღებ.
***
— რამდენი საუკუნე გაივდა და ადამიანს ერთი თითი დღემდე უსახელო აქვს...
***
— ნამის ერთი მესხეა — დრო, რომელიც მწანე შექნიშის ანთებიდან უკნიდან სავერის ხამამდე გადის...
***
— მეტოქე არის არამზადა, რომელსაც იგივე უნდა, რაც მე...
***
— არა, ბავშვი სულაც არ მანუხებს, როგორც კი ნამოიტერებს, მაშინვე იავანას სიმღერას ვიწყებ.
— ადრე მეც მასე ვიქცეოდი, მაგრამ შემდეგ მეზობლებმა მიხრეს, გაუშვი, იტიროსო...

უსაანთის დელოფანა რომის პაპი მოუფალბა

გარბელებმა მე-15 გვერდზე

ხამენაც ცნობისმოყვარე ხატი

1. თუ გიჩივან, რომ ძალიან ხმაურიანი ხართ?
2. თუ მოგწონთ ახალი ადგილების მონახულება?
3. გინდათ თუ არა იყოთ დამოუკიდებელი?
4. მოგწონთ თუ არა პრობლემების გადაწყვეტა?
5. განხერხებთ თუ არა, როგორ არის მოწყობილი სხვადასხვა საგნები?
6. გიყვართ თუ არა ახალი ადამიანების გაცნობა?
7. განხერხებთ თუ არა დოკუმენტური ფილმები?
8. რომანეს სამეცნიერო ლიტერატურას ამჯობინებთ?
9. თუ გინდათ უსამოგებო ცნობისმოყვარეობის გამო?
10. ბავშვობაში ბევრ შეკითხვას თუ სვამდით?
11. მოგწონთ თუ არა ნივთების დაშლა იმის გამოსარკვევად, თუ როგორ არიან ისინი მოწყობილი?
12. თუ გიცდიათ საკუთარი გენეალოგიური ხის დადგენა?
13. თუ დაინტერესებულხართ სხვისი ცნობისმოყვარეობით?
14. მოგწონთ თუ არა ჭორების კითხვა ყურნალ-გაზეთებში?
15. განხერხებთ თუ არა ჭორები, რომლებზეც თქვენი მეზობლები ლაპარაკობენ?

ქიხვოხი

1	2	3	4	5	6
7					
	8		9	10	
		11		12	
13					
			14		
					15
17					
			18		
19					
					20

შეუღალ: 1. რაიონული ცენტრი აჭარაში; 2. არეის სასმელი პატარა ჭიქა; 3. საშრეო ამერიკაში გავრცელებული ოქროსფერი, კუზიანი კურდღელი; 4. ფულის ერთეული ინდოეთში; 5. დარიშხანის საბაო ამბროლოურის რაიონში; 6. პირველი კოსმონავტი; 7. ურთიერთდათმობით მიღებული პოლიტეკური ან იურიდიული შეთანხმება; 8. ყველივე უცხოურის სიყვარული; 9. ჩრდილო გერმანული ტომები, რომლებიც მე-8-11 საუკუნეებში არბედნენ ევროპის ქვეყნებს; 10. ნარკოტიკების არალეგალურად გაშალეული აშშ-ში; 11. ფრანგი მეცნიერი სასოვი მანქანის გამომგონებელი; 12. რომაული პოეტი ალთაბერივი კომედიის ავტორი.
მარაზულად: 1. რელიგიური ფერწერის დარგი; 2. გარგოლაქებიანი კონვერტი; 3. ქართული კარიკატურისტი მხატვარი; 4. თითქმის უკნი ვაზის ქართული ჯიშის; 5. მქრქალი ცისფერი ძვირფასი ქვა; 6. ტროპიკული ხილი; 7. ხელოვნური თმა; 8. ოქროსოვილის ძველი ქართული სახელწოდება; 9. სხვისი რწმენის, აზრების შეწყნარება; 10. იტალიური ვერმუტი; 11. ცნობილი ფრანგი კინორეჟისორი.
შეადგინა თ. კობაღიშვილი

წახეუბი დადებითი პასუხები შეკრებო
0-5 ქულა: თითქმის ან საბოლოოდ არ განხერხებთ რა ხდება გარემო სამყაროში. ალბათ მთლიანად გაკმაყოფილებით თქვენი ცხოვრება და არ განუხებთ იმდგაცრეუბა, აუსრულელებელი ამბიციები. თუ ეს ასე არ არის და რომელიმე ოცნება მაინც დაგრჩათ განუხერხებელი, უფრო მეტად უნდა დაინტერესდეთ თქვენს გარემოში მდინარე მოვლენებით.
6-10 ქულა: ზომიერად ცნობისმოყვარე ხართ. თქვენი შეკითხვები ზოგჯერ არ მოსწონთ, მაგრამ თუ შეკითხვებს არ დასვამთ, შორს ვერ წახავთ.
11-15 ქულა: ყველაფერი დაინტერესებთ, თუ გაითვალისწინებთ, რომ თანამედროვე სამყაროში ინფორმაციას უდავლოდ უნდა მიზნებოთ და ამბიციების მიღწევის და ასრულების მანსა.